

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

శుక్రవారము, మార్చి 1, 2002

11శా. స. **VII** స. వాల్యూం -- **II** నంబరు -- 3

శక సంవత్సరము - 1923, ఫాల్గుణం - 10

FRIDAY, THE 1st MARCH, 2002

11 L.A. VII S. VOL-- II No. - 3

10 - PHALGUN , 1923 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి : శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి
 ఉప సభాపతి : శ్రీ కె. హర్ష్యరెడ్డి
 అధ్యక్షుల పేర్ల వట్టిక : శ్రీ ఎం .వి. కృష్ణారావు
 శ్రీమతి బి. శోభనాగిరెడ్డి
 శ్రీ కె. జయరాం
 శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి
 శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్
 శ్రీ కె. హరిబాబు

కార్యదర్శి : శ్రీ కె. తులనంద్ సింగ్
 సంయుక్త కార్యదర్శులు : శ్రీ ఎస్. వి. రామిరెడ్డి
 ఉప కార్యదర్శులు : శ్రీమతి వి. జయకుమారి
 శ్రీ పి.కాశిరాజు
 శ్రీ కె. హరినారాయణ రావు
 శ్రీ పి. వెంకటరామారావు

సహాయ కార్యదర్శులు : శ్రీ ఎం .ఎ.సిద్దిఖీ
 శ్రీ ఎస్.ఆర్.సి. నర్సరాజు
 శ్రీ బి. పద్మారెడ్డి
 శ్రీ మహమ్మద్ దావూద్ అలీ
 శ్రీ జి. ఎస్. గోపాలకృష్ణ
 శ్రీ ఎస్. రాజ సదారామ్
 శ్రీ డి . నరసింహులు
 శ్రీ జి . నారాయణరెడ్డి
 కుమారి బి.కె.ఆర్.లక్ష్మి
 శ్రీ ఐ. రాధాకృష్ణమూర్తి

చీఫ్ రిపోర్టర్ : శ్రీ యం .పాండురంగాచార్య

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు
 అధికార నివేదిక

(ఏడవ సమావేశము : తొమ్మిదవరోజు)
శుక్రవారము, మార్చి 1, 2002
సభ ఉ. 8.30 ని. అకు సమావేశమైంది
(గౌ. సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

విషయ సూచిక

1. సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు
2. స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్నలు
3. బీరో అవర్
4. ఆర్డీ సమర్పణ
5. సభా కార్యక్రమము
6. 2002-2003వ సం .పు వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)
సాధారణ చర్చ (ఐదవరోజు)

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

MADAM SPEAKER: Question No.87(4301) is postponed at the request of the member. Now, Question No.4268, Minister for Forests and Environment.

విజయనగరం జిల్లా, చీపురుపల్లి మండలంలోని సుజాత పౌల్టీ ఫాం వల్ల కాలుష్యం ప్రశ్న సంఖ్య.88 (4268)

శ్రీ గద్దె బాబూరావు(చీపురుపల్లి) - గౌరవనీయులైన అటవీ, పర్యావరణశాఖా మంత్రిగారూ, దయచేసి ఈక్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా:

- అ. విజయనగరం జిల్లా, చీపురుపల్లి మండలంలోని సుజాత పౌల్టీ ఫాం చుట్టుప్రక్కల ఉన్న 12 పంచాయతీలు ఆ పౌల్టీ ఫాం మూలంగా వాయు కాలుష్య సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- ఆ. ఆ కాలుష్యం మూలంగా కొత్తరకం దోమలు పుడుతున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- ఇ. ఆ దోమల మూలంగా పిల్లలు, వృద్ధులు తీవ్ర అనారోగ్యానికి గురై మరణిస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా?
- ఈ. అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

అటవీ, పర్యావరణశాఖామంత్రి (శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు):

అ. లేదండీ.

ఆ. లేదండీ.

ఇ. లేదండీ.

ఈ. ఈ ప్రశ్న ఉత్తన్నం కాదు.

శ్రీ గద్దె బాబూరావు: మేడమ్, సుజాత ఆగ్రో పౌల్ట్రీ ఫాం అనేది చీపురుపల్లి నియోజకవర్గం, చీపురుపల్లి మండలం ఇ.పి. వరకట్ట అనేచోట ఏర్పాటుచేయటం జరిగింది. ఇక్కడ ఒక లక్ష పెద్ద కోళ్లు, 60,000 కోళ్ల పిల్లలు, మొత్తం కలుపుకుని 1,60,000 కోళ్లు ఉన్నాయి. 112 ఎకరాల భూమిని ఆక్రమించి పౌల్ట్రీ పెట్టారు. ఇది ప్రభుత్వ భూమిని ఎమ్.ఆర్.ఓ. రిపోర్ట్ కూడా ఉన్నది. ఆ రిపోర్ట్ను తమరికి పంపిస్తున్నాను. కరెంట్ డైరెక్ట్ గా తీసుకుని, తెఫ్తే చేస్తూ ఆ పౌల్ట్రీ ఫాం నడుపుతున్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీవారు తెఫ్తే చేస్తున్నప్పుడు పట్టుకున్నారు. ఆ రిపోర్ట్ను కూడా తమకు పంపిస్తున్నాను. అదేవిధంగా సెల్స్ టాక్స్ కట్టకుండా నడుపుతున్నారని తెలిసి సెల్స్ టాక్స్ వారు రైడ్ చేశారు. ఆ రిపోర్ట్ కూడా పంపిస్తున్నాను.

వర్షాకాలంలో కోళ్ల రెట్ట కారణంగా ఆ దగ్గరలో ఉంటున్న 12 గ్రామాలు ఇబ్బందులుపడుతున్నాయి. పాలవలస, కమ్మనాడుపల్లి, చిన్ననాడుపల్లి, గొల్లలపల్లి, బైరెడ్డిపేట, చిలకలపల్లి గ్రామాలన్నింటిలో విపరీతంగా దుర్వాసన వస్తోంది. వర్షాకాలంలో క్రొత్తరకం దోసు తయారై దానివల్ల పసిపిల్లలు, ముసలివారు విపరీతమైన అనారోగ్యానికి గురై చనిపోతున్నారు. 1,60,000 కోళ్లు ఉన్న ఈ పౌల్ట్రీలో పొల్యూషన్ ట్రీట్ మెంట్ కొరకు డ్రయర్స్ గాని, ఫాన్స్ గాని ఏర్పాటుచేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ పరికరాలు సమకూర్చుకున్నట్లయితే వెల్ ఎక్కడైతే క్రిందపడుతుందో అక్కడే ఆరిపోతుంది. అప్పుడు ఈ సమస్య ఉత్తన్నం కాదు. కనుక డ్రయర్స్, ఫాన్స్ పెట్టించే ఏర్పాటు ఏమైనా చేస్తారా? నేను తమకు సమర్పిస్తున్న నాలుగు రిపోర్ట్స్ విషయంలో కూడా వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి. అక్కడ 112 ఎకరాల ప్రభుత్వభూమిని ఆక్రమించటం జరిగింది. సంబంధిత అధికారులచే చర్యలు తీసుకునేట్లు చూడాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు: ఈ ప్రశ్న పౌల్ట్రీ ఫాం ద్వారా పొల్యూషన్ జరుగుతుందని వచ్చింది. భూ ఆక్రమణ విషయంలోగాని, ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలోగాని పొల్యూషన్ బోర్డ్ కు సంబంధం లేదు. అధ్యక్షా, విజయనగరం జిల్లా చీపురుపల్లిలోని డి.పి. వరకట్ట గ్రామంలో సుజాత ఆగ్రో ఫాం ప్రైవేట్ వారు 1989లో కోళ్ల ఫాం పెట్టటం జరిగింది. ఇది సుమారు 63 ఎకరాల్లో విస్తరించి ఉన్నది. 10 ఎకరాల్లో 14 పెడ్స్ నిర్మించారు. కోళ్ల ఫాం గణపరాజుపాలెం గ్రామానికి ఒకటిన్నర కిలోమీటర్ల దూరంలో ఒక కొండవద్ద ఉన్నది. ఈ పరిసరాలచుట్టూ 40 ఎకరాల్లో వివిధ రకాల పండ్లతోటలు ఉన్నాయి. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు ఆ కోళ్ల పరిశ్రమలో 1,60,000 కోళ్లు ఉన్నట్లు మాకు రిపోర్ట్ రావటం జరిగింది. ఈ కోళ్ల పాంలోనే రోజుకు 14 టన్నుల ఫీడ్ తయారుచేసే మిల్లు కూడా ఉన్నది. ఈ పరిశ్రమనుండి రోజుకు సుమారు 7 టన్నుల వెల్ పదార్థాలు ఉత్పత్తి అయితే వాటిని వ్యవసాయదారులకు అమ్ముతున్నారు. ఈ పరిశ్రమనుండి వెలువడే దుర్గంధాన్ని, కీటకాలను అరికట్టటానికి కొన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఫ్లైబోన్ అనే పదార్థాన్ని కలిపి ఈగల విసర్జనాలవల్ల వచ్చే వాసన అరికట్టటానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఈ పరిశ్రమ చుట్టూ 6,000 చెట్లు నాటి కార్యక్రమం చేపట్టటం జరిగింది. దాని ద్వారా దుర్గంధం తగ్గించటానికి వీలవుతుంది. కాలుష్య మండలి పరిధిలోకి 65 రకాల పరిశ్రమలు వస్తాయి, ఆ జాబితాలోకి కోళ్ల పరిశ్రమ రాదని తమరిద్వారా గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. ఆ గ్రామంలో ఇటువంటి సమస్య వచ్చినప్పుడు ఆ గ్రామం ప్రజలు ఇచ్చిన రిపోర్ట్ పైన కలెక్టర్ గారు సెక్షన్ 133 ప్రకారం ఆ కోళ్ల ఫాం మీద యాక్షన్ తీసుకునే అధారిటీ ఉంటుంది. అయితే ఈ విషయమై వారికి గ్రామస్తులనుండి ఏవిధమైన

రిపోర్ట్ రాలేదు. గౌరవసభ్యులు ఇచ్చిన సమాచారం ఆధారంగా డి.ఎమ్. అండ్ హెచ్.ఓ. చేత ఎంక్వయిరీ చేపించి వారి ద్వారా చర్యలు తీసుకునే ప్రయత్నం చేస్తామని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ గద్దె బాబూరావు: మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానంలో పోల్యూషన్ పెద్దగా లేదని, పోల్యూషన్ రాకుండా ఉండే మేతనే కోళ్లకు వేస్తున్నామని చెప్పారు. తమరుగాని, గౌరవసభ్యులు ఎవరైనా రోడ్డు మీద ప్రయాణించేప్పుడు రోడ్డు ప్రక్కన పొట్టి ఉంటేనే ప్రయాణంలోనే మనకు వాసన తెలుస్తుందా, లేదా అనేది అందరకు తెలుసు. మంత్రిగారు పోల్యూషన్ రాని కోళ్ల మేతనే కోళ్ల కొరకు తయారుచేస్తున్నారని చెప్పారు, ఇది అవాస్తవం. సుమారు 10,000 కోళ్లు ఉంటేనే కారులో రోడ్డు మీద ప్రయాణించేవారికి కూడా వాసన వస్తుంది. మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఒకటిన్నర కిలోమీటర్ల లోపల ఏ గ్రామం లేదని చెప్పారు. 250 మీటర్ల దూరంలోనే గొల్లలపల్లె, కమ్మరశిగూడెం గ్రామాలు ఉన్నాయి. ఉన్నాయో, లేవో చెప్పమనండి. ఇవి ఎచ్చర్ల కాన్స్టిట్యూయెన్సీ క్రిందకు వస్తాయి.

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు: కోళ్లఫాంవల్ల వాసన రాదని నేను అనలేదు. మా ప్రాంతంలో కూడా కోళ్ల ఫాంలు ఉన్నాయి, మాకు కూడా తెలుసు. కోళ్ల ఫాంకు ఒకటిన్నర కిలోమీటర్ల దూరంలో గ్రామం ఉన్నదని నాక రిపోర్ట్ రావటం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు చెప్పారు కాబట్టి విజయనగరం డివిజన్ ఆఫీస్ కు వ్రాసి ఎంక్వయిరీ చేపించి వాస్తవమైతే వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటాము.

ఉ.8.40

శ్రీ బి.జనార్థన్(చెన్నూర్): అధ్యక్షా, ఆదిలాబాదు జిల్లా జయపూర్ మండలం ఇందర్ గాన్ గ్రామంలో దాదాపు పంద ఎకరాల ప్రాంతంలో చేపల చెరువులను పెంచడం వల్ల అక్కడ వాతావరణ కాలుష్యం ఏర్పడి ఆ ప్రాంత ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అక్కడ దాదాపు వెయ్యి ఎకరాల్లో వంటలు కూడా పండకుండా దెబ్బ తింటున్నాయి. కాబట్టి దాని మీద ఎంక్వయిరీ చేయించి తగిన చర్యతీసుకోవాలని మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్.విజయరామరాజు(నాగూరు): అధ్యక్షా, ఈమధ్య ఈ కోళ్ల ఫారాలు పుట్టగొడుగుల్లా వెలుస్తున్నాయి. అవి ఊరికి వెలుపల కాకుండా ఊరి మధ్యలోనే వెలుస్తుండడం వల్ల ఆ చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాలన్నీ దుర్గంధ భరితమై ఆ ప్రాంత ప్రజలు వాతావరణ కాలుష్యాన్ని తట్టుకోలేక అనారోగ్యం పాలై వాంతులు చేసుకుంటున్న సంఘటనలున్నాయి. కాబట్టి ఈ పొట్టి ఫారాలు ఏర్పాటు చేయాలంటే ఊరి వెలుపల ఏర్పాటు చేసుకునే విధంగా ఒక లెజిస్లేషన్ చేసినట్లయితే ప్రజలు వాతావరణ కాలుష్యానికి, అనారోగ్యానికి గురికాకుండా ఉంటారు. కాబట్టి ఆ విధమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి(మలక్ పేట): అధ్యక్షా, ఈ పొట్టి ఫారాలున్న చోట అక్కడి ప్రజలు వాసన భరించలేకపోతున్నారు కాబట్టి నబ్బిడి మీద సెంటు బాటిల్స్ సప్లై చేయడానికి మంత్రి గారు ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా? అదేవిధంగా అక్కడ ఏ.సి. పెట్టమని నజెస్ట్ చేస్తారా?

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య: అధ్యక్షా, 20 సంవత్సరాల నుండి నేను పొట్టి ఫార్మర్ గా ఉన్నాను కాబట్టి నేను ఒక విషయాన్ని చెప్పగలుగుతున్నాను. దీనిని అందరూ ఒక కుటీర పరిశ్రమగా భాంచి దీని ద్వారా ఎంతోమంది ఉపాధి సొందగలుగుతున్నారు. దీనిని ఎస్టాబ్లిష్ చేయడానికి కాలుష్య నియంత్రణకు సంబంధించిన అనుమతి అవసరం లేకుండా ఉంది. ఇప్పుడు ఈ కారణంగా ఈ విధమైన నిబంధనలు పెట్టినట్లయితే ఆ పరిశ్రమదారులకు ఇబ్బందులు ఎదురవుతాయి. అందువల్ల ఊరికి

కిలోమీటర్ల దూరంలో ఈ పరిశ్రమను స్థాపించేవిధంగా చర్యలు తీసుకోవడం ఈ పరిశ్రమదారులకు కష్టమైనప్పటికీ వాతావరణ కాలుష్యం దృష్ట్యా ఆ నిబంధన పెట్టుకోవచ్చు. అంతే తప్ప దీనిని కాలుష్య నియంత్రణ పరిధిలోకి తీసుకురావడం వల్ల ఎన్నో ఇబ్బందులెదురవుతాయి. దీనివల్ల ఉపాధి పొందుతున్న వాళ్ల పొట్ట కొట్టినట్లువుతుంది. ఉదాహరణకు నల్గొండ జిల్లాలోని బీబీనగర్లో ఉన్న ఎక్స్‌పోర్ట్ క్వాలిటీ లెదర్‌ను ఉత్పత్తి చేసే లెదర్ ఇండస్ట్రీ ఎంతో దూరంలో ఉన్నప్పటికీ ఎవరికీ ఏవిధమైన ఇబ్బంది లేనప్పటికీ ఈ కాలుష్య నియంత్రణ మండలి వారు చీటికి మాటికి ఏవో కారణాలతో సతాయిస్తున్నారు. అసలు ఈ కాలుష్య కారక పరిశ్రమలను జిల్లాల వారీగా ఎన్నింటిని గుర్తించారు? వాటమీద ఎటువంటి చర్య తీసుకున్నారు? కుటీర పరిశ్రమగా ఎంతోమందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్న ఈ పౌల్ట్రీ ఫారం పరిశ్రమను కాలుష్యమండలి నియంత్రణ పరిధి క్రిందికి తీసుకురావడం విషయంలో శాస్త్రీయంగా ఆలోచించి తగిన నిర్ణయం తీసుకోవాలని మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నేరెళ్ల ఆంజనేయులు(ఎల్లారెడ్డి): అధ్యక్షా, నిజామాబాదు జిల్లాలో సేవనల్ హైవే-7 మీద ఉన్న భవానీ లిక్విడ్స్ పరిశ్రమ వారు కనీసం ఇ.టి.సి. కూడా పెట్టకపోవడం వల్ల ఆ పరిశ్రమ వదిలే కలుషిత వదార్థాల వల్ల దాదాపు రెండు సంవత్సరాల నుండి ఆ ప్రాంతంలోని వాతావరణం పూర్తిగా కలుషితమై తద్వారా అక్కడి గ్రౌండ్ వాటర్ కాని ఇతర ప్రాంతాలు కాని దుర్గంధపూరితంగా మారిపోవడం వల్ల దాదాపు పది కిలోమీటర్ల దూరం ఆ వాసనలు వ్యాపించి ముక్కుమూసుకొని ఉండవలసివస్తుంది. కాబట్టి ఆ పరిశ్రమ వదులుతున్న కాలుష్య వదార్థాల గురించి సరియైన ఎంక్వయిరీ జరిపించి తగిన చర్య తీసుకోవాలని మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.వేణుగోపాల్రెడ్డి (రాయదుర్గ్): అధ్యక్షా, ఈ పౌల్ట్రీ పరిశ్రమ అనేది ఎంతోమందికి మన రాష్ట్రంలో ఉపాధి కల్పించే కుటీర పరిశ్రమ కాబట్టి వారి ఉపాధి అవకాశాలను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిన అవసరముంది. ఊరి మధ్యలో నివాస ప్రాంతాలలో కాకుండా ఊరికి కనీసం అర కిలోమీటర్ల దూరంలో వీటిని నెలకొల్పేలా చర్యలు తీసుకోవాలి. అదేవిధంగా సేవనల్ హైవేల మీద కాని స్టేట్ హైవేల మీద కాని కేవలం వంద గజాల లోపే వీటిని నెలకొల్పకుండా కనీసం ఐదు వందల గజాల దూరంలో పెట్టాలనే నిబంధన పెట్టినట్లుంటే అటు ప్రజలకు ఆరోగ్యవరంగా ఇబ్బందికరంగా ఉండదు. ఇటు పరిశ్రమదారులకు కూడా లాభసాటిగా ఉంటుంది. కాబట్టి దీని స్థాపించడానికి పొల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డు అనుమతి అవసరం లేకుండా చేస్తే బాగుంటుందని మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి: అధ్యక్షా, we are discussing the issue against the interest of farmers. మొత్తం దేశంలోనే మన రాష్ట్రం ఈ పౌల్ట్రీ పరిశ్రమలో, గుడ్ల ఉత్పత్తిలో నెంబర్ వన్ గా ఉన్నాము. ఈ పరిశ్రమ మన రాష్ట్రంలోని రూరల్ ఏరియా ప్రజలకు ఉపాధి కల్పిస్తున్నది. అటువంటి పరిశ్రమను వాతావరణ కాలుష్యం పేరుతో కళ్లెం వేసినట్లయితే పొల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డు చేతికి పగ్గాలు ఇచ్చినట్లువుతుంది. కాబట్టి ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. ఇదొక కుటీర పరిశ్రమగా మన ప్రజలకు ఉపాధిని కల్పిస్తున్న ఇటువంటి పరిశ్రమను పొల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డు ద్వారా కళ్లెం వేయడం సమంజసం కాదు.

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య: అధ్యక్షా, టి.వి.రావు గారి పుణ్యమా అని ఈ బ్రాయిల్ కోళ్ల పరిశ్రమ పుద్దిలోకి వచ్చి పదిమందికి ఉపాధి కల్పిస్తూ ఒక కుటీర పరిశ్రమగా వెలుగొందుతున్నది. అటువంటి పరిశ్రమను వాతావరణ కాలుష్యం పేరుతో దీనిని కట్టడి చేయాలని చూడడం మంచిది కాదు. దానివల్ల రాంగ్ సిగ్నల్స్ వెళ్లిపోతాయి. ఉపాధి కల్పిస్తున్న పరిశ్రమను కట్టడి చేయాలనడం తల్లీ విషం పెట్టినట్లుంటుంది. వాతావరణ కాలుష్యం కలిగించే మరెన్నో పరిశ్రమలను వదిలేసి దీనిని కట్టడి చేయాలనుకోవడం న్యాయం కాదని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ సిహెచ్.అయ్యన్నపాత్రుడు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అనేక సూచనలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ పౌల్టీ పరిశ్రమ మన రాష్ట్రంలో ఒక కురీర పరిశ్రమగా వెలుగొందుతూ ఎంతోమందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నది. ఇంద్రసేనారెడ్డి గారు చెప్పినట్లు మన రాష్ట్రంలో ఈ పరిశ్రమ నెంబర్ వన్ గా ఉన్నది. అటువంటి పరిశ్రమను పౌల్ట్రీ కంట్రోల్ బోర్డు కిందికి తీసుకురావడం మంచిది కాదని నా ఉద్దేశం. సెక్షన్ 133 ప్రకారం ఏదైనా కాలుష్య కారణాల వల్ల ప్రజలకు ఇబ్బంది కలిగితే జిల్లా కలెక్టరు తగిన విచారణ చేసి తగిన చర్య తీసుకునే అవకాశముంది. కాబట్టి అటువంటి ఫిర్యాదులు వచ్చినట్లయితే స్థానికంగా చర్య తీసుకునే అవకాశముంది. అదేవిధంగా గౌరవ సభ్యులు తెలిపినట్లు నేషనల్ హైవేల మీద కాని స్టేట్ హైవేల మీద కాని 500 మీటర్ల దూరంలో పెట్టాలనే నిబంధన చట్టంలో ఇదివరకే ఉంది. మిగతా గౌరవసభ్యులు ప్రస్తావించిన చేపల చెరువు సంగతి తదితర విషయాలను నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. వాటిని విచారించి తగిన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

పంచలింగాల కొండ వద్ద బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వాయరు నిర్మాణం

ప్రశ్న నెం.89(4209)

సర్వశ్రీ డి.శివరామ్(కందుకూరు), కె.కోటేశ్వర రావు (మధిర)- గౌరవనీయులైన పెద్ద తరహా, మధ్య తరహా సాగునీటిశాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ. కందుకూరు, పి.సి.వల్లి, పన్నలూరు, వి.వి.పాలెం మండలాల త్రాగునీటి అవసరాలు తీర్చేందుకు పంచలింగాలకొండ వద్ద బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వాయర్ను నిర్మించాలను ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం వద్ద గలదా ;

ఆ. అయినచో దానిని ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు?

పెద్ద తరహా, మధ్య తరహా సాగునీటిశాఖ మంత్రి (శ్రీ కడియం శ్రీహరి):

అ. అవునండీ

ఆ. ఈ వధకం ప్రాథమిక పరిశీలనలో ఉంది.

డా.డి.శివరామ్: మేడమ్ స్పీకర్, మా జిల్లాలోని కందుకూరు, కొండపి, కనిగిరి చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతాలు మాకు నాగార్జునసాగర్ లాంటి పెద్ద ప్రాజెక్టులు ప్రవహించడం లేదు. కాబట్టి అక్కడున్న వాగుల ద్వారా ప్రవహించే నీటిని లోకల్ గా జనరేట్ అవుతున్న నీటిని వాడుకోవడం ద్వారా ఒక బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వాయర్ను ఏర్పాటు చేసే అవకాశముంది. పి.సివల్లిదగ్గర పంచలింగాల కొండ వాగు ఉంది. ఆ ప్రాంతానికి చారిత్రాత్మక ప్రాధాన్యత కూడా ఉంది. అది పూర్వం కాటమరాజు మనుమసిద్ది యుద్ధం చేసిన ప్రాంతం అక్కడ ఒక కిలోమీటర్ పరిధిలోనే నాలుగు వాగులు కలుస్తున్నాయి. పాలేరు మెయిన్ రివర్ మీద నేరేడువాగు, సోమన్నపల్లివాగు, కంచినాగు, తోలేటివాగు కలుస్తున్నాయి. వాటినన్నిటిని కలిపి ఒక బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వాయర్ను ఏర్పాటు చేసినట్లయితే రెండు వేల ఎమ్.సి.ఎఫ్.టి. వాటర్ వస్తుంది. అక్కడ పెద్దగా జనసాంద్రత కూడా లేదు. ఆ ప్రాంతంలోని భూములు కూడా దాదాపు 25 వేలు, 30 వేల లోపున అక్వయిర్ చేయవచ్చు. భవిష్యత్తులో దీనిని వెలిగొండ ప్రాజెక్టుతో కూడా అనుసంధానం చేసుకునే అవకాశముంది. దీని కోసం ఒక ఇన్వెస్టిగేషన్ టీమ్ను కూడా ఏర్పాటు చేశారు. ఇన్వెస్టిగేషన్ టీమ్ ఎస్.ఇ. 1.SE/VEP/PS.150.CE నెంబరు గల లెటర్ను 8.5.2001 నాడు ఇన్వెస్టిగేషన్కు సంబంధించిన డబ్బు రిలీజ్ చేయమని రాయడం జరిగింది.

ఉ 8.50

ఇంతవరకు ప్రభుత్వం నుంచి ఎలాంటి ఆస్పర్ రాలేదు. ఎప్పటిలోగా ఇస్తారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. రెండవ విషయం ఏమంటే అక్కడ మాదగ్గర రాళ్లపాడు రిజర్వాయర్ వుంది. ఇది నెల్లూరు జిల్లా బోర్డర్లో వుంది. దీనికి క్రింద వెయ్యి ఎకరాలు అన్ ఆఫర్ డైజ్ట్ గా ఇరిగేషన్ చేస్తే మేమంతా వెళ్లి చూసి వచ్చాం . ఇది మాధవరెడ్డి కెనాల్ లెవెల్లో వుంది. ఈ విషయం గురించి అధికారులను అడిగితే మాకు తెలియదని అంటున్నారు. మొన్న రైతులందరూ వెళ్లి వగులగొట్టి వస్తే వాళ్లందరి మీద ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన చర్యలు ప్రక్కన పెట్టి ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటు వాళ్ల కేసులు బుక్ చేశారు. రేపు రెండవ తారీఖున మేమంతా అక్కడ ధర్నా చేయడానికి నిర్ణయించాం . ఆ విషయానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం గాని, ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు వారు గాని ఎటువంటి యాక్షన్ తీసుకోలేదు. అధ్యక్షా, మాప్రాంతానికి ఇది తప్ప వేరే ఆధారం ఏమీ లేదు. అదే విధంగా మొదట చెప్పిన విషయానికి సంబంధించి ఇన్వెస్టిగేషన్ సు ఆర్డర్ చేసి తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: అధ్యక్షా, ఈ రిజర్వాయర్ కు సంబంధించి ప్రభుత్వం నిర్వహించిన ప్రాథమిక పరిశీలనలో 15వేల ఎకరాలకు ఐడి క్రాప్ కు సాగునీటిని అందించడానికి, 50వేల జనాభాకు త్రాగునీరు ఇచ్చేందుకు అవకాశం వుందని తేలింది. దానికి సంబంధించి డీటెయిల్డ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ కొనసాగుతోంది. ఈమధ్యనే వర్క్స్ టేకప్ చేయడానికి రూ. 42లక్షలు కావాలని వారు ప్రభుత్వానికి ప్రపోజల్స్ పంపించారు. ఈ రూ. 42లక్షలను మంజూరు చేసి దర్యాప్తు పనులను కొనసాగిస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. రాళ్లపాడు రిజర్వాయర్ కు సంబంధించి అన్ ఆఫర్ డైజ్ట్ గా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ చేస్తున్నారని వారు చెప్పారు, దాన్ని పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకొంటామని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఇంటర్మీడియట్ కోర్సు పాఠ్యపుస్తకాల మార్పు

ప్రశ్న నెం.90 (3810-3)

సర్వశ్రీ బి .సారయ్య(వరంగల్), ఎస్. రాజలింగం(చెర్యాల), ఎ . విఠల్ రెడ్డి(రామాయంపేట), కె.సత్యనారాయణగౌడ్ (చొప్పదండి), పి .వీరయ్య (ములుగు)- గౌరవనీయులైన ఉన్నత విద్యా శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ. 2001-2002 సంవత్సరం నుండి ఇంటర్మీడియట్ కోర్సు భాషా పూర్వ పుస్తకాలను మారుస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- ఆ. ఇంటర్మీడియట్ కోర్సు మొదటి సంవత్సరానికి సంబంధించిన ఇతర పాఠ్య పుస్తకాలను (గ్రూపు) 2003-2004 సంవత్సరం నుండి, రెండవ సంవత్సరానికి సంబంధించిన ఇతర పాఠ్యపుస్తకాలను (గ్రూపు) 2004-2005 సంవత్సరం నుండి మార్చునున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- ఇ. అయితే, ఆ పుస్తకాలను తెలుగు అకాడమీ ద్వారా పంపిణీ చేస్తారా?
- ఈ. ఇంటర్, డిగ్రీ పుస్తకాల పంపిణీని ప్రైవేటు వ్యక్తులకు అప్పగించాలనే ప్రతిపాదన ఏదైనా ప్రభుత్వం వద్ద వున్నదా?
- ఉ. అయితే అందుకు గల కారణాలేమిటి?

ఉన్నత విద్యా శాఖ మంత్రి(శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు):

- అ. లేదండీ
- ఆ. అవునండీ
- ఇ. అవునండీ

ఈ. లేదండీ పుస్తకాల పంపిణీకి సంబంధించిన ప్రస్తుత ఏర్పాటును మార్చే ప్రతిపాదన లేదు.

ఉ. ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎ. విఠల్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇప్పుడు కొత్తగా పుస్తకాలను ముద్రణ చేస్తామన్నారు. వచ్చే అకాడమిక్ ఇయర్ అంటే రేపు జూన్ వరకు పుస్తకాలు ముద్రణ అయి అందరికీ అందుబాటులోకి వస్తాయా? నకిలీ పుస్తకాలను విక్రయిస్తున్నారని నేను ఈ మధ్యనే పేపర్లలో చదివాను. ఆవిధంగా చేస్తున్న వారిపైన ఎటువంటి చర్యలు తీసుకున్నారు? కామన్ కోర్ సిలబస్ను అన్ని యూనివర్సిటీలలో అమలుపరుస్తున్నారా లేక ఏ యూనివర్సిటీ వాళ్లు ఆ యూనివర్సిటీకి సంబంధించి సిలబస్ను ఏర్పాటు చేసుకుంటున్నారా? ఈ విషయాల గురించి మంత్రివర్గులు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు: అధ్యక్షా, 2003-2004 కు సంబంధించి ఫస్ట్ ఇయర్ టెక్స్టుబుక్స్ను మార్చాలనే ప్రతిపాదన వుంది. ఆరోజు బుక్స్ అందరికీ అందుబాటులో వుంచడానికి అన్ని ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం. ఫైరెటెడ్ బుక్స్ విషయానికి సంబంధించి కొంతమందిని ఐడెంటిఫై చేసి కోర్టులో కేసులు కూడా వేశారు. పోలీసు కమీషనర్ గారికి కూడా అన్ని వివరాలు అందించి ఈ ఫైరెసీని కంట్రోలు చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది. ఇంటర్మీడియేట్ కోర్సుకు సంబంధించి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఒకే సిలబస్ వుంది. యూనివర్సిటీ వైజ్గా సిలబస్ను ఏర్పాటు చేసే ఆలోచన ఏదీ లేదు. రాష్ట్రమంతటా ఒకే సిలబస్ను నడిపిస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆనం వివేకానంద రెడ్డి(నెల్లూరు): అధ్యక్షా, ఇంటర్మీడియేట్ కోర్సు చేసే విద్యార్థిని విద్యార్థులకు టెక్స్టుబుక్స్ కొనుగోలు మాత్రం ఒక ప్రహసనంగా మారింది. తెలుగు అకాడమీ బుక్స్ లభ్యం కావడం చాలా కష్టం, అంతే గాకుండా ఈ అకాడమీ బుక్స్ రేట్లు కూడా చాలా అధికంగా వుంటున్నాయి. అందువల్ల ఆర్ట్స్ విద్యార్థులు ఎక్కువగా గైడ్స్ మీదే ఆధారపడుతున్నారు. సైన్స్ గ్రూప్స్ వాళ్లకైతే కనీసం గైడ్స్ కూడా లభ్యం కావడం లేదు. ఎంసెట్ తదితర పరీక్షలకు అటెండ్ అయ్యే విద్యార్థులు ప్రైవేటు వాళ్ల దగ్గర బుక్స్ కొనుక్కుని చదువుకుంటున్నారు. అవి కూడా సరిగా వుండడం లేదు.

నకిలీ పుస్తకాల విక్రయం మన రాష్ట్రంలో చాలా ఎక్కువగా జరుగుతోంది. వీళ్ల టర్నోవర్ చూస్తే ఆశ్చర్యపోతాం, కాపీ రైట్స్, అక్రమంగా పుస్తకాలను అమ్మడం తదితర వాటి వల్ల వీళ్లు రూ. 120కోట్లు టర్నోవర్ చేస్తున్నారు. వీటిని అరికట్టడానికి నేను మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే, సంవత్సరాంతమున వార్షిక పరీక్షలు జరిగి, ఫలితాలు వచ్చిన తర్వాత ఎంతమంది ఉత్తీర్ణులయ్యారో స్ట్రెంగ్త్ తెలుస్తుంది కాబట్టి, వాళ్ల సంఖ్యను బట్టి వాళ్లకు సరిపడ తెలుగు అకాడమీలో పుస్తకాలను ముద్రణ చేసి అందుబాటులో వుంచితే బాగుంటుంది. ఈ నకిలీ పుస్తకాల రేట్లు కూడా 40శాతం అధికంగా వుంటున్నాయి. అదే విధంగా అకాడమీ బుక్స్ రేట్లు కూడా ఎక్కువే. రేట్లను నియంత్రణ చేయాల్సిన అవసరం వుంది. అంతేగాకుండా ఈ నకిలీ పుస్తకాలను తయారుచేసి విక్రయించే వాళ్ల మీద ఏవైనా కేసులు నమోదు చేశారా?

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి(బాల్కొండ): అధ్యక్షా, మంత్రివర్గుల సమాధానం చెబుతూ **other textbooks of Intermediate course for the first and second years are going to be changed** అని చెప్పారు. నెక్స్ట్ ఇయర్ మీరు ఛేంజ్ చేయబోతున్నారు, ఏమి సబ్జెక్ట్స్ మార్చబోతున్నారు, ఛేంజెస్ చేయడానికి కారణమేమిటి? ప్రజల నీడ్స్ను బట్టి ఛేజ్ చేస్తున్నారా? లేక ఒక టీమును ఏర్పాటు చేసి, సర్వే చేసి ఛేంజ్ చేస్తున్నారా? ఛేంజ్ చేయడానికి ప్రధాన కారణాలేమిటి?

రెండవ విషయమేమంటే, **distribution of textbooks** తెలుగు అకాడమీ ద్వారా చేస్తామన్నారు. మరొకసారి చెబుతూ, ప్రైవేటువరంగా చేసే ఆలోచన ఏమీ లేదు గాని వేరే మార్గాలు ఆలోచిస్తామన్నారు. ఆ వేరే మార్గాలేమిటో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

డా. గోగినేని ఉమ(తెనాలి): అధ్యక్షా, ప్రతి విద్యా సంవత్సరంలో ప్రభుత్వ పుస్తకాల కంటే ముందుగానే సకీలీ పుస్తకాలు మార్కెట్లోకి రావడం జరుగుతోంది. ఒక సెమిస్టర్ గడచిన తర్వాత ప్రభుత్వ పుస్తకాలు మార్కెట్లోకి వస్తున్నాయి. ఈవిధంగా ఆలస్యంగా మార్కెట్లోకి రావడం ప్రభుత్వం చాలా వరకు నష్టపోతోంది. సకీలీ పుస్తకాలను విక్రయించే ఎంతమంది ప్రైవేటు వ్యక్తుల మీద కేసులు నమోదు చేశారు? వారిపై ప్రభుత్వవరంగా తీసుకున్న చర్యలేమిటి? తెలియజేయాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు: అధ్యక్షా, **printing and distribution** అకాడమీ ద్వారా నడుస్తోంది. జూన్లోగా అందరికీ పుస్తకాలు అందుబాటులోకి తేవడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం . పైరేటెడ్ బుక్స్ విషయానికి సంబంధించి గతంలో కొంతమందిని ఐడెంటిఫై చేసి ఆ పర్సన్స్ మీద కేసులు పెట్టడం జరిగింది, ఆ కేసులు హైకోర్టులో నడుస్తున్నాయి. అయితే ఆకేసులకు సంబంధించి అప్పీలు వేశారు. పోలీసు కమిషన్లోకు సంబంధించిన కేసుల్లో కూడా వాళ్లను అరెస్ట్ చేసి, ఇటువంటి పుస్తకాలు మార్కెట్లోకి రాకుండా రెయిడ్స్ చేయడం జరుగుతోంది. పైరసీ పుస్తకాలు రాకుండా చేస్తున్నాం .

ఇక రేట్ల విషయానికి వస్తే, లాభాపేక్ష లేకుండా కార్యక్రమాలు చేయాలన్నది అకాడమీ ఉద్దేశ్యం . దాని గురించి కూడా అన్ని కోణాల నుంచి సమీక్ష చేస్తున్నాం . రేట్లు ఎక్కువగా వున్నట్లుంటే, వాటిని తగ్గించి విద్యార్థులందరికీ సరసమైన ధరలకు అందజేయడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం . రేట్లను నియంత్రణ చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

Madam Speaker: Question No. 91 (4095) is postponed at with the request of the Member.

అందుబాటులో ఉన్న ఉత్తమ పాఠశాల పథకం క్రింద పాఠశాలల ఎంపిక

ప్రశ్న నెం. 92 (3999)

డా. లక్ష్మణ్ (ముషీరాబాద్)- గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ. రాష్ట్రంలో లభ్యంగా వున్న ఉత్తమ పాఠశాలల పథకం క్రింద కేటాయించిన పాఠశాలలు, కేటాయించబడిన సీట్లు ఎన్ని?
- ఆ. 1999-2000 సంవత్సరానికి కేటాయించిన, ఖర్చు చేసిన నిధులు ఎన్ని? పాఠశాలలను ఎంపిక చేయడానికి అమలు చేసిన ప్రమాణాలు ఏమిటి?
- ఇ. ఈ పథకాన్ని అమలు చేయడంలో అనేక అవకతవకలు జరిగాయన్న విషయం వాస్తవమేనా?
- ఈ. అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మంత్రి(శ్రీ జె.ఆర్.పుష్పరాజ్)

అ. అవునండీ 2501 సీట్లతో 94 ఉత్తమ పాఠశాలలను గుర్తించడమైంది.

ఆ. 1999-2000 లో ప్రణాళిక క్రింద 225.00 లక్షలను, ప్రణాళికేతరం క్రింద రూ. 48.96లక్షలను విడుదల చేయడమైంది. ఖర్చు చేసిన మొత్తం రూ. 224.64లక్షలు . 4.10.1995 తేది గల సాంఘిక సంక్షేమ(క్యా) శాఖ ఎంఎస్ నెం .95 జీ.ఓ. లో నిర్దేశించినట్టి పథకులను నెరవేర్చినట్లయితే జిల్లా కలెక్టర్ అధ్యక్షతన గల జిల్లా కమిటీ, సిఫారసులను అనుసరించి, రాష్ట్ర స్థాయి కమిటీలు పాఠశాలలను ఎంపిక చేస్తాయి.

ఇ. లేదండీ

ఈ. ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ఉ.9.00

డా. కె. లక్ష్మణ్ :- మేడమ్ స్పీకర్, సమాజంలో ఉన్నటువంటి పేద, దళిత గిరిజన విద్యార్థుల ప్రతిభాపాటవాల్ని వెలికి తీసి వారిని ప్రోత్సహించేందుకు గాను ప్రభుత్వం రెండు పథకాలను ప్రవేశపెట్టింది. అందులో ఒకటి బెస్ట్ అవేలబుల్ స్కూల్స్ స్కీమ్. రెండవది, బ్రైట్ బాయిస్ స్కీమ్. వీరికి ఆర్థిక సహాయం అందించేందుకు గాను, వారికి మంచి విద్యను అందించేందుకు గాను, మంచి ప్రయివేట్ పాఠశాలల్లో అడ్మిషన్లు కల్పిస్తున్నారు ఈ స్కీమ్ క్రింద. అయితే ఈ స్కీమ్లో కోట్లాది రూపాయల నిధులు దుర్వినియోగం జరిగిన మాట వాస్తవం అయినప్పటికీ, మంత్రిగారు తన సమాధానంలో అవినీతికి ఎటువంటి ఆస్కారం లేదని చెబుతున్నారు. ఏ ప్రాతిపదికన మీరు బెస్ట్ అవేలబుల్ స్కూల్స్ ను ఐడెంటిఫై చేస్తున్నారు? ఆ విధంగా ఐడెంటిఫై చేసిన స్కూల్స్లో విద్యార్థులను ఏ ప్రాతిపదికన మీరు అడ్మిషన్లు కల్పిస్తున్నారు? దీనికి సంబంధించిన జి.ఓ. గురించి కాని, గైడ్లైన్స్ గురించి కాని పుష్టంగా తెలియచేయవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా వారు చెప్పినట్లుగా గత సంవత్సరం సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ నుండి రెండున్నర కోట్ల రూ.లు మాత్రమే వచ్చిందని చెబుతున్నారు. వాస్తవానికి ఈ రెండు శాఖలకు సంబంధించి దాదాపు 9 కోట్ల రూ.లు ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధంగా బెస్ట్ అవేలబుల్ స్కూల్స్ ను ఐడెంటిఫై చేసి, విద్యార్థుల అడ్మిషన్లు అయిన తరువాత మన శాఖ నుండి ప్రత్యేకంగా ఏదైన ఒక విజిలెన్స్ సెల్ను ఏర్పాటు చేసి క్రమం తప్పకుండా వాటిమీద తనిఖీలు జరుపుతున్నారా, లేదా ప్రభుత్వం చెప్పింది. ఈ స్కూల్స్ను ఐడెంటిఫై చేయడంలో గల నిర్దిష్ట పద్ధతులకు భిన్నంగా హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి జిల్లాల్లో ప్రధానంగా నాలుగు స్కూల్స్ను మాత్రమే అధికారులు, ఆ స్కూళ్ల యాజమాన్యాలతో కుమ్మక్కై, ఎంపిక చేస్తున్నారు. బినామీ పేర్ల మీద కూడ స్కూళ్లను ఎంపిక చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా గీతాంజలి స్కూల్, హైదరాబాద్ పబ్లిక్ స్కూల్, రామంతపూర్, బేగంపేట, శ్రీ సాయి హాస్టల్, గుడ్పెఫర్మ్ స్కూళ్లనే తరచుగా ఐడెంటిఫై చేస్తున్నారు. వాటి ఎంపికకు ఏ ప్రాతిపదికను అవలంబిస్తున్నారో మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె .ఆర్. పుష్పరాజ్ :- మేడమ్ స్పీకర్, జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా కలెక్టరు అధ్యక్షతన ఒక కమిటీ ఉంటుంది. సోషల్ వెల్ఫేర్ డి.డి., డి.ఇ.ఓ. ఇందులో సభ్యులుగా ఉంటారు. ఆయా జిల్లాల్లో ఉత్తమమైన పాఠశాలలు ఎక్కడయితే ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫెసిలిటీస్ బాగా ఉన్నాయో మరియు గత అయిదు సంవత్సరాలుగా ఏడు, పది తరగతుల్లో మంచి రిజల్టు ఏ స్కూల్స్లో వస్తున్నాయో ఆ స్కూళ్లను సంబంధిత జిల్లా కలెక్టరు ఐడెంటిఫై చేసి, రాష్ట్ర స్థాయి కమిటీకి పంపడం జరుగుతుంది. రాష్ట్ర స్థాయి కమిటీలో సోషల్ వెల్ఫేర్ కమిషనర్ కన్వీనర్గా, బ్రైట్ బాయిస్ కమిషనర్ మరియు కమిషనర్ ఆఫ్ స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ సభ్యులుగానూ, సోషల్ వెల్ఫేర్ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఇన్స్టిట్యూషన్ సెక్రటరీ మెంబర్ సెక్రటరీగానూ ఉంటారు. ఈ కమిటీ తనకు పంపబడిన ప్రతిపాదనలను పరిశీలించి, స్కూల్స్ను ఎంపిక చేస్తుంది. అదే మాదిరిగా విద్యార్థుల సెలక్షన్ కూడ విద్యా సంవత్సరానికి ముందే జిల్లా స్థాయిలో పరీక్షలు నిర్వహించి ఎంపిక చేయడం జరుగుతుంది. దళిత వర్గ విద్యార్థులకు ఇతర వర్గాల విద్యార్థులతో సమానంగా ఉన్నత ప్రమాణాలు గల విద్యను అందించాలనే లక్ష్యంతో బ్రైట్ బాయిస్ స్కీమ్ను ప్రవేశపెట్టారు. అదే మాదిరిగా, హైదరాబాద్ పబ్లిక్ స్కూల్స్లో కూడ ఆ విద్యార్థులకు అడ్మిషన్లు ఇప్పించడం జరుగుతున్నది. వీటికి తోడుగా ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఉన్న

దాదాపు 230 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్‌లో కూడ దళిత వర్గ విద్యార్థులకు అడ్మిషన్లు కల్పించి, ఇతర పిల్లలతో సమానంగా ఉన్నత ప్రమాణాలతో కూడిన విద్యను అందించడం జరుగుతున్నది.

డా. కె. లక్ష్మణ్ :- బెస్ట్ అవేలబుల్ స్కూల్స్‌ను ఐడెంటిఫై చేయడంలో ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ మరియు రిజల్టు పరిగణనలోకి తీసుకొంటామన్నారు. రిజల్టు అంటే ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం వచ్చే రిజల్టు వర్సెంటేజ్ తీసుకొంటున్నారా? అదే విధంగా ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కు కొలమానం ఏమిటి? 90 శాతం రిజల్టు వచ్చిన స్కూల్స్‌ను ఐడెంటిఫై చేయాలని ఏమైన గైడ్‌లైన్స్ ఉన్నాయా? అలా అంటే హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి జిల్లాల్లో 90 శాతం పైనే రిజల్టు వచ్చే స్కూల్స్ అనేకం ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ, కేవలం కొన్ని స్కూల్స్‌నే సెలక్టు చేస్తున్నారు. ఎందువల్ల?

డా. ఎం. తిప్పిస్వామి (పలమనేరు):- మేడమ్ స్పీకర్ గారు, మెరిటోరియస్ స్టూడెంట్స్ ఎంతమందికి మీరు ట్రైబ్ బాయిస్ స్కీమ్ క్రింద బెస్ట్ అవేలబుల్ స్కూల్స్‌లో అడ్మిషన్లు ఇస్తున్నారు? దీనికిగాను ప్రతి సంవత్సరం ఎంత ఖర్చుపెడుతున్నారు? పోయిన సంవత్సరం, ఈ సంవత్సరం, ఈ పథకానికి గాను డబ్బులు కేటాయించలేదని తెలిసింది. ఈ స్కీమ్ క్రింద ప్రభుత్వం రీ-ఇంబర్స్ చేసే అమౌంట్ను పబ్లిక్ స్కూల్స్ కు ఇవ్వకపోవడం వల్ల విద్యార్థులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. They are all meritorious students. Government is not releasing money and consequently they are being put to great difficulty. I request the Government to release the amounts immediately. A number of meritorious students are being denied admission. Every year they are reducing the strength of these students. Secondly, every year they must regularly allot Budget and release the same in time. తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరేది ఈ స్కీమ్ క్రింద బడ్జెట్ను పెంచుతారా, లేదా? ఈ స్కీమ్ క్రింద ఇప్పటి వరకు ఎంత ఇచ్చారు? ఇంకా ఎంత మీరు బాకీ పడ్డారు?

శ్రీ డి. గోపాల్ :- అధ్యక్షా, ఈనెల 26వ తేదీన నెల్లూరు జిల్లా కోటలూరు సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ హాస్టల్‌లో ఇద్దరు విద్యార్థులు మరణించారు. ఆ విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందో లేదో తెలియదు కాని.....

మేడమ్ స్పీకర్ :- ప్రశ్నకు దానికి సంబంధం ఏమిటి? జీరో అవర్ లో రియిజ్ చేస్తే నోట్ చేసుకొంటారు.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య (భద్రాచలం):- అధ్యక్షా, బెస్ట్ అవేలబుల్ స్కూల్స్‌లో పేద, దళిత, బలహీన వర్గాల పిల్లలకు కల్పించే అడ్మిషన్ల విషయం గురించి సరైన ప్రచారం జరగడం లేదు. ప్రస్తుతం 2500 మంది పిల్లలకు మాత్రమే అడ్మిషన్లు కల్పిస్తున్నారు. అదీ కూడ 1991 జనాభా లెక్కల ఆధారంగా ఆ సంఖ్యను నిర్ణయించారు. ప్రస్తుత జనాభాను దృష్టిలో పెట్టుకుని వాటి సంఖ్యను పెంచవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం ప్రతిసారీ పారదర్శకత్వం గురించి చెబుతూ ఉంటుంది. కాబట్టి దానిని చాటి చెప్పి విధంగా ఈ పథకం గురించి సరైన ప్రచారం చేసి, సీట్ల సంఖ్యను ఇప్పటి జనాభా లెక్కల ఆధారంగా పెంచుతారా లేదా? రాష్ట్రంలోని అనేక జిల్లాల్లో పేదరికంతో ఉండి సరైన ప్రోత్సాహం లేక సరైన చదువును పొందేందుకు అవకాశాలు లేక ఉండిపోతున్న విద్యార్థులను దృష్టిలో పెట్టుకొని అడ్మిషన్ల సంఖ్యను పెంచవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఉ.9.10

Smt.R.Shoba (Madanapalli): I would like to know from the Hon'ble Minister that under the Best Available Schools Scheme, how many schools are Government based and how many schools are private based? Further, how many seats are being allotted to the girl students every year? I would also like to know as to whether the rule of reservation is being followed under the Scheme.

శ్రీ జె.ఆర్. పుష్పరాజు:- అధ్యక్షా, 1999-2000 సంవత్సరంలో 2 కోట్ల 24 లక్షల రూపాయలు 2000-2001లో 2 కోట్ల 54 లక్షల రూపాయలు, 2001-2002లో 2 కోట్ల 5 లక్షల రూపాయలు ఇప్పటి వరకు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు గీతాంజలి స్కూల్ మొదలైన స్కూల్స్ రెఫర్ చేశారు. బ్రైట్ బాయిస్ స్కీము క్రింద ఈ శాఖకు సంబంధించి ఆ స్కూల్స్ను ఎంపిక చేయలేదు. అవి మా లిస్ట్లో వున్న స్కూల్స్ కాదు. వారు రెఫర్ చేసిన స్కూల్స్ రంగారెడ్డి జిల్లాకు సంబంధించినవి. ఈ బ్రైట్ బాయిస్ స్కీము క్రింద ఏ, ఏ సంస్థలను ఎంపిక చేశారని గౌరవ సభ్యురాలు అడిగారు. ఇవన్నీ కుడా ఫ్రైవేట్ యాజమాన్యాల క్రింద వున్న ప్రమాణాలతోటి నిర్వహించబడ్డ స్కూల్స్ను ఎంపిక చేయడం జరుగుతూ వున్నది. ఇతర స్కూల్స్లో దాదాపు యాపరేజీస్ రూ. 20,000 ఒక్కొక్క విద్యార్థికి ఖర్చు చేస్తే హైదరాబాద్ పబ్లిక్ స్కూల్కు సంబంధించినంతవరకు వాళ్లు చదువుతున్న క్లాసులను బట్టి ఒక్కొక్క విద్యార్థికి రూ. 17,000 నుంచి రూ. 57,000 వరకు ఖర్చు చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MADAM SPEAKER: Question No.93 (4177) is postponed at the request of the Member. Question No.94 (4015) is postponed at the request of the Member. Question No.95 (4100) is postponed at the request of the Member. Question No.96 (4163) is postponed at the request of the Member.

తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని అంతర్వేది పుణ్యక్షేత్రాన్ని పర్యాటక కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేయుట

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న నెం. 96 - ఎ (4541-ఎల్)

సర్వశ్రీ ఎ.వి. సూర్యనారాయణరాజు(రాజోల్) , కె. అచ్చన్నాయుడు(హరిశ్చంద్రాపురం), బి. సత్యానందరావు(కొత్తపేట), కాగిత వెంకటరావు (మల్లేశ్వరం) - గౌరవనీయులైన పర్యాటక, సాంస్కృతిక వ్యవహారాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ఒక పవిత్ర పుణ్య క్షేత్రమైన అంతర్వేదిని, సాగర సంగమాన్ని పర్యాటక కేంద్రంగా అభివృద్ధి పరచేందుకు ప్రభుత్వం పద్ద ఏదేని ప్రతిపాదన వున్నదా?
- ఆ. అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలేమిటి?

పర్యాటక, సాంస్కృతిక వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. శ్రీనివాస యాదవ్)

- అ. అవునండీ. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని అంతర్వేదిని ఒక పవిత్ర పుణ్య క్షేత్రంగా అభివృద్ధి పరచాలనే ప్రతిపాదన వున్నది.
- ఆ. యాత్రికుల, పర్యాటకుల ప్రయోజనార్థం రూ. 60.00 లక్షల అంచనా వ్యయంతో ఒక ప్రాజెక్టు ప్రతిపాదనను రూపొందించి, 2001-2002 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఆర్థిక సహాయాన్ని పొందేందుకు ప్రాధాన్యతను ఇవ్వడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వ పర్యాటక మంత్రిత్వ శాఖకు పంపడమయింది.

శ్రీ ఎ.వి. సూర్యనారాయణరాజు:- అధ్యక్షా, దక్షిణ కాశీగా ప్రసిద్ధి చెందిన అంతర్వేది మహా పుణ్య క్షేత్రం సుమారు 16 కిలో మీటర్ల సముద్ర తీరము వున్నది. అక్కడ గోదావరి సిముద్రం రెండుగా బ్లూ, వైట్ వాటర్ కలిసే చోట సాగర సంగమం వున్నది. అనేక మంది పర్యాటకులు సుదీర్ఘ ప్రాంతాల నుంచి వస్తూ వుంటారు. అందుచేత అక్కడ ఒక క్యాంటీన్ నిర్వహించి యాత్రీ నివాసనోక దానిని నిర్మాణం చేసి దానిని అభివృద్ధి పరచినట్లయితే చాలా బాగుంటుంది. అలాగే దూర ప్రాంతాల నుంచి

వచ్చే వారి కోసం ఫలహారానికి కానీ, ఇంకొకటి కానీ ఫెసిలిటీస్ లేవు. దీనిని ఫుల్ ఫ్లెడ్జిడ్గా అభివృద్ధి చేయాలని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. శ్రీనివాస యాదవ్:- అధ్యక్షా, సుమారు 16 కిలో మీటర్లు వడవ ప్రయాణం చేస్తే అంతర్వేది చేరుకోవచ్చని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. 16 కిలో మీటర్లు గాకుండా 10 కిలో మీటర్లు ఈ వడవ ప్రయాణం చేసినట్లయితే అంతర్వేది చేరుకోవచ్చు. అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విధంగానే యాత్రీ నివాస్ ప్లాన్ చేయడమే గాకుండా 60 లక్షల రూపాయలతో ప్రతిపాదనను చేపట్టడం జరిగింది. అదే విధంగా ఈ ప్రాజెక్టులో సుమారు 10 గదులు, 20 డార్మెటరీస్, ఒక రెస్టారెంట్, పబ్లిక్ కాన్ఫరెన్స్ హాలు, ఒక సాపనీర్ షాపు మొత్తం సుమారు 6,300 అడుగుల పరిమితిలో చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదన పంపడం జరిగింది. అదే విధంగా వీలైనంత త్వరలో ఆ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పర్యాటక శాఖ సిద్ధంగా వున్నదని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. గోదావరి నది కలిసే చోట శ్రీ లక్ష్మీ సరసింహస్వామి దేవాలయం వున్న విషయాన్ని కూడా ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. భవిష్యత్తులో తప్పకుండా అభివృద్ధి పరచడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. స్వామిదాస్(తిరువూరు):- అధ్యక్షా, తమ ద్వారా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేసేదేమిటంటే అంతర్వేది దక్షిణ కాశీగా పేరుగాంచిన విషయం అందరికీ తెలిసినదే. అక్కడ భక్తుల సౌకర్యాలు మెరుగుపరచవలసిన అవసరం వున్నది. గోదావరి నముద్రంలో కలిసే సంగమం కాబట్టి అక్కడికి 10 కిలో మీటర్ల వడవ ప్రయాణం చేయవలసిన అవసరం వున్నది. అక్కడ పర్యాటకులను ఎంకరేజ్ చేయడానికి వాటర్ సోర్స్స్ ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందనే విషయం కూడా మంత్రిగారు ఆలోచించి పర్యాటకులను ఆకర్షించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. శ్రీనివాస యాదవ్ :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు స్వామిదాస్గారు చెప్పిన విధంగానే వాటర్ సోర్స్స్ ఏర్పాటు చేయడానికి తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము.

ములుగు నియోజకవర్గంలోని గిరిజన విద్యార్థులకు విద్యార్థి వేతనాల విడుదల

స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న నెం. 96 - బి(4542-హెచ్)

శ్రీ పి. వీరయ్య - గౌరవనీయులైన గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ. ములుగు నియోజక వర్గంలో కొంత మంది గిరిజన విద్యార్థులకు మాత్రమే స్కాలర్ షిప్పులు విడుదల చేస్తున్న

విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ. మిగతా విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్పులు చెల్లించనందున వారి భవిష్యత్తుపై ప్రతికూల ప్రభావం వడే విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

ఇ. ఈ స్కాలర్‌షిప్పులు విడుదల చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి ఎం. మణికుమారి)

అ. లేదండీ.

ఆ. లేదండీ.

ఇ. ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ డి. గోపాల్ (సూర్యాపేట):- అధ్యక్షా, ములుగు నియోజక వర్గం గురించి మంత్రిగారిని అడగడం జరిగింది. అదే గాకుండా రాష్ట్రం మొత్తంలో గిరిజన విద్యార్థులకు గత సంవత్సరం స్కాలర్‌షిప్పును కొన్ని ప్రదేశాలలో విడుదల చేయలేదు. అదే విధంగా గిరిజన ఆశ్రమ పాఠశాలలు వున్న చోట పిల్లలకు సరైన వసతులు లేవు. స్కాలర్‌షిప్పు కోసం 2002-2003 సంవత్సరనికి ఈ ప్రభుత్వం ఎంత కేటాయించింది? ఎంత విడుదల చేస్తుంది?

శ్రీమతి ఎం. మణికుమారి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రం మొత్తం మీద 55 వేల మంది విద్యార్థులు వున్నారు. స్కాలర్‌షిప్పుకు సంబంధించి 52 కోట్ల 45 లక్షల రూపాయలు కావాలి. 35కోట్ల 52 వేల రూపాయలు విడుదల చేయడం జరిగింది. మిగిలింది ఈ మార్చి నెల లోపల విడుదల చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఉ.9.20

MADAM SPEAKER: Question hour is over. Now let us take up Zero Hour.

బీరో అవర్

శ్రీ జె. కృష్ణారావు(కొల్లాపురం):- అధ్యక్షా, ఫిబ్రవరి 27వ తేదీ నాటి పేపర్లో ACB Cases against Congress M.L.A. మరి నిండు ప్రాణం తీసిన ఎసిబి నిర్వాకం. సిటీ ప్లానర్ కుమారుని విషాదాంతం. ఎసిబి వాళ్లు ఒక ప్రెస్ నోట్ పంపించారు. గతంలో ఎన్నడూ కూడా ఎసిబి వాళ్లు పంపే ప్రెస్ నోట్‌లో రెండు సెంటెన్సుల కంటే ఎక్కువ వుండేది కాదు. అలాంటిది రెండు పేజీల నోట్ పంపించారు. Officials of ACB today booked case against City Planner and J.Krishna Rao, Managing Director of Shaili Estates for violating the building regulations. బిల్డింగ్ రెగ్యులేషన్స్ క్రింద ఇరెగ్యులర్ బిల్డింగ్స్ రెగ్యులేషన్ చేయడానికి గవర్నమెంటే బిఆర్ఎస్ స్కిమ్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ ప్రకారం రూల్స్ మొత్తం పాటించినా కూడా ఇది కేవలం ఒక శాసన సభ్యుని పైన క్యారెక్టర్ ఎసాసినేషన్ చేయడానికి ఈ విధంగా కేసు రిజిస్టర్ చేయడం జరిగింది. ఇందులో వీళ్లు కండక్ట్ చేసిన రైడ్స్‌లో దొరికినది produced document of Royal Pavilion. Flat was gifted by the builder. This flat was purchased by Smt.V.Rama Devi. She has purchased the flat. ఫ్లాట్ కొన్న వాళ్లు ఈ విధంగా గిఫ్ట్ ఇచ్చారని తప్పుడు సమాచారం తోటి కేసు రిజిస్టర్ చేయడమనేది

ఎంతవరకు సమంజసం. అదే విధంగా వీళ్లు ఎసిబి కేసు రైడ్ చేసినప్పుడు శంకరనారాయణగారి కుమారుడు అస్వస్థతతో జ్వరం వచ్చి పండుకుంటే కూడా బయటకు పంపించడంతో అతనికి పాము కరవడం జరిగింది. ప్రక్కనే అపోలో హాస్పిటల్ వున్నా కూడా కనీస వైద్య అవకాశం లేకుండా ఎసిబి వారు చేసిన దుర్మార్గ ప్రవర్తన వలన ఒక నిండు ప్రాణం కోల్పోవడం జరిగింది. దీని వెనుక వున్న వాళ్లు ఒక విజిలెన్స్ ఆఫీసర్ అడిషనల్ ఎస్.పి. లక్ష్మారెడ్డిగారు. వారు గతంలో దొంగ నోట్ల కేసులో సస్పెండ్ కావడం జరిగింది. అతని పైన సిబిసిఐడి విచారణ చేసి ఎసిబి వాళ్లు యాక్షన్ తీసుకోవాలని చెబితే అతని పైన చర్య తీసుకోకుండా అతను ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్ ప్రకారం ఎసిబి వాళ్లు ఉల్టా దొంగ చేతికి కత్తి ఇచ్చినట్లు ఒక శాసన సభ్యుడి పైన తప్పుడు కేసు చేయడం ఎంతవరకు సమంజసం. వీళ్ల పైన చర్య తీసుకోవాలి. అంతేగాకుండా గతంలో ఈ అసెంబ్లీలో చర్చకు రావడం జరిగింది. ఆవుటి సిటీ ప్లానర్ దేవేందర్ రెడ్డిగారు కూడా దీనికంతటికీ కారణం. సిటీ ప్లానర్ దేవేందర్ రెడ్డిగారు వట్టెం గ్రామానికి సంబంధించిన అతని తండ్రిగారు ఒక దేవాలయానికి ఫైర్మన్ గా వున్నారు. వారు చందా అడిగితే ఆ దేవాలయానికి నేను కూడా ఎంఎల్ఎ కాక పూర్వం గత మూడు సంవత్సరాల క్రితం రూ. 25,000 చందా ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ తరువాత కూడా మరల రూ. 50,000 చందా అడగడం జరిగింది. చాలామంది బిల్డర్స్ దగ్గర డబ్బులు వసూలు చేశారు. డబ్బులు ఇవ్వని వాళ్ల పైన కక్ష సాధించేందుకు ఇలాంటి తప్పుడు కేసులు బనాయించారు. ఇలాంటి వారిపైన ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకుని వాళ్లను సస్పెండ్ చేయాలి. ఇది ఒక పెద్ద ప్రచారం చేసి ఏదో దొంగతనం చేసినట్లు ఏదో తప్పుడు కేసులు బనాయించి క్యారెక్టర్ ఎసాసినేషన్ చేయడం ఎంతవరకు సమంజసం? అంతేగాకుండా దీని వెనుక వ్యక్తులు వున్నారు. నేను వ్యక్తిగత విషయాలలోకి పోదలచుకోలేదు. ఇది కేవలం రాజకీయంగా కక్ష తీర్చుకోవడం కోసం కొందరు వెనుక వుండి నడిపించిన కార్యక్రమం . ఇలాంటి తప్పుడు కార్యక్రమాలు చేయకుండా వాళ్లపైన వెంటనే చర్య తీసుకోవాలి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- మేడమ్ స్పీకర్, గౌరవ సభ్యులు తెలియజేసినది నేను నోట్ చేసుకున్నాను. అప్రోప్రియేట్ యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

جناب سید سجاد - محترمہ اسٹیبلشمنٹ کے چیف منسٹر صاحب کی توجہ میں کہلا چاہتا ہوں کہ 30 ایکڑ زمین پر عید گاہ اور قبرستان واقع ہے جو سات لاکھوں کے پاس ہے۔ قلی قطب شاہ ابن ڈیولپمنٹ اتھارٹی کا ایگزیکٹو ڈائریکٹر اس قبرستان کو مسمار کر رہا ہے۔ وہاں پر ٹوریزم کی جانب سے ایک ہوٹل کھول رہے ہیں۔ وہاں پر قبروں کو مسمار کیا جا رہا ہے۔ اس سے پہلے بھی میں اس ایوان میں حکومت کو توجہ دلا تھا۔ عید گاہ اور قبرستان جو 500 سالہ پرانہ ہے اس کے تحفظ کیلئے فیڈنگ کروانے کیلئے حکومت کو توجہ دلا چاہتا ہوں۔ قلی قطب شاہ ابن ڈیولپمنٹ اتھارٹی کا جو آفسر ہے وہ بہت رشوت ستانی میں ملوث ہے۔ وہ کئی طریقوں سے مسلمانوں کی دل آزاری کر رہا ہے۔ 50 سال سے وہاں پر مسلمان نماز ادا کرتے ہیں میرے پاس نوٹوس موجود ہیں یہ نوٹوس میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب اور چیف منسٹر صاحب کے پاس بھیج رہا ہوں۔ میں منسٹر صاحب سے کہنا چاہتا ہوں کہ وہ میرے ساتھ اس جگہ کا دورہ کریں۔ اقلیتی عوام میں بے چینی پھیلی ہوئی ہے یہ عید گاہ اور قبرستان جو 500 سالہ قدیم ہے اس کی حفاظت کیلئے فیڈنگ لگا دی جائے۔

శ్రీ టి. శ్రీనివాసయారావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కులీ కుతుబ్షా ఈడీగా గురించి, అక్కడ జరుగుతున్న కబ్జాలు కానీ, మిగిలిన విషయాలు చెప్పడం జరిగింది. నేను, మున్సిపల్ మంత్రిగారు ఆ ప్రాంతాన్ని విజిట్ చేసి తప్పకుండా ప్రాటెక్షన్ ఇవ్వడమే గాకుండా ఈడీగా స్థలంగా ఆ ప్రాంతానికి ఫెన్సింగ్ వేయడం, అదే విధంగా డెవలప్ మెంట్ చేయడానికి కూడా తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య:- అధ్యక్షా, ప్రత్యూష మరణానికి సంబంధించి విచారణ విషయంలో పలు అనుమానాలకు తావు ఇచ్చినందున నేను కొన్ని విషయాలను ప్రస్తావించదలచుకున్నాను. ప్రత్యూష చనిపోయిన తరువాత పోస్ట్మార్టంలో అబెండైన డాక్టర్ గారు కొన్ని అభిప్రాయాలు చెప్పారు. సెమిన్ స్ట్రెయిన్స్ గురించి కూడా చెప్పారు. దీనిని పరిగణనలోకి తీసుకుని పోలీసు మాన్యువల్ సిఆర్.పి.సి. ప్రకారంగా క్రిమినల్ కేసును ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసే లైన్లో చెయకుండా ఇమీడియట్ గా వాళ్ల వాయిస్ ను రిలీజ్ చేశారు. అన్ని ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలో చూపించారు. దురదృష్టం ఏమిటంటే 24 గంటలు తిరగక ముందే అదే పోలీసులు మరొక అభిప్రాయం చెప్పారు. When the case is under investigation, saying like that is against the Police Manual. It is against the Cr.P.C. Here my humble submission is that It is a question of character assassination. సీటీ పోలీసు కమిషనర్ గారు, మరొక పెద్ద ఆఫీసరు ఒక రకమైన అభిప్రాయం టి.వి.ల ద్వారా చెప్పిన తరువాత క్రింది స్థాయిలో పోలీసు అధికారి చేసే విచారణ సక్రమంగా వుంటుందా? ఇది ప్రశ్నార్థకం కాదా? ఈ విషయంలో అనేక విషయాలు పత్రికలలో వచ్చాయి. కోమా కాదు, డ్రామా. కోమాలో లేదు. డి.డి. రికార్డు కోసం హాస్పిటల్ అథారిటీస్ ఎందుకు మేజిస్ట్రేట్ ను కాలే చేయలేదు. ఇప్పుడు కేరీ హాస్పిటల్ వాళ్లు చెబుతున్న అనేక విషయాలను పోలీసు కమిషనర్ గారు చెబుతున్నారు. ఈ ఇంజరీస్ గురించి, సూపైడ్ కు సంబంధించిన విషయాలలో ఫ్రీట్ మెంట్ కోసం గాను కొన్ని గాయాలు చేసిన విషయం డాక్టర్లు చెబితే, దీనిలో కొంత అర్థం వుంటుంది. పోలీసు అధికారి చెప్పేది ఇలాగే వుంటుంది. ప్రత్యూషకు సంబంధించినంత వరకు ఈ కేసు విషయంలో ఆమె వేసుకున్న దుస్తులను ఇప్పటి వరకు ఇవ్వలేదు. ఆ దుస్తులు ముక్కలు, ముక్కలుగా చిరిగిపోయాయని అంటున్నారు. పాయిజన్ తీసుకుంటే ఇద్దరు ఒకే రకమైన వామ్ టింగ్ చేస్తే దాని పంపించామని అంటున్నారు. దానిని దాచి పెడుతున్నారు. ఇంకో విషయం ఈయన కూడా కన్జూమ్ చేసినారు. ఎవ్వరైతే సోకాల్డ్ ప్రియుడు అనుకునే వాడో ఆయన మాత్రం డ్రైవింగ్ చేసుకుంటూ తొణకకుండా, బెణకకుండా కార్ ట్రాక్ లోనే పెట్టి ఈ అమ్మాయిని ఎత్తుకుని వెళ్లినాడు.

ఉ.9.30

అంటే విషం తీసుకున్న తరువాత అంత స్థామినా అతనికి (సిద్ధార్థరెడ్డి) ఎట్లా వచ్చిందో తెలియడం లేదు. ఏమైనా, వీటి అన్నింటి గురించి శాస్త్రీయంగా ఆలోచించాలి. డా.మునుస్వామి వెంటనే రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ తరువాత 24 గంటలు తిరగకముందే ఫోరెన్సిక్ సైన్స్ లాబరేటరీ వాళ్లు అందుకు భిన్నంగా మరో రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఇందులో ప్రభుత్వంలో ఉన్న పెద్ద వాళ్లు కొడుకుల హస్తం కూడ ఉందని వినిపిస్తున్నది, అది ఎంతవరకు వాస్తవమో నాకు తెలియదు కాని ఇంత పెద్ద సెన్సేషనల్ కేసులో కూడ ప్రభుత్వం స్పందించకపోవడం చాల శోచనీయం. ఎక్స్ పర్ట్ డాక్టర్ల ఓపీనియన్ కూడ తీసుకోవాలి. అప్పుడే విషయాలు తేటతెల్లమవుతాయి. కాబట్టి ఈ విషయంలో హోం మినిస్టర్ గారు ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వాలి. లేకపోతే, మన పౌరదర్శకత్వం, మన జవాబుదారీ తనం పోతుంది. ఇప్పటికే పోలీసుల మీద ప్రజలకు విశ్వాసం పోయింది. కాబట్టి మీ మీద ఉన్న విశ్వాసం కూడ పోగొట్టుకోకండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- మేడమ్ స్పీకర్ గారూ, సర్పింహయ్యగారు జీరో అవర్ లో ఒక ఇంపార్టెంట్ సబ్జెక్టును లేవనెత్తారు. అందులో చాల విషయాలు కూడ మాట్లాడారు. మీరు చెపితే, నాకేమి అభ్యంతరం లేదు, అతను వేరే రూపంలో వచ్చినట్లయితే, తప్పకుండా జవాబు చెప్తాను.

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య :- స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వండి.

SRI T. DEVENDER GOUD: Whatever you want, I am prepared to give answer. But, I request the Hon'ble Speaker to decide the timing.

MADAM SPEAKER: I will decide the time and let you know.

డా. ఎం. ఎస్. పార్థసారథి (కదిరి):- అధ్యక్షా, కదిరిలో గల శ్రీ లక్ష్మీ సరసింహస్వామి దేవాలయంలో ఇటీవల నగల దొంగతనం జరిగింది. పరిశీలనకు వచ్చిన ఆఫీసర్లు నిజమైన బాధ్యులెవరు అనే విషయాన్ని ప్రక్కన పెట్టి, దేవాలయపు పూజారిని, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లను బాధ్యులుగా చిత్రీకరించి, సస్పెండ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ ఆలయ ఆస్తుల రక్షణ కొరకు నేను గత అయిదు నెలల నుండి సెక్యూరిటీ గార్డ్స్ను నియమించవలసిందిగా ఇక్కడి కమీషనర్ను, మరియు సంబంధిత అసిస్టెంట్ కమీషనర్కు అనేక విజ్ఞప్తులు చేసినప్పటికీ, ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. ఆలయ పూజారి, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లు అనేక మంది భక్తులు ఈ ఆలయాన్ని సందర్శించే విధంగా చేసి, రెండు సంవత్సరాల్లోనే దాదాపు ఒక కోటి అరవై లక్షల రూపాయల ఆదాయాన్ని వివిధ ఆర్థిక సేవల ద్వారా తీసుకొని రాగలిగారు. ఆలయ ఆస్తులకు సరైన రక్షణ కల్పించలేదు. బీగాలు కూడ కల్పించకుండా, ఈనాడు ఈ దొంగతనానికి పూజారిని, ఇ.ఓ.ను బాధ్యులుగా చేయడం గర్హనీయం. వాళ్లను సస్పెండ్ చేసినంత మాత్రాన సమస్య పరిష్కారం కాదు. నిజమైన దోషులను శిక్షించాలి. ఈ విషయంలో సమగ్రమైన విచారణ జరిపించి, ఎండోమెంట్స్ కమీషనర్ మరియు అసిస్టెంట్ కమీషనర్ల మీద తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె .ఇ. ప్రభాకర్ :- మేడమ్ స్పీకర్, గౌ.సభ్యులు చెప్పినదంతా నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఎండోమెంట్స్ మినిస్టర్ మరియు హోం మినిస్టర్ దృష్టికి తీసుకొని వెళ్లతాను.

శ్రీమతి అన్నె విజయలక్ష్మి (ఉయ్యూరు):- అధ్యక్షా, ఇది రైతాంగానికి సంబంధించిన సమస్య. రాష్ట్రంలో ఆహార పంటలు, వాణిజ్య పంటలు, అపరాల పంటలకు సరైన గిట్టుబాటు ధరలు లభించడం లేదు. ప్రకాశం జిల్లాలో ప్రత్తికి, గుంటూరు జిల్లాలో మిర్చి పంటకు రాని విధంగానే, కృష్ణా జిల్లాలో చెరుకు, వరి, అపరాల పంటలు పండించే రైతులకు సరైన గిట్టుబాటు ధరలు లభించడం లేదు. అపరాల పంటల ధరల్లో స్థిరత్వం ఉండటం లేదు. తక్కువ రేట్లకు తమ పంటను అమ్ముకోవలసి వస్తున్నది. మరో వైపు ఎరువుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. దాని వల్ల రైతులు తీవ్ర నిరాశకు గురవుతున్నారు. కాబట్టి సీజన్ ప్రారంభం కాకముందే, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సరైన గిట్టుబాటు ధరలు ప్రకటించి, ధరల్లో స్థిరత్వం కల్పించవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు :- అధ్యక్షా, గౌ.సభ్యురాలు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని వెళ్లడం జరుగుతుంది.

శ్రీమతి పి. వరలక్ష్మి (విశాఖపట్నం-2):- అధ్యక్షా, నిరుద్యోగ యువతకు ఉపాధి కల్పించే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం సి.ఎం.ఇ.వై. పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ఇటీవల విశాఖపట్టణం మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ వారు నగరంలోని చెత్తను ఏరివేయడానికి గాను సి.ఎం.ఇ.వై. గ్రూపుల నుండి అప్లికేషన్స్ కోరడమయింది. 20 గ్రూపుల వారు దరఖాస్తు చేసుకొన్నారు. వారిని నోడల్ ఆఫీసర్, బ్యాంక్ అధికారులు ఎంపిక చేశారు. ఒక్కొక్క గ్రూప్ చేత రెండేసి లక్షల రూపాయలను కూడ డిపాజిట్ చేశారు. ఇప్పటికీ ఏడు నెలలు అయినప్పటికీ, ఇంతవరకు ఆ గ్రూప్లకు పనిని అప్పగించలేదు. ఈ విషయాన్ని నేను కలెక్టర్ దృష్టికి కూడ తీసుకొని వెళ్లాను. ఇన్ ఛార్జ్ మినిస్టర్కు చెప్పడం జరిగింది. ఇంకా ఎందుకు జాప్యం చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. యువత చాల ప్రస్ఫీడ్గా ఉంది. వెంటనే ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో చొరవ తీసుకొని, వారికి ఉపాధి కల్పించేటట్లు చేస్తారా అని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అభ్యర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఎం.డి. ఫరూఖ్ :- మేడమ్ స్పీకర్ గారు గౌరవ సభ్యురాలు చెప్పింది నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. రివాల్యూంగ్ ఫండ్ రాలేదన్నారు. ఈ విషయాన్ని సంబంధిత మినిస్టర్ గారి దృష్టికి తీసుకొని వెళ్లడం జరుగుతుంది.

అర్జీ సమర్పణ

శ్రీ నున్నం రాజయ్య : అధ్యక్షా, ఈ పిటిషన్ సింగరేణి కాలరీస్ వర్కర్స్ కు సంబంధించినది. వారు చాల ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ఇటీవల మందమర్రి గనిలో కొంత మంది కార్మికులు చనిపోయారు. దానికి సంబంధించిన పిటిషన్ పంపుతున్నాను.

(మేడమ్ స్పీకర్ కు పిటిషన్ ను సమర్పించారు)

MADAM SPEAKER: Now Tea Break for ten minutes.

(The House then adjourned for Tea Break for ten minutes at 9.37 a.m.)

(సభ తిరిగి ఉదయం 9.53 ని.లకు సమావేశమైంది)
(శ్రీ ఎం . వి.కృష్ణారావు అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- అధ్యక్షా, మొన్న గుజరాత్ లో జరిగిన రైల్వే ఇన్సిడెంట్ చాలా సీరియస్ అయినది. దాన్ని గురించి ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక సంతాప తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెడతారని మేము ఎక్స్పెక్ట్ చేశాము. నిన్న రాలేదు. కనీసం ఈ రోజైనా ప్రభుత్వం తరపున చేయాలని కోరుతున్నాం. ఎందుకంటే ఈ దేశంలో ఐఎస్ఐ వాళ్లు అల్లకల్లోలాలు సృష్టిస్తున్నారు. దీని ప్రభావం మన రాష్ట్రంలో మిగతా ప్రాంతాలలో కూడా ఉంటుంది. దానిని కండెమ్ చేస్తూ ఒక రిజల్యూషను ప్రభుత్వం తరపునుంచి రావాలి. సెప్టెంబరు 11న, డిసెంబరులోనూ జరిగిన సంఘటనలు చూశాము.

SRI Y.RAMAKRISHNUDU: I will pass on this message to the Hon'ble Chief Minister.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య :- అధ్యక్షా, స్పెషల్ మెన్షన్. తమరి ద్వారా మనవి చేసేది, 10వ తేదీన సెంట్రల్ యూనివర్సిటీలో వది మందిని రెస్టికేట్ చేశారు.

చైర్మన్ :- జనరల్ డిస్కషన్ లో చెప్పండి. ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టరు గారు కూడా లేరు.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య :- మరి సహజ న్యాయం, ఆటవిక న్యాయం, ఆధునిక న్యాయం దీని ప్రకారం చూసినా కూడా వారు చెప్పుకోడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. ఆ అవకాశం ఇవ్వకుండా రెస్టికేట్ చేశారు.

చైర్మన్ :- ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్ గారు రానివ్వండి.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య :- దీని విషయం ఆలోచించడం కోసం ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టరు గారికి మెన్షన్ చేద్దామని తమరి ద్వారా చెబుతున్నాను.

ఉ.10.00

2002-2003వ సం .పు వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)
సాధారణ చర్చ (ఐదవరోజు)

SRI ASADUDDIN OWAISI (Charminar): Hon'ble Chairman Sir, so far as the Budget is concerned, it bears the stamp of Hon'ble Chief Minister, Sri Chandrababu Naidu and the Hon'ble Finance Minister, like a clever magician, tried to spread his magic net. The Hon'ble Finance Minister has unsuccessfully tried to create the illusion that the State has crossed the valley of crisis and reached the plateau of progress and now the prosperity is not far away. However, the difficulty is that the Budget is not in consonance with the realism. Listening to the Finance Minister reading out the 41 page Budget Speech for 1 1/2 hour in this august House, I in particular, was reminded of sitting in this august House and listening to the long and boring speeches made by my honourable friend Sri Ashok Gajapathi Raju in his capacity as Finance Minister. I was expecting that Sri Ramakrishnudu Garu will not follow the path of his predecessor, but after two years he thought it wise to follow the path of Sri Ashok Gajapathi Raju and the agony of everyone continues. We had to sit here yawning.

Sir, the Finance Minister seems to have done lot of jugglery with figures to bring down the revenue and fiscal deficit in tune with the latest conditionalities imposed by the World Bank while extending the structural adjustment loan of Rs. 1200 crores in the coming fiscal year. Under the A. P. Economic Reforms Loan the projection of revenue and expenditure was shown short over the figures shown in the draft Budget. The overall non-plan and plan expenditure of the Government is projected at Rs. 39420 crores in the Budget by the Finance Minister as against Rs. 31472 crores in the draft Budget. It is difficult to visualize how the financial position of the State has fastly improved in the last three weeks since the annual fiscal framework has painted a very gloomy picture. Surprisingly the Finance Minister has brought down the estimated public debt of the State at the end of the last financial year from Rs. 49912 crores shown in the draft Budget to only Rs. 41470 crores in the final Budget presented in the Assembly. Within three weeks the Hon'ble Finance Minister gave one figure regarding public debt in the annual fiscal framework as Rs. 49912 crores and in the final Budget as Rs. 41470 crores. I am sure nothing dramatic has happened overnight to alter the scenario so drastically. Not much is indicated in the States tax revenue though non-tax revenues are expected to yield Rs. 250 crores as indicated by the Finance Minister. Fiscal deficit is sought to be covered through central loan, open market loan and other borrowings including the structural adjustment loan and the grant of Rs.1660 crores from the World Bank and D.F.I.D. Sir, while the draft Budget has projected the State plan outlay at Rs. 8838 crores next year the Finance Minister has effected a massive increase in the outlay in the Budget presented by him. Moreover, important point over here is that these figures which I am quoting are from the annual fiscal framework. Last year plan outlay was Rs. 8714 crores. That was reduced by the Finance Minister to Rs. 7956 crores. So, Rs.760 crores was reduced and now you have given a plan outlay of Rs.10000 crores and that includes Rs.1200 odd crore structural loan also. I hope the Finance Minister, when he rises to reply to our speeches, will please make us understand about this. Sir, after the annual fiscal framework was released there was lot of debate in various fora among the common men, at Collectorate offices, within the Government and outside the Government. Why is it that your figures are not matching with the figures given in annual fiscal framework?

Moreover, in this plan outlay SC, BC and ST scholarships have also been included thereby inflating the plan outlay. I just fail to understand this. I am not an economist. I am not a specialist. But as far as I know with my basic knowledge of economics, the scholarship is a recurring expenditure and it has been put in plan expenditure now thereby inflating the plan outlay. According to the annual fiscal framework last year subsidy to social welfare for scholarship was Rs. 112 crores. Your annual fiscal framework is Rs. 46 crores now. For tribal welfare it was Rs. 34 earlier. Your annual fiscal framework says it is Rs. 7 crores. B.C.welfare was Rs. 53 crores last year. Now it is only Rs. 3 crores. For all these three departments it was Rs. 199 crores earlier. Now it is only Rs. 56 crores. Why has this been decreased? You have included this in the plan outlay when you have inflated plan outlay and secondly you have decreased scholarship to SCs, STs and BCs from Rs. 199 crores to Rs. 56 crores.

Sir, another important point is that in the annual plan every time there used to be a section on externally aided projects. I have been a member of this august House for about 6 1/2 years and my good friend Sri Ashok Gajapathi Raju has about 20 years experience as a member of this House. We

know this. Why is it that this time it has been omitted? No doubt the figures are there. Departmental-wise you can go, but the whole section has been omitted. You talk of transparency day in and day out. You live and believe in transparency. Why is it that the section on externally aided projects for various departments has been taken out from the annual plan?

Sir, another thing is that I am quoting some figures on externally aided projects from your annual fiscal framework. Last year it was Rs. 2376 crores out of the plan outlay of Rs. 7956 crores. This is fiscal prudence. This is performing progressive State. For this financial year it is going to be Rs. 2552 crores for 2002-03. This is what the Government is practising.

Chairman Sir, another thing is that regarding implementation of phase-2 of public enterprise reforms from 2002-03. Rs. 81 crores have been earmarked for V.R.S. and this is given by the World Bank and DFID. In the first phase more than 10000 employees were retrenched. About 10000 families were destroyed. God only knows what is going to happen to them. For funding A. P. Economic Reform Credit Project, the World Bank has given ten commandments to the State Government. Some of them are to reduce fiscal deficit to 4.5% and revenue deficit to 17% of GSDP during the fiscal year 2002-03 and keep public guarantee except in the power sector at zero level. I am raising this issue once again. I have spoken on this earlier. But unfortunately the Hon'ble Chief Minister did not touch this subject and he was not prepared to listen to the words of wisdom. The other points are reducing state staff by 1.9% per year, bringing down salary GSDP ratio to 5.1% in 2002-03, increasing non-salary expenditure maintenance to 3.9%, eliminating bogus ration cards by October, 2002, increasing primary education, primary health to 2.3% and increasing the collection of irrigation water charges to 75% of the cost. Have you accepted this or is it a mere bluff? What is the exact position? People of Andhra Pradesh should know. What is the position of structural adjustment loan? What are the conditionalities that you accepted from the World Bank? How is it going to affect the people if you are going to collect 75% water charges? Already there are so many suicides going on. It will further increase the rate of suicides. What is the government position on that?

Sir, another point is that the Government claims that Central Government is relying on their support. Very proudly the Hon'ble Chief Minister says this. I am quoting from Economic Survey 2001-02. I am quoting from page 64 of Fiscal Reforms Programme for the State given by the Government of India. Page 64 says that subsequent to award of 11th Finance Commission, Government of India had drawn up a scheme called States Fiscal Reforms Facility 2001-02 to 2004-05. To this end the incentive fund of Rs. 10607 crores has been earmarked over a period of five years to encourage States to implement monitorable fiscal reforms. Sir, that particular programme is known as Middle Term Fiscal Reforms Programme i.e., MTFRP with the object of bringing down the consolidated fiscal deficit to a sustainable level by 2005. Second point is bringing down consolidated revenue deficit so that aggregate revenue deficit is eliminated by 2005 altogether. Third point is bringing down the debt or GSDP ratio including contingent liability to a sustainable level both in terms of stability and solvency. Under MTFRD a committee has been constituted comprising officials of the State Government, Ministry of Finance, Government of India, Planning Commission and outside experts. As regards the release of incentive fund, nine States have been identified by the Central Government for the MTFRD. They are Nagaland, Andhra Pradesh, Karnataka, Orissa, Kerala, Arunachal Pradesh, West Bengal, Himachal Pradesh and Manipur. It says that MoU has been signed with Governments of Orissa, Karnataka and Nagaland and MoUs with reference to six other States have been drawn up by the respective Governments. But the main point I am trying to make here is that you very vociferously claim that you are getting things done at the Centre and everything is happening as per your wish.

☺.10.10

Sir, the main point which I am trying to make out here is that the present Government day-in and day-out is claiming that they are getting things done from the Central Government. The Central Government is saying "yes, Chandrababu Naidu, your wish is our command". In this connection, I

would like to request the Hon'ble Finance Minister to kindly go through the economic survey, which clearly says that an incentive fund of about Rs.786 crores for the year 2000-01 has been released to 8 States during the current financial year. They are Nagaland, Orissa, Kerala, Karnataka, Arunachala Pradesh, West Bengal, Himachal Pradesh and Manipur. Sir, here the question is, what about Andhra Pradesh. How their " baby" had forgotten them ? Sir, what I mean to say is that the BJP led NDA Government is of their making, their baby. Sir, why has this Government not taking up this issue with the Central Government ?

Sir, I am sure, this is a news to the Finance Minister. May be his Department people have not informed him about this thing or the World Bank has not given this Government the necessary permission to sign an MOU with the Central Government. Sir, this is what is happening. Rs.786 crores has been given as incentive to 8 States out of the total amount of Rs.10,607 crores, out of which the Andhra Pradesh State might also get a minimum allocation of Rs.150 crores as its share of incentive. But it did not happen, because the Government did not pursue it. But my personal belief is that the World Bank has not given permission to do so, because everything has been mortgaged to World Bank. This incident clearly signifies the fact that this Government talks loud but when it comes to implementation, it has meak and weak voice. Sir, this fund would have been used for the development of our State. I hope, at least now the Hon'ble Finance Minister would pursue this thing.

Sir, I would also like to say something about financial crisis. Sir, in this State everyone is facing financial crisis, right from the common man to the State Government, due to the financial policies preached and followed by the State Government. This Government is habituated to saying one thing before the elections and doing quite opposite to that, once the elections are over. For example, before municipal elections, our Chief Minister had assured that there is not going to be any hike in electricity tariff. But the post-poll action of the Government clearly demonstrates that it has utter disregard for the promises made by it to the peole. I would like to remind the Hon'ble Finance Minister through you, not to cheat people and make them vote for you. People will not forgive you for such sins and would throw you out of power . The so called popular Chief Ministers of Punjab and Utter Pradesh could not save their parties or their ideologies. There, the rulings parties witnessed an unprecedented defeat and writing on the wall is clear for these Governments to see. You can sail along with them, we do not mind, you can destroy yourself, we do not mind, but at least do not destroy the State. People are not going to forget or forgive this time. They are only waiting for an opportune time and definitely there is going to be a silent revolution.

Sir, When the people's anger in Andhra Pradesh outbursts, no power on earth can save the Telugu Desam Government. This anger is there among the people, because of the economic policy pursued by the present Telugu Desam Government. The people of this State are frightened about various taxes being imposed on them. They are worried about power tariff hike, they are even more worried about user charges and equally worried about irrigation and water cess enhancements.

Sir, I have to say something about user charges. Sir, with full responsibility I can say that user charges are there right from Government hospitals to Dobhi Ghats. Sir, these are the achievements for the last six and half years. During this period, the Government of the State had increased the debt burden from less than Rs12,000 crores to nearly Rs.50,000 crores and that is the achievement of this Government. Sir, the per capita debt burden has increased despite the fact that the population growth had lessened during the last 6 years. Sir, this Government has given the House the information with regard to per capita income and in turn, I want to give them the per capita debut burden figure. Sir, it is Rs.6,605 as against per capita income of Rs.9,982/-. Sir, every section of people were tired of Government policies and this is the achievement of this Govenment. This is the achievement of Hon'ble Chief Minister Sri Chandrababu Naidu. Every section of the people, including SCs, STs, BCs, minorities, farmers, middle class people and rural people got tired of Government policies. Yes, the entire credit with regard to the same should go to the Hon'ble Chief Minister. Sir,

some of the cinematic caricatures may seem to come true. In one of the pictures, the legendary Tenali Ramakrishna depicted as to how an unborn child was made to pay taxes. Now, such a stage has come in Andhra Pradesh under the leadership of great Sri Chandrababu Naidu, even unborn children are carrying debt burden on them. Sir, this is happening despite the fact that the Chief Minister has done postgraduation in economics. Sir, professional tax, sales tax, stamps and registration, luxury tax, betting tax and other taxes have been increased steeply during the last few years. Sir, with regard to power tariff hike and RTC fair hike, the Government had stated before elections that they are not going to effect any increase in rates and did quite opposite once the elections were over.

Sir, I am reading out from para-20 located on Page-8, which says that despite industrial slow down and widespread drought, the Government have managed to achieve this target due to better compliance and.... Sir, here some important words are there. They are "additional resource mobilisation measures" in excise, motor vehicle tax, stamps and registration duties. Here, the point is, the Government do not want to call it tax increase. But call it in a very polite language "additional resource mobilisation". Sir, the people are now understanding the true meaning of Government's language.

SRI K. VIJAYA RAMA RAO : Sir, I want to clarify something.

SRI ASADUDDIN OWAISI : Sir, I am not yielding. Sir, if you want, you can cut off my mike. That is left to you. But I am not yielding.

CHAIRMAN : Mr. Owaisi, I do not want to cut off your mike. It is an un-parliamentary practice. The Minister wants to tell something. Let him clarify.

SRI K. VIJAYA RAMA RAO : Sir, I only want to clarify but not contradict anybody. What I mean to say is, the words "additional resource mobilisation" do not mean "additional taxation". It only means rationalisation and what is stated in the budget document is that the Government are not increasing the taxes. So, what is meant by additional resource mobilisation is rationalisation. Some times, it may even result in reduction of taxes from certain percentage to lesser percentage, so that tax collection may increase. Sir, I just wanted to clarify that the term additional resource mobilisation would only mean rationalisation but not an increase in taxes. That is all I wanted to clarify.

ॐ.10.20

SRI ASADUDDIN OWAISI : Sir, I would like to remind Hon'ble Sri Vijaya Rama Rao, who is a retired IPS Officer, that it is a fact that he had held positions such as Commissioner of Police, CBI Director etc. But, unfortunately, that old trade is still continuing here, because old habits die hard. Sir, here we are all politicians. What I would like to know from the Hon'ble Minister is, is it not fact that when the Annual Fiscal Framework was issued, he held a press conference and stated that there was not going to be any increase in excise duties. But the very next day, he had increased them. Let him now stand up and say that he had not increased the taxes. I will even get the press cuttings and send him through you, so that the Hon'ble Finance Minister while answering on Monday, would say something on that. But I would like to request the Hon'ble Minister Sri Vijaya Rama Rao through you, not to behave like an IPS Officer, because he is no more an IPS Officer, but Minister for Commercial Taxes.

SRI K. VIJAYA RAMA RAO : Sir, again I want to clarify.

SRI ASADUDDIN OWAIISI : Sir, I am not yielding. You have already given the Minister a chance. I do not want to sit down this time. He is disturbing me too often. It is not fair.

CHAIRMAN : Mr. Owaisi, it is a Parliamentary Practice to allow the Minister to clarify on something. Kindly allow him to speak.

(Sri Asaduddin Owaisi resumed his seat)

SRI K VIJAYA RAMA RAO : Sir, as you know, I rarely rise up to speak. Sir, I only wanted to tell the Hon'le Member about the term " IPS Officer ". Yes, now I am a representative of public but not an IPS officer. I am very well aware of that. That is the reason why I am telling him about taxes. I only said that " additional resource mobilisation " does not mean an increase in taxes.

(Thumping of desks from some of the Treasury Benches)

SRI ASADUDDIN OWAIISI : Even for that also you want to thump the desks.

(pause)

Sir, back door entry methods are always there.

Sir, with regard to fiscal and revenue deficits, it is sheer waste to talk about them, because the present Government headed by the Hon'ble Chief Minister is unable to reduce these deficits, despite the assurances given by it to this august House and to their mentor, His Lordship the Vice-President of , the World Bank. The Government have violated those guarantees. Sir, this is being done inspite of imposing huge burden on the people of Andhra Pradesh and getting huge borrowings from the Central Government and Foreign Agencies.

Sir, wen we talk about borrowings from Central Government, I want to give one more example.

Sir, I am reading briefly from Budget Document, located on Page-1, which deals with the "Share of Central Taxes". the 2001 projection is 39793. There was an increase of 441. Now, if you go for 2001 - 02, it is 404. At the same time open market loans from Government of India 188948 in 2000-02. In 2001 - 02 is coming down. So, basically interest will increase. Because, the Government have to borrow open market loans for which it has to pay more interest. Is it also an example to show how powerful this Government is ?

Sir, regarding user charges, I want to read two or three lines from the words quoted by Mr. Joseph Spiklets, Chief Economist and Vice-President of World Bank. But he is not the Vice-President of the World Bank who visited India a few days back. He says that there is an agenda behind imposing user charges. He also says that the Bank's Inspection consists of close inspection. Sir, the World Bank people are there to inspect country's five star hotels. Sir, then the meeting concludes with an agreement. The Finance Minister was handed over a restructuring agreement pre-drafted for his signature. That is what Mr. Joseph Spiklets has to say about User Charges.

Sir, I have with me a United Nations website, which says - in Zambia, a researcher witnessed a 14 year boy brought for admission into a hospital. Sir, I would like to have the attention of Hon'ble Health Minister to this incident. That boy was suffering with acute Malaria and his parents were

unable to pay the registration fees worth 33 cents in U.S. currency, with the result, the boy was taken away. The report further stated that after two hours, the boy was brought back to the hospital and was found to be dead. This is the way in which your user charges are going to work.

Sir, with regard to the Budgetary Proposals, the Hon'ble Finance Minister presented a Zero Based Budget. What was the effect of it? Zero Based Budgeting had fuelled the stagnation of industries. On the one hand, industries are not coming to the State and on the other existing industries are being systematically being closed down. The Government is getting money from World Bank and DIFD to pay for VRS, amounting to Rs.81.00 crores. Sir, unemployment among educated youth is growing. Agriculture is in doldrums, irrigation sector is not getting enough funds and once the World Bank and DIFD stop giving funds, everything will go dry. Hospitals will crumble, schools will crumble, irrigation projects will crumble, their (Government's) so called power sector reforms will crumble, savings will crumble, because the Government is relying too much on World Bank and DIFD.

Sir, regarding minorities, Rs.38.00 crores have been given. Similarly, last year also Rs.34.00 crores have been given and only Rs.22.00 crores has been released. The financial year is going to be finished. Sir, when would the remaining amount be released? Nobody knows. Moreover, when this money is given, there is no check on it. There is rampant corruption going on in Minorities Welfare Department. Take for example, Minorities Welfare Corporation. The Managing Director of the Minorities Finance Corporation is there for the last 8 years. Why can't the Government transfer him? What are the net results of anti-poverty scheme and self-employment scheme? The Government have stated that there is turnover of Rs.70.00 crores. With all the command at my disposal, I can say that it is false and rubbish. Sir, let the Government give us the real figures. Please, let them do not say that I should raise the same in the forthcoming discussion over Minorities Demand.

Next Sir, so far, there is not a single integrated scheme for the development of old city. Last year, Rs.1.20 crores has been earmarked but not a single paisa has been released for the development of old city and for the unemployed youth residing in old city. Sir, for Urdu Academy, last year the allocation was Rs.8.00 crores but the same was brought down to Rs.85.00 lakhs. Sir, the Government have made Urdu the Second Official Language of our State. My question is, why can not they make sufficient budget allocation for the promotion of the same language? Yes, they (government) have made Urdu a second language in 16 districts, but what about the financial allocation? Unless and until the Government club Urdu with employment, I am sure that Urdu will not get its rightful status. Sir, is there any facility in the Hon'ble Chief Minister's Peshi or in the offices of various district collectors, to receive even an application in Urdu. For example, there is no Urdu Translator even in this august House. If the Hon'ble Chief Minister or the Finance Minister would stand up and speak, they would only do so in Telugu, because they are well versed in that language. But what about people like us, who know either English or Urdu but not Telugu language. Therefore, we necessarily need translation. So, let us start from this august House in promoting Urdu. By the way, my good friend Sri Prem Singh Rathore needs a Hindi Translator. Sir, even in police stations located in old city and places where only minority pockets are existing, Telugu knowing officers are being posted there. They do not know a single word in Urdu and it will pose a great inconvenience to the common people living over there. Sir, I am sure that the Government is not giving Urdu its rightful place and this stand needs to be rectified.

Sir, I strongly recommend that Muslims be given a B.C. status. If not services, let the Government provide them reservation in educational institutions. Sir, everybody knows about the employment position both in Government and Organised Sectors. The Government can at least do us justice by providing us employment even in educational institutions. I had raised this issue in this august House many a time. Sir, when will this Government submit Puttuswamy Commission's Report to this august House. For the last six years, the Commission's period has been extended. When the Commission's Final Report is going to be placed in this august House?

What is the Government doing in this regard? because the Government is making financial allocations to the Puttu Swamy Commission. The need of the hour is that Muslims should be given Backward Class status. We do not want fish. You teach us as to how to catch a fish. That is what we want so that we will survive on our own. I am not asking for reservation in organised sector, I am not asking for reservation in Government Departments. This is the least that you can do. It has been done in Karnataka and Kerala. What is stopping this Government from picking up this issue? Let the Government be serious. No doubt, very proud words come out from the mouth of Hon'ble Minister for Finance that they are doing something for the minorities. Let the Government give us backward class status, which is the need of the hour.

Regarding Quli Qutub Shah UDA, I accept that there is an increase of Rs.50-00 lakhs. But to meet the annual salary requirements of Quli Qutub Shah, they will be requiring Rs.1.75 crores. So only Rs.25 lakhs will be left for the development works for an area which comprises half of Malakpet constituency, whole of Charminar, Yakutpura, Chandrayangutta, Karwan and part of Asif Nagar constituencies. What will Rs.25 lakhs do? It is a very small amount. We cannot even lay one road in our respective constituencies in Old City. You should increase it to atleast minimum of Rs.5 crores so that real development takes place in the Old City.

Regarding urban development, I am really sick and tired of talking about bringing Krishna waters to Hyderabad City. Every year some new scheme is formulated or they say that some study is going on or some body is coming from Malasia or it is being posed to the World Bank. The Hon'ble Union Minister who is a Member of Parliament from Secunderabad has gone on record numerous times that HUDCO is ready to fund the scheme. Why don't you take up his offer? Please take up his offer. The Central Minister who represents Secunderabad is openly claiming that HUDCO is ready to fund the scheme. The HUDCO falls in his ministry. Let us see his sincerity.

DR. K. LAKSHMAN: HUDCO has already sanctioned Rs.300 crores loan.

SRI ASADUDDIN OWASI: O.k., sir. But what is the stage of the scheme? We have to know it.

Now, the Chairman of G.A.I.L. issued a statement that they are ready to take up this project. So we do not really know who is going to fund the scheme and how long this drama will continue.

Hon'ble Finance Minister Garu, the Deepam Scheme is finished with yesterday's budget presentation by Yashwant Sinha. Unless and until you twist the arms of B.J.P. Government your scheme will be finished. The Hon'ble Union Finance Minister has increased the gas price by Rs.40-00 per cylinder. It is a huge amount for a poor man even though it may not be for the Minister.

(Interruptions)

It may be less than dollar for a Minister. Do you mean to say that they speak in terms of dollars of World Bank but not in rupees?

Coming to Clean and Green, Janma Bhoomi, earlier we used to have loan melas. Now, those loan melas have been converted into Janma Bhoomi melas. So many representations have been received at various Gram Sabhas. Please give us atleast fifty applications that you have received in Gram Sabhas on which you have acted positively. Don't say that work has been done. I challenge this. In Hyderabad City, your good friends are representing the Malakpet and Musheerabad constituencies. We are your ex-friends. You show us the results.

Regarding I.T., Mr. Yashwant Sinha has not touched the toys of Chief Minister yesterday. He has kept the toys of Chief Minister in tact. In fact, he has made it more lucrative. Recently, GITEX Exhibition was held. I would like to know from the Hon'ble Minister for Finance as to what is the real benefit. As far as we are concerned, it is a flop show. If you disagree with my contention, please give us

facts and figures. How much business did you get? How much investment was made? Further, the way this Government is sanctioning engineering colleges with so many I.T., seats, we may soon have jobless I.T., professionals than income tax assessees.

In regard to Shamshabad International Airport, so many times we have raised the issue. The Government is going to acquire 5000 acres of land. What is the exact extent of land that is required? I have heard with my own ears Hon'ble Member from Chevella raising the issue several times. Injustice is done to the farmers of Shamshabad. It is a fertile land and it is a known fact that in Telangana not many areas are fertile. However, the Government wants to acquire the fertile land for the purpose of Airport. We are not against the construction of Airport. But what is the exact extent of land that is required? What is the land that has been acquired by the Government of Andhra Pradesh for constructing international Airport over there?

More over, I would like to know from the Hon'ble Minister for Finance the details of concessions given to the private consortium viz., G.M.R. Vasavi Group. You give us all those details. When you talk about bringing Right to Information Bill, we do not doubt your intentions. You place all those details on the Floor of the House so that we will know as to what sort of concessions you have given to them.

Regarding distribution of Government lands, even the erst while Nizam did not distribute the Government properties like the democratically elected Government, which is distributing now. Every one, who comes from Unites States or Malaysia, goes with the paper that he is going to open one industry. Right now, the biggest hype is BioTechnology. Any one, who goes with an application to open BioTechnology Park, this Government is giving 50 acres of land or 100 acres of land. Sir, Hyderabad and its surrounding areas, especially Telangana has the highest number of Government lands in the whole of India. But this Government is distributing these Government lands to Tom, Dickky and Harry, who have no relation whatsoever to this region. Why don't they distribute the same lands to the people who are homeless in Telangana region? You give it to them. You cannot construct houses for them, atleast give them land so that they will construct in whatever way they want. They will build huts and live in them. Who are the beneficiaries of Government land in this region? Is it the people of Telangana? No, they are not from Telangana. Let the Government issue a white paper on it. We want this Government to issue a white paper on the Government lands and the beneficiaries of the so-called industries to whom they have given for Information Technology. Let the facts be brought out. We want to know to what extent really Andhra Pradesh has achieved.

Regarding governance of the Government, one foreign expert who had come to study the working of Anti Corruption Bureau found the staff with more corrupt people. He has claimed that there are more corrupt people in A.C.B. He also found that there are too many agencies chasing only handful of people with large number of corrupt officials going scot-free. He also said that there is lot of corruption in various Government Departments.

As far as my sources tell me, after the posting of new Director General to A.C.B. viz., Mohanty, right now the officers want the transfers. They do not want to face the wrath of Mohanty and hence they are asking for transfers. because they think that the misdeeds committed by them will be exposed. I am hoping that under the new Director General, more misdeeds will be exposed and more skeletons will come out. That is what the people want. We want that the criminals should be exposed, especially in bureacracy and IPS officials. Even the recent promotions and appointments once again demonstrated that criteria is not the merit. What is the criterion? The criteria is that you should be more corrupt and you should abide by whatever the Government says. You should not have your own self-esteem but you should lose your self-esteem and wag your tale in front of the Government and then you will be given promotions.

☺.10.40

Then you will be given most coveted post in various departments.

SRI K.E. PRABHAKAR: Naturally.

SRI ASADUDDIN OWASI: Mr. Prabhakar says that it is natural. He is going on record. Please record it. It is a shame on the part of the Minister. Thank you because you spoke on behalf of the entire cabinet. They have collective responsibility. The truth has come out.

(INTERRUPTIONS FROM SRI K.E. PRABHAKAR)

No, sir. I am not yielding. What is this sir? The interruptions are not good.

CHAIRMAN: No, it is a good parliamentary practice.

శ్రీ కె.ఇ. ప్రభాకర్: గౌరవ సభ్యులు అపార్థం చేసుకుంటున్నారు. నాచురల్ అన్నదానిని గౌరవ సభ్యులు అపార్థం చేసుకున్నారు.

SRI ASADUDDIN OWASI: Chairman sir, I am sure you understand what I am saying, if not others. When there is a slip of tongue, people say that it is a slip. Even though his interest was not to say 'naturally', this is a slip. May be after my speech he can speak unofficially and be more elaborate so that I can come in another form.

Sir, this is really a transparent Government. I totally agree. This is a transparent Government in terms of inefficiency and this Government is transparent in terms of thriving of people right from child traffickers to scamsters. They are all thriving in Andhra Pradesh. Most of these Hon'ble Gentlemen enjoy the patronage of ruling party till their misdeeds are surfaced. When their misdeeds are surfaced then they will say that we have not done it or we have not appointed him. They say that so and so community has told me and we have not done it on our own.

بد ہونا لیکن بدنام نہیں ہونا - آپ بد بھی ہو گے اور بدنام بھی ہو گے

What is happening here?

The explanatory memorandum is a very important document. I am sure, the Hon'ble Finance Minister will really throw light on it. During 2001-2002 the taxes on consumption and sale of electricity were Rs.86-87 crores. According to page 14 of explanatory memorandum the figure shown for the coming financial year is Rs.497 crores. The Hon'ble C.L.P., Leader yesterday stood up and categorically stated that there is going to be power tariff increase from 1st April onwards. We are all categorically saying that the Government is going to increase power tariff from 1st April onwards. What is this? The Government is going to increase this from Rs.86 crores to Rs.497 crores under the head " Taxes on sale of consumption of electricity ". Is it not a clear proof that the Government is going to increase power tariff? What else do you want? If you do not substantiate on what I am saying over here, you rebut my allegation. Even though the figures are not shown, it is clearly written. I am sure, it is not a printing error. This is a fact, which the Government does not want to accept it.

For the first time, we noticed that so many books were missing along with the budgetary documents. I had to approach the Hon'ble Minister for Industries, who had to go around and tell the I.A.S. officers. They sent me one copy of it. The budgetary documents contain full of errors.

Last year, through sale of land our Government had got Rs.2.50 crores. Now, you are going to realise Rs.252 crores from sale of Government land. What is that land? Where is that land? In which

region it is going to be sold? Who is going to purchase it? It is a massive rise from Rs.2.50 to Rs.252 crores.

(INTERRUPTIONS)

SRI KADIUM SRIHARI: No, it is not a printing mistake. You are correct.

SRI ASADUDDIN OWAISI: We would like to know from which property the Government is going to realise this Rs.252 crores. We are totally against this move. You cannot sell the Government lands in telangana region. We will not allow it. You cannot give it to Tom, Dicky and Harry, who have no connection with this region. There is a High Court judgement. You have made merry on our lands. We will not allow it. You give it to the poor people of telangana. The biggest problem in telangana is homelessness. More than 60% of the people are living in rented houses. You give it to these people. If the Government is thinking that they are going to realise Rs.252 crores by way of selling our lands, I can say that they are dreaming. We will not allow you to do it because right lies with the poor people.

Regarding law and order, Rs.59 crores is given for the modernization of police force. What can I say about that modernization? There was a debate on Charminar Cooperative Urban Bank. There was a debate on the people going to Ayodhya. There was a mention made by my good friend from C.P.I. (M) about the Telugu actress. Yesterday, two different press notes were given i.e., one by the D.G.P., and the other by the Commissioner of Police, Hyderabad City. The D.G.P. says that the death of Telugu actress is a suicide. The C.P., says that it is a rape. What is this? The two officials belonging to the same department are speaking in different language.

Secondly, a press release was issued in the newspapers yesterday stating that the police have called all those big people who have taken loans and they have assured the police that they are going to repay the loans. Is there going to be some sort of internal dealing? Is there going to be a match fixing now? How can a person holding highest police authority say that we have spoken to these borrowers? In fact, I call them thieves rather than borrowers. How can a person commit a murder and say that I am going to police department and will accept every thing.

(INTERRUPTIONS)

No, sir I am not yielding. I will go and take away Rs.200 crores. I will pay it back. Is this your ideology? Your ideology is reflected in the functioning of your own department i.e., large-scale corruption is prevailing.

Thirdly, a press release was issued by the Hon'ble D.G.P. stating that the people should not go to Ayodhya because the whole town is jammed. He says that the whole town is jammed. I simply fail to understand. I request the Hon'ble Finance Minister that you please don't give Rs.59 crores. You give them Rs.200 crores but you make them understand that this language should not be used. What is meant by 'don't go to Ayodhya because the whole town is jammed'? Can I go after 15th March? What sort of message did it send out?

More over, as far as law and order is concerned, last year Rs.1200 crores were given to the Home Minister for his Home Department. More than ten days have elapsed regarding holding of talks with naxalites. Have you worked out any modality so far? Atlest tell me one modality. What steps they are going to take?

⌚.10.50

Sir, the Chief Minister does not want to say anything in this august House. He addresses the training camps and says: 'yes, we are working out the modalities'. More than 12 days have passed since he has called for the meeting of all parties wherein unconditionally we have told him to hold talks. We want this mindless and the cycle of violence should end. But, at the same time, I would like to reiterate our party's stand that we will not be a member on that committee. The ball is in your court. It is a poisonous thing, which you have to drink. You are the ruling party. Time and again, you say that

we are politicalising. Now, I am making my party's stand clear once again. We are giving a blank cheque and you hold talks. At the same time, you ensure that the cycle of violence ends and that there is peace and prosperity in the whole State of Andhra Pradesh including the Telangana region.

As far as law and order is concerned just now, our Hon'ble Member has mentioned that a resolution has to be moved. With regard to what happened to Sabarmathi Express Train I condemn that incident because violence breeds violence. It is not an end. It is not the way to solve a problem. It is not a way to construct a mosque over there. Two wrongs do not make a right. I totally agree and I would like this Government to know about it. The senior Hon'ble Member has said that during NDA tenure no communal riots were there. In two days the police sponsored destruction took place. Yesterday, an ex-MP belonging to the Congress Party along with his family was burnt to death. I have condemned that incident. I am not hurting his ideological feelings. I am not hurting his sentiments. What I would like to know is where will this end. You say that you are supporting this Government. This is your baby. NDA is your baby. But, your baby is doing something else. I am not blaming the BJP or Sangh Pariwar for what happened the other day. I will blame the Hon'ble Chief Minister, Sri N. Chandra Babu Naidu. He is accused No.1 for what happened over there. He is accused No.1. I am not blaming you because we know for what they stand. It is the Hon'ble Chief Minister, who is accused No.1 because of his unstinted and unconditional support to the Government over there. Wanton destruction has taken place. People have been killed over there. Hundreds of people were killed yesterday.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి: ఓవైసీగారు లేచినప్పుడల్లా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎట్లా పడిపోవాలి, కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఎట్లా డిఫేమ్ చేయాలి? చంద్రబాబునాయుడుగారికి వాజిపాయిగారికి ఉన్నటువంటి రిలేషన్లు ఎట్లా చెడగొట్టాలి? వీరు ఇస్తున్న సపోర్టు ఎప్పుడు విత్ డ్రా చేసుకుంటారు, ఎప్పుడు విత్ డ్రా చేసుకుంటారు, వీరు వారు కలసి గద్దె దింపుదామని ఉద్దేశ్యం. దానితోటి కాస్త లబ్ధిపొందుదామని ఉద్దేశ్యం తప్ప, వారికి ఈ దేశం మంచిగా ఉండాలి, శాంతిగా ఉండాలి, సస్యశ్యామలంగా ఉండాలనేటటువంటి ఆలోచన మాత్రం ఎప్పుడు ఉండదు. మొన్న సబర్మాతి బ్రిన్ మీద ఎటాక్ చేసిన వారు ఐఎస్ఐ ఏజెంట్లు కాదా? పార్లమెంటు మీద ఎటాక్ చేసింది ఐఎస్ఐ ఏజెంట్లు కాదా? ఈ దేశంలో అల్లకల్లోలం సృష్టించాలనేటటువంటి వాళ్లు ఐఎస్ఐ ఏజెంట్లు కాదా? పాకిస్థాన్ నుంచి పేరిపితమైన ఉగ్రవాదులు కాదా? వారిని సమర్థిస్తున్న మా ఫ్రెండ్ చార్మినారు ఎంఎల్ఎ కాదా? బిల్లాడెన్ గురించి ఉపన్యాసాలు ఇచ్చి రెచ్చగొట్టిన వారు మా ఫ్రెండ్ కాదా? వారు ముందు మాట్లాడుతున్నారు, ఇండివడ్యువల్లీ ఐయామ్ ఫ్రండ్, బాగా మాట్లాడుతారు, భాష బాగుంటుంది, కాని భాష వెనుక ఉండేది విషం తప్ప ఇంకా ఏమీ కనిపించదు. ఆ విషయం మొట్టమొదట ఈ కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టాలి, రెచ్చగొట్టాలి అనేటటువంటిది మిత్రులు ఆ ఒక్కటి తగ్గించుకొని వారి భాషను కాస్త పాజ్టివ్గా మంచిగా మాట్లాడితే అందరికీ బాగుంటుంది అని నేను వారికి సజిషన్ చేస్తున్నాను.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Sir, we do not want his Government to fall. Please continue. You complete your term. We are waiting. You continue. We do not want you to fall. We want you to reap the full fruits of your power. Make hay while Sun shines. You continue. The other day, you made a very tall claim. But, yesterday, the whole claim has been destroyed. Am I in Gujarat? Am I Narendra Modi? No. I am not. Who is next to Karseva? It is your party. You are supporting.

(Interruptions)

I am not blaming you. I am not blaming you. Why are you getting angry? You should be happy. I am not blaming you. In fact, I am not saying that you have killed. Mr. Jaffer is there. You have killed as a family.

(Interruptions)

No. You have not done it. People know who have done it. How can you do it? How can I do it? You have made allegations. How I can be a friend of Bin Laden? I have not seen him even on a wider screen. Why do I want to see him? I am an Indian. I am proud to be Indian. Tomorrow, if there is a situation, which demands that I have to give life, I categorically say that for this great nation I will definitely give my life. I will sacrifice the whole of my family. In fact, I am the first person and if you have competition between Indrasena Reddy and Asaduddin Owaisi then Asaduddin Owaisi will win the competition to safeguard the country's integrity.

(Interruptions)

Sir, it is not a laughing matter. It is a serious thing. I am very serious about it.

Sri N. Indrasena Reddy : He should speak in the same language.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Sir, I think he has a hearing problem. I am speaking in the same language in audible language. He can understand and all the people can understand.

I request the Hon'ble Chief Minister and the ruling party to think at least now. I am pleading with you think twice before you do anything. This cycle of violence should end. Our army is posted at the borders and we are facing a bigger threat from our neighbour. This violence will help whom now? Who is ISI agent? You tell me. Okay. That incident took place on the Express Train. I have condemned and I am condemning it again. But, why do you always think about action and reaction? Action is the cause of reaction. Even the American Congress has told President Bush not to go in for killing the terrorists but look at the cause of it. What are the causes of it? I am saying with full responsibility that one of the causes is the vociferous claim made by VHP. On the first day of the Assembly Session when there was a Short Discussion with regard to the attacks on minorities, SCs, STs and B.Cs I have mentioned in this august House that people were going from Nampally and Secunderabad Railway Stations. But, the Hon'ble Chief Minister had gone on record and said: "You are making a big thing out of nothing". Sir, what is happening now? Why did not you stop then and there? What are the consequences of it? You please end. Please end. I would like to mention one thing. There is going to be an acid test for all of us. I would like to make a fervent appeal from this august House through you that we have to maintain peace in our State, in our Hyderabad City. We should not allow these lumpen elements to play havoc with the lives of the people or their properties. On this score, we are one with you. We will throw in our weight to help you ensure peace in Andhra Pradesh. But, at the same time, you have to re-examine your stand. For the first time, after two years because of your unstinted and unconditional support that violence took place in Gujarat. More than 100 people died from both the communities. It is not the Muslim community alone. Both communities are there. It is the innocent people who have lost their lives. It is the loss of human beings. Our democracy is being thrown to winds.

You talk about Mulayam Singh Yadav and V.P. Singh. They are great people because they have given up their power. Do not succumb to the wishes of Sangh Pariwar.

The Hon'ble Chief Minister has given two statements yesterday. One is that after listening the Union Budget speech he has gone to the TDP Office and said. But, what he has said? What he said has come in the "The Hindu" Newspaper. They have put it nicely. 'The CM raps the Centre on LPG hike'. It is in Page (5) of the Newspaper. 'The CM says he criticized the Centre for the hike in the prices of Cooking Gas, Kerosene and cutting subsidy on fertilizers. The Telugu Desam Party would oppose the hike'. It says Mr. Naidu was peeved with the steep hike in the price effected in the name of reforms. The interests of the vulnerable sections could not be ignored. Sir, please let him tell as to what is the difference between what the CLP leader is saying and what I am saying and what he is saying and as a matter of fact, what my friend, Mr. Narasimhaiah has been saying over here. Sir, I would like to assure the Hon'ble Chief Minister that we are not against reforms. But, we are objecting the way in which the reforms are being effected. Because of the way in which the reforms are being introduced and because of the conditions imposed by the World Bank the people are suffering quite a lot. This is what we are claiming. When you see at the face of reform it is fine. What is sass for cakes

is sass for candies. Again in page (3) it is like this: 'The budget fails to focus.' While welcoming the Union Budget as reform oriented..! Sir, why this double policy? Why this hypocrisy? The TDP Office says one thing and the C.M's Office says another thing. The Chief Minister says that he has spoken something as the President of the Telugu Desam Party. Again, he says that he has spoken something as the Chief Executive Officer of the State. There should be a continuation and comparison in what you preach and what you practise. In such circumstances, how can we accept it? Consistency is not being there. All these things are there. There is a big confusion. Two in one. I do not know how many ones and how many twos are there. May God knows and those people know it. There is a split personality over here.

I hope that the Finance Minister will not make us to fall deep in the debt trap. In fact, already, we are in debt trap. I request him.

SRI Y. RAMAKRISHNUDU: Sir,

SRI ASADUDDIN OWASI: I am not yielding. I am not yielding.

SRI Y. RAMAKRISHNUDU: Mr. Owaisi, I never requested you to yield. I requested the Hon'ble Chairman to give me permission. I never asked you to yield. You can take your time. I am requesting the Hon'ble Chairman to give me permission. If he gives permission I speak.

CHAIRMAN: Mr. Owaisi, you have to yield.

Dr. Y.S. RAJASEKHARA REDDY: Unless there is a Point of Order he is not obliged to yield.

CHAIRMAN: The thing is if a Member wants to intervene then the Member who is speaking can yield. It is a good parliamentary practice.

Dr. Y.S. RAJASEKHARA REDDY: It is not a rule.

CHAIRMAN: It is a convention.

ఉ.11.00

చైర్మన్: రాజశేఖరరెడ్డిగారూ, ఫ్లోర్ లీడర్స్ మాట్లాడుతున్నప్పుడు మినిస్టర్స్ ఈర్ట్ అవుతున్నారు. When the Minister wants to intervene he can yield.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: మీరు ముందు మెంబర్ను అడగాలి. అధ్యక్షా, ఇది తప్ప. You must ask the member first.

CHAIRMAN: Rajasekhara Reddygaru,.....

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: ఇది తప్పండీ. No, no, you cannot do it. It is not correct. It is against Parliamentary practices. You cannot do it. How can you do it?

SRI ASADUDDIN OWASI: How can you allow?

(INTERRUPTIONS)

(ఎమ్.ఐ.ఎమ్. పార్టీకి చెందిన శ్రీ నయ్యద్ సజ్జాద్ వెల్లోకి వచ్చారు)

శ్రీ నయ్యద్ సజ్జాద్: సర్, ...

(అంతరాయం)

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు తమతమ స్థానాల్లో నిలబడి ఉన్నారు)

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: ఏమయ్యా, మీరు నేర్చుకున్న మర్యాద ఇదేనా?

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: నా ఎదురుగా నిలబడి మర్యాదగురించి చెబుతున్నారు. నాకు మర్యాద నేర్చుతారా మీరు?
What is this? You cannot dictate. No. You cannot dictate.

CHAIRMAN: Please resume your seats. I am going to speak. Please resume your seats.

(ఎమ్.ఐ.ఎమ్. పార్టీకి చెందిన శ్రీ నయ్యద్ సజ్జద్ తనకు కేటాయించిన సీటువద్దకు వెళ్లి ఆసీనులయ్యారు. కాంగ్రెస్ సభ్యులు కూడా తమతమ స్థానాల్లో ఆసీనులయ్యారు)

చైర్మన్: సీనియర్ మెంబర్స్ మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఎవరైనా మినిష్టర్ మాట్లాడటానికి లేచినట్లయితే.....

Dr. Y.S. RAJASEKHARA REDDY: It is not correct.

CHAIRMAN: Let me complete. మినిష్టర్స్ మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఫ్లోర్ లీడర్స్ ఇంటరప్ట్ చేయటానికి ట్రై చేస్తే we are giving. We are allowing. It is a good convention and a good practice. వారు కూర్చున్నారు. వారు కూర్చున్నారా, లేదా చెప్పండి?

SRI P. ASHOK GAJAPATHI RAJU: I have a submission Sir.

SRI ASADUDDIN OWAISI: I too have a submission Sir.

Dr. Y.S. RAJASEKHARA REDDY: You cannot force him. It is not correct.

CHAIRMAN: I do not know why you are objecting it. It is a convention.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: It is not convention. You cannot allow. సర్, పార్లమెంటరీ కన్వెన్షన్స్ ఉన్నాయి. We are very much aware of Parliamentary conventions. అసెంబ్లీ కన్వెన్షన్స్ మాకూ తెలుసు. It is not that we are new to the job. ఎప్పుడైనా, ఏ చర్చలోనైనా ఏ మెంబర్ అయినా, మినిష్టర్ అయినా ఇంటర్వీన్ అవ్వాలనుకున్నప్పుడు he can ask. Through you he can ask to yield. If the Member who is speaking yields then he can rise and talk. Otherwise, he has no business to talk. Unless the Member yields he cannot do it. మీరు ఎస్టాబ్లిష్డ్ పార్లమెంటరీ కన్వెన్షన్స్ను తిరగతోడే ప్రయత్నాలు చేయవద్దు, చేయకూడదు. ఈ ఇండివిడ్యువల్ సిట్యుయేషన్లో ఏమి జరిగింది? రోజూ ఇటువంటిది జరుగుతూనే ఉంది. మంత్రులు లేస్తే మైకులు ఇస్తారు. మాకు మాత్రం మైకులు ఇవ్వరు, చాలా తప్పు. వారికి మైక్స్ ఇవ్వాలంటే unless the member yields, you cannot give. ఇది చాలా తప్పు. ఇప్పుడు కూడా మీరు ఏమి చేశారు? మెంబర్ను are you yielding అని అన్నారా? ఆయన ఈల్డ్ కాలేదని అన్నారు.

చైర్మన్: రాజశేఖరరెడ్డిగారూ, ఇప్పుడు మీరు ఎవరి పర్మిషన్ తీసుకుని మాట్లాడారు?

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: మీ వర్మిషన్ తీసుకుని మాట్లాడాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి: మీరు మైక్ ఎట్లా ఇచ్చారు.

డా. పి. శంకరరావు: మీరు వర్మిషన్ ఇచ్చిన తరువాతే మాట్లాడారు.

ఛైర్మన్: కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: సభను మీరు తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు. ఇది తప్పండి. మీరు ఒకరికి ఒక న్యాయం, మరొకరికి మరొక న్యాయం చేస్తున్నారు. It is not correct. Unless the Member yields you cannot give permission. ఇదెక్కడి న్యాయం? You cannot do it. It is not correct.

డా. జి. చిన్నారెడ్డి: మీరు వర్మిషన్ ఇవ్వకపోతే మైక్ ఎట్లా వస్తుంది?

ఛైర్మన్: దయచేసి కూర్చోండి. Please resume your seats. I know it.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Let me complete.

శ్రీ నోముల సరసింహయ్య: మైక్ ఇవ్వండి అధ్యక్షా.

ఛైర్మన్: రాజశేఖరరెడ్డిగారూ, దీని మీద షార్ట్ డిస్కషన్ అవసరం లేదు. కాంట్రవర్సీ ఏమీ లేదు. మీరు మాట్లాడటానికి లేచారు. రూల్ సొజిషన్ ఏమంటే అవతల మెంబర్ మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఎవరైనా ఇంటరప్ట్ చేయటానికి ప్రై చేస్తే ...

(At this juncture, almost all the Hon'ble Members of Congress rose in their seats.)

CHAIRMAN: Please resume your seats.

ఉ.11.10

(అంతరాయం)

CHAIRMAN: The Leader of the House can address the House at any point of time and he does not need the permission of the Chair. రాజశేఖర రెడ్డి గారూ మీకు ఎన్నోసార్లు సి.ఎమ్. గారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు కూడా ఆయన మాట్లాడిన వెంటనే మైక్ ఇవ్వడం జరిగింది. The speech of Sri Asaduddin Owaisi is very much impressive. When the Minister for Legislative Affairs desired to intervene, he sat down.

SRI Y.S. RAJASHEKHAR REDDY: No, Sri Asaduddin did not yield to him.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Let me complete my speech Sir.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి: sir, under rule 284, questions to be asked through the Speaker, ... ఏ మెంబర్ అయినా లేచి స్పీకర్ ద్వారా అడగవచ్చు. ఇంటర్వీన్ కావచ్చు. ఎక్స్ప్లనేషన్ కాని లేకపోతే క్వశ్చన్ కాని ఏదైనా సరే అడగవచ్చు. ఆ రకంగా వారు అడిగారు. ముందు వీరే రెసిస్ట్ చేసిన తరువాత నాలుగు గంటలైనా డిస్కస్ చేస్తామని చెప్పారు. it has gone on record. బహుశా డిస్ట్రబ్యూషన్ వల్ల వినవడి వుండకపోవచ్చు. కాబట్టి Speaker is having that discretion. మీరు కన్వీస్ చేస్తే వారు ఈల్డ్ కావచ్చు కాకపోవచ్చు. ఆ రైట్ మెంబర్ కుంది. కాని వారు చెప్పారు. నాలుగు గంటలైనా డిస్కస్ చేస్తామని చెప్పారు. It is in the records.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతి రాజు: అధ్యక్షా, I have a submission to the Chair. In this august House interventions are always there at every stage as decided by the Chair. Now, when a Member decides to intervene much less a Minister they are expected to see that their interventions do not change into obstructions to the Member who is speaking. The Member who is speaking, has the right to yield or not to yield, but the ultimate decision lies on the Chair and the Chair at times allowed interventions and at times not allowed interventions. I think, we should leave the issue of interventions

(అంతరాయం)

శ్రీ వై.రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా,.....

డా. వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇప్పటికైనా ఆయన క్లారిఫికేషన్లు అడిగిన తరువాత మెంబర్ ఈల్డ్ అయితేనే ఇవ్వండి.....

శ్రీ వై.రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, రాజశేఖర రెడ్డి గారికి ఎందుకంత భయమో? .....

డా. వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నేను మీరు మైకు ఇస్తేనే, మీ పర్మిషన్ తోనే మాట్లాడుతున్నానా లేక నా అంతట నేనే మాట్లాడుతున్నానా? ఈ హౌస్ ప్రొసీడింగ్స్ చాలా అన్యాయంగా జరుగుతున్నాయనడంలో ఏమాత్రం అనుమానం లేదు. మేము మాట్లాడుతున్నప్పుడు మంత్రులు మాట్లాడాలనుకుని లేచినట్లుంటే వెంటనే మా మైకులు కట్ చేసి వాళ్లకు మైకులిస్తారు. ఇదేం పద్ధతి అధ్యక్షా? దయచేసి ఇటువంటి పరిస్థితులు రానివ్వకండి. పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయాలను పాటించండి. మాకు బ్రూటల్ మెజారిటీ ఉందని మీరనుకుంటే ఈవిధంగా సాంప్రదాయాలను కాలరాస్తామంటే మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసుకోండి... మాకు అభ్యంతరం లేదు

చైర్మన్: రాజశేఖర రెడ్డి గారూ, మీకు చాలాసార్లు అవకాశమివ్వడం జరిగింది. మీరు ఈవిధంగా మాట్లాడడం సబబు కాదు.

SRI P. ASHOKGAJAPATHI RAJU: The Leader of the Opposition has cast certain aspersions on the Chair.

Dr. Y. S. RAJASHEKHAR REYDDY: Yes.

SRI P. ASHOKGAJAPATHI RAJU: We are in a parliamentary democracy. We have a Constitution that governs us. In fact, we are all being created by the Constitution. To promote civilised

debate and not uncivilised debate, certain guidelines and rules of procedure were framed and accordingly we are going ahead. The Leader of the Opposition is openly asserting it in this House. This is totally in violation of Rules 277 and 280 and it also amounts to breach of privilege. It is a reflection on the entire House and also the Hon'ble Speaker. It is in fact dictation to the Chair. It is our duty to protect you and vice versa. You have got your duty to protect us. Therefore, what I request the Chair is to please suo motu refer the issue to the Committee of Privileges. Also in order to promote healthy democratic debate on the Floor of the House, this is not a dictation from any source and it should never degenerate to that level, I request the Chair to kindly request the Leader of the Opposition to behave like a parliamentarian. If he decides on his own, it is well and good. Otherwise, the people are there to decide him. His behaviour is totally incorrect, unwarranted and undemocratic. It is nothing but demonstration of fascist thinking which is absolutely unfortunate.

ఉ. 11.20

SRI ASADUDDIN OWAISI: Is it the way the Minister addressing the Leader of the Opposition? The Minister is addressing him as Fascist. What kind of language is he using? How can you use that language against the Leader of the Opposition? Mr. Chairman, Sir, how are you allowing him to speak like that?

CHAIRMAN: What is your objection?

SRI ASADUDDIN OWAISI: The Minister is using quite unparliamentary language against the Hon'ble Leader of the Opposition.

CHAIRMAN: I will verify the records and if there is any unparliamentary language used by the Minister concerned against the Leader of the Opposition, I will expunge it from the records.

(INTERRUPTIONS)

The Chair cannot please anybody and the Chair has the discretion to give mike to anybody as it feels right and necessary.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు నుంచి చూస్తున్నాం. ఓవైసీ గారికి మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చారు. ఓవైసీగారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు మేమంతా పిన్‌డ్రాప్ సైలెంట్‌గా వుంటూ, దానికి ఏమీ ప్రతిస్పందించకుండా వింటూ కూర్చున్నాం. ప్రతి ఒక్కరూ కూడా విన్నారు. అయితే ఆ సందర్భంలో ఓవైసీగారు కొంత ఇర్రెలవెంట్‌గా, కొంత మిస్‌లీడింగ్‌గా మాట్లాడినప్పుడు దానికి క్లారిఫికేషన్ ఇచ్చే బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది. ఆ సందర్భంలో నేను క్లారిఫికేషన్ ఇస్తున్న సందర్భంలో... ..

(కాంగ్రెస్ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మీకు రూల్స్ తెలియకపోతే రూల్ 283 చూడండి. రూల్ 283లో చాలా క్లియర్‌గా వుంది. ఓవైసీగారు ఇర్రెలవెంట్‌గా మాట్లాడింది రూల్ 283 క్రింద వస్తుంది. ఓవైసీగారు ఇర్రెలవెంటుగా మాట్లాడిన దానికి క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వడానికి మీరు నాకు పర్మిషన్ ఇచ్చారు. నాకు ఆవిధంగా మీరు అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు ఈల్డ్ కావాలా, కాకూడదా అనే విషయం ఓవైసీగారికి సంబంధించినది. నాకు పర్మిషన్ ఇస్తే వాళ్లు(కాంగ్రెస్ పార్టీ) ఏవిధంగా ఈల్డ్ అవుతారు? ఏ రూల్ క్రింద మాట్లాడారో చెప్పమనండి. నా పర్మిషన్ లేకుండా, మీ పర్మిషన్ లేకుండా, ఈ హౌస్ పర్మిషన్ లేకుండా, నేను మాట్లాడతుంటే లేచి సొంత ఇంటిలో మాట్లాడినట్లుగా ఎలా మాట్లాడతారు?

(కాంగ్రెస్ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

నేను మాట్లాడిన దానిపై ఓవైసీ గారు ఈల్డ్ కావాల్సివుంటే వారు కాలేదు. నేను మాట్లాడుతున్నప్పుడు మధ్యలో వీళ్లవరు మాట్లాడడానికి? వీళ్లవరు హౌస్ను డిస్టేబ్ చేయడానికి? ఓవైసీగారు మాట్లాడిన దానికి క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలని నేను లేచాను, అప్పుడు వీళ్లెందుకు మాట్లాడారు? అధ్యక్షా, వీళ్లు నిన్నంతా గొడవ చేశారు. ఈరోజు హౌస్లో బడ్జెట్పై సాఫీగా డిస్కషన్ జరుగుతోంది. హౌస్ సాఫీగా జరగడం వీరికి ఇష్టం లేదు. ఏదో ఒక విధంగా గొడవ చేయాలి, హౌస్ ప్రొసీడింగ్స్ను స్టాల్ చేయాలన్నదే వీరి ఉద్దేశ్యంగా వుంది. ప్రజల ఇష్యూస్ను డిస్కస్ చేయడం, హౌస్ సక్రమంగా, సాఫీగా జరగడం వీరికి ఇష్టం వుండదు. హౌస్ ప్రొసీడింగ్స్ను స్టాల్ చేస్తే కొంత హైలైట్ అవుతామని, తమ ఘన కీర్తి పెరుగుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఈవిధంగా చేస్తున్నారు. ఓవైసీగారు మాట్లాడిన దానికి క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వవలసిన బాధ్యత మామీద వుంది. **Under Rule 283 of the Rules of Procedure and Conduct of business in the House, the Government is entitled to clarify the position when an irrelevant matter raises by any Member in the House.** అధ్యక్షా, ఈవిధంగా వ్యవహరించడం మంచి పద్ధతి కాదు. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ గా ఒక స్టేచర్ మెయిన్ టెయిన్ చేయాలి, ఒక పద్ధతి మెయిన్ టెయిన్ చేయాలి, హౌస్ చక్కగా నడవడానికి సహకరించాలి. ఓవైసీ గారు రెండు రకాలుగా మాట్లాడడం జరిగింది. రీఫార్మ్స్ ఇంప్లిమెంటు చేస్తున్నప్పుడు కొన్ని సెక్షన్స్ ఆఫ్ అయితే ఆవిధంగా కాకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ముఖ్యమంత్రిగారి మీద వుంది. ఇది రీఫార్మింగ్ బడ్జెట్ అని చెప్పడం జరిగింది. ఈ రీఫార్మ్స్ వల్ల పబ్లిక్ లో కొన్ని సెక్షన్స్ వాళ్లు దెబ్బతినే విధంగా వుంటే దాన్ని సరిచేయవలసిన బాధ్యత ముఖ్యమంత్రిగారికి వుంది. అయితే దాన్ని వాళ్లు వక్రీకరించి చెబుతున్నారు కాబట్టి క్లారిఫై చేయదలుచుకున్నాను. కుండ మంచి నీళ్లలో ఏవిధంగానైతే ఒక చుక్క పాయిజన్ వేస్తే మొత్తం నీళ్లన్నీ పాయిజన్ గా తయారవుతాయో ఆవిధంగా రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు చేస్తున్నారు. మొత్తం హౌస్నే తప్పుదారి పట్టిస్తున్నారు.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇక్కడ జరుగుతున్న విషయాలను ప్రజలందరూ చూస్తున్నారు. ఇంతకు ముందు లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిష్టర్ గారు మాట్లాడుతూ, కుండ మంచి నీళ్లలో ఒక చుక్క పాయిజన్ వేయడానికి నేను ప్రయత్నం చేస్తున్నానని చెప్పారు. కుండ మంచి నీళ్ల లోక పాలా? కుండ పాలలో ఒక చుక్క పాయిజన్ వేసినా .. ..

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: దాంట్లో వేయడానికి కూడా మీరు సిద్ధంగా వున్నారు.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, కుండ పాలలో ఒక చుక్క విషం పడినా పాలన్నీ చెడిపోతాయి. ఈ హౌస్ ఎలా జరుగుతోందంటే, మంత్రిగారు ఇర్రెలెవెంట్ అనుకుంటే, లేక తెలుగుదేశం పార్టీ మంత్రులలో, నాయకులలో ఇర్రెలెవెంట్ అనుకుంటే నేను మాట్లాడకూడదు, వాళ్లు రెలెవెంట్ అనుకున్నది మాత్రమే నేను మాట్లాడాలి, ఏది మాట్లాడితే వారు సంతోషపడతారో అది మాత్రమే, పర్మిషన్ తీసుకుని మాట్లాడాలి. మేము ఇక్కడ ఏమి మాట్లాడాలో చెబుతూ వాళ్లను రోజూ ఒక డ్రాఫ్ట్ ఇవ్వమని చెప్పండి, అందులో ఏమాత్రం తేడా లేకుండా, పొల్లు పోకుండా, అటుఇటు మారకుండా మాట్లాడతాం .

నిన్నటి గురించి వారు మాట్లాడారు. నిన్న జరిగిన అసెంబ్లీ ప్రొసీడింగ్స్ గురించి ఆయనగారు మాట్లాడారు.

చైర్మన్: రాజశేఖర్ రెడ్డిగారూ, **let us not go into the yesterday's issues.**

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, మా విషయానికి వచ్చేసరికి మీకు ఇబ్బంది వస్తుందా? **let us not go into the yesterday's issues** అని అంటారు, వారికొక న్యాయం, మాకొక న్యాయమా? అధ్యక్షా . ఆయనగారు మాట్లాడితే ఎటువంటి ఇబ్బంది రాదు, మా దగ్గరకొచ్చేసరికి సమయానికి సంబంధించి ఇబ్బంది వస్తోందా? ఇదెక్కడి న్యాయమండీ? నిన్న జరిగిన విషయాలను ఒక్కసారి గమనించండి. రాష్ట్రానికి రావలసిన డబ్బులు అక్రమంగా ప్రైవేటు వ్యక్తులకు పోతున్నాయి, అవి పనులు

చేయకుండా వస్తులు, ఛార్జీల రూపంలో రాష్ట్ర ప్రజల మీద భారం వేస్తున్నారని చెప్పాం . నిన్న మాగొంతులు ఏవిధంగా నులిమేశారో రాష్ట్ర ప్రజలు చూశారు. ఇది ఎంతవరకు న్యాయమని అడుగుతున్నాను.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

ఆయనగారు మాట్లాడుతూ నేను అసెంబ్లీలో సొంత ఇంటిలో మాట్లాడినట్లుగా మాట్లాడుతున్నానని అన్నారు. ఈ అసెంబ్లీని ఎవరు సొంత ఇళ్లుగా వాడుకుంటున్నారో రాష్ట్ర ప్రజలంతా గమనిస్తూనే వున్నారు. ఈరోజు ఆయన గారు వివపు బిందువుల గురించి మాట్లాడారు. ఈ రాష్ట్రంలో అన్ని రకాలుగా విషాన్ని వెదజల్లింది వాళ్లు . సామాన్య మానవులకు ... ..

(ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయడంతో కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు నిరసన వ్యక్తం చేశారు.)

చైర్మన్: ఓవైసీగారు మీరు మాట్లాడండి.

ఉ.11.30

CHAIRMAN: The whole thing was going on very smoothly and very happily. Anyway, it is unfortunate. Mr.Owaisi, please continue.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Sir, if such is the reaction for 45 minutes of my speech, then what would happen when Sri Narasimhaiah and Sri Chandrasekhar Rao speak. Winding up speech will be there on Monday.They must not be so impatient. This behaviour is not good.

The Hon'ble Chief Minister has made a statement wherein he has said that he was peeved with the steep hike in LPG prices and stated that in the name of pursuing reforms, the interests of vulnerable sections could not be ignored. This double talk, this split personality and this Jackal and Hide personality is destroying our State.

DR.N.SUDHAKARA RAO: He cannot use such words.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Sir, in conclusion, I would like to state that the State is already in a debt trap. When loans were taken from the World Bank, this Government has claimed that it was for capital expenditure. Now, things have come to such a stage that loans are being taken to pay back the principal amount that was taken by this Government. Moreover, there has been no asset creation. Only funds have been utilised. Sir, the conditionalities of the World Bank are destroying our State. Our future generations have to pay for the misdeeds or the wrong economic policies that are being pursued. I request the Hon'ble Finance Minister, at least realise now it is the time for them to stop meekly accepting the conditionalities of the World Bank. Sir, the Telugu Desam Party has a major role to play at the Centre. There is enough money in our Nationalised Banks. The Hon'ble Chief Minister can put forward a proposal in the National Development Council and have a policy wherein all the States can get loans at low rates of interest. Financial allocations from the Nationalised Banks could be utilised for developmental activities. The conditionalities of the World Bank are the worst. The Government might ask us to get loans at a lower rate of rest. Or they might ask us to get 30% grant and 70% loan. But what about the conditions? What is the net result? What happened to the Zero Based Budgeting and Mid Term Fiscal Framework? These are the issues the Government has to understand.

Sir, I have come to know just now that Sri M.A.Gafoor, an Ex-M.L.A. has been arrested in Kurnool. We would like to know the reasons as to why he has been arrested? Sir, he was mis-handled and he was physically abused. For whatever reasons, he might have been arrested, it is really a shameful thing.

Lastly, I request this Government to please ensure that peace is maintained not only in our State but also at the 'disputed site' at Ayodhya. The Government has a vicarious liability. It is also their responsibility because they are supporting the Government at the Centre. They cannot run away from their responsibility. They should ensure that of the Ac.67 of land, not even a single inch of land is given to the V.H.P. which they are demanding. God forbids, if **Status quo** is changed, then I can say with full responsibility that we will have one more turmoil. Muslims will not keep quiet as in the year 1992. We were deceived then. But we will not be deceived now. It is high time that the Courts of law, the Judiciary comes to our rescue. Sir, we are being tested from time to time. All serious issues can be decided. But this particular issue cannot be decided. We request that **Status quo** of the land should not be changed. We will accept the judgment of the Supreme Court. But if anybody, based on their majority, based on their numerical strength, based on their political strength and cadre would go and try to alter the land, we are not going to keep quiet. It is high time that we come together and ensure that these ** ★★ elements, these ★★ elements of our society restopped from taking law into their own hands. What has been done in Gujarat yesterday. Thank you Sir.

DR.K.LAXMAN: How can he talk like that? వారు హౌస్‌ను మిస్‌లీడ్ చేసే విధంగా కొన్ని అంశాలు లేవనెత్తారు. It has gone into the records. ఇలా అయితే ఎలాగ?

SRI P.ASHOKGAJAPATHI RAJU: I am on a Point of Order?

CHAIRMAN: You will get the chance to speak. Let it be on record. You can always deny that.

SRI P.ASHOKGAJAPATHI RAJU: Sir, I wanted to raise a Point of Order. We have in our rules, a rule which prevents a tedious repetition. We also have a convention wherein it does not allow a second speech. నా మనవి ఏమంటే మొట్టమొదటి సారిగా ఏమయినా చెప్పేటప్పుడు విషయాన్ని సభ దృష్టిలోకి తీసుకురావడానికి చెబుతారు. రెండవ సారి అదే విషయం చెబితే బహుశా నొక్కిచెప్పడం జరిగి ఉండవచ్చు. Third and subsequent time, it is definitely a tedious repetition. Similarly, if it is 10th time or 15th time, it becomes more so. So, I want the Chair to his point of view clearly, if the Chair agrees with me and request all Members to discontinue tedious repetition including especially the Leader of the Opposition. This is my point of order.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము ఏదైనా మాట్లాడినప్పుడు ఇది హౌస్‌కి సంబంధం కాదు, మనకు సంబంధం లేదని చాలా సార్లు మనం అందరమూ ఒక్కటే మాట్లాడుతుంటాము. వారు ఈ రోజు అయోధ్య సంగతి మాట్లాడారు. 67 ఎకరాలు డిస్‌ప్యూటెడ్ స్టేస్ అని చెబుతున్నారు. కాని 67 ఎకరాలు డిస్‌ప్యూటెడ్ స్టేస్ కాదు. వారు అది ముందు గుర్తుంచుకోవాలి. మిగతా విషయాలు ఏవైతే ఉన్నాయో సుప్రీంకోర్టు కేసు ఉంది. సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంట్ ప్రకారం పోవాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వమే చెప్పింది. ప్రధానమంత్రి వాజ్‌పాయి గారు చెప్పారు. వారు కొత్తగా చెప్పక్కర్లేదు. వారు ఇంతకు ముందు కూడా పదే పదే చెప్పారు. ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నారు. ★★ అని వారు చెప్పడం this is highly condemnable and objectionable. మీరు దానిని రికార్డులలో నుంచి తీసివేయాలి. ఆ ★★ వెనకొనుకు వచ్చి ఈ దేశాన్ని ఈ రకంగా చేస్తున్నారు. వారు త్రెటన్ చేయడం లేకపోతే ప్రోవోక్ చేయడం ఈసభను ప్లాట్‌ఫారమ్‌గా యూజ్ చేసుకుని చేస్తున్నారు. దయచేసి మిత్రుడు అర్థం చేసుకోవాలి. మొత్తం రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజలు ఆలోచన చేస్తున్నారు. పీపుల్ వాచ్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ రకమైన ప్రోవోకేషన్ ఒక సెక్షన్ ఆఫ్ పీపుల్‌ని లేవండి అని రెచ్చగొట్టే విధంగా చెప్పడం ఏదైతే ఉన్నదో అది చాలా శోచనీయం.

ఉ.11.40

** Expunged as ordered by the Chair

నేను కన్డెమ్ చేస్తున్నాను. తమరు కూడా ఇలాంటి విషయాలు వచ్చినప్పుడు కట్ చేయాలి. అది అన్ పార్లమెంటరీ కాబట్టి ఇలాంటి వదాలు వచ్చినప్పుడు ఛైర్లో వున్న వాళ్లు దానిని కట్ చేయాలి. ఇంకొకసారి ఇలాంటి వదాలు వాడవద్దని ఆ మిత్రునికి కూడా చెప్పాలి. లేనట్లయితే మేమందరం కుడా యూజ్ చేయవచ్చు. అందుచేత అది కరెక్ట్ కాదని కోరుతున్నాను.

CHAIRMAN: I will see the records and expunge.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Ac.67 of land is a disputed land. I still categorically say that. All Opposition Parties.....

(INTERRUPTIONS)

CHAIRMAN: Why do you want to go into it?

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- అధ్యక్షా, సరసింహయ్యగారు కానీ, కాంగ్రెస్ వాళ్లు కానీ మిగతా వాళ్లు కానీ మాటి, మాటికి ఏదో మాట్లాడుతున్నారు. సి.పి.ఎం. వాళ్లు అక్కడ మసీదు కడతామని స్టేట్మెంట్ ఇవ్వమనండి. కాంగ్రెస్ వాళ్లు చెప్పమనండి. రామ మందిరం అక్కడ వుంది. వుండి తీరుతుంది. దానిని వీళ్లు, వాళ్లు ఎవ్వరు ఏమి చేసినా దానిలో మార్పు రాదు, రాదు అని చెప్పదలచుకున్నాను.

CHAIRMAN: This is all irrelevant. This has nothing to do with the Budget. సరసింహయ్యగారు బడ్జెట్ మీద మాట్లాడండి.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- బీసీగా ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు ప్రధానమంత్రిగారి ఉవాచ చెప్పారు. సుప్రీం కోర్టు తీర్పు మేరకు పోదామని కాంగ్రెస్ పార్టీ, తెలుగుదేశం, మజ్లిస్, సి.పి.ఐ. మరియు సి.పి.ఎం., అన్నారు.

డా. కె. లక్ష్మణ్:- అసలేదు. రికార్డులు చూడండి.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి:- అన్నారండీ. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ వాళ్లు సుప్రీం కోర్టు తీర్పు మేరకు పోదామంటున్నారు. ఇవాళ ఈ డిస్ప్యూట్ కొనసాగించడంలో ఈ దేశం అగ్ని గోళంగా అవుతున్నది. Let us put a stop to this. ఇవాళ ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు ఒక తీర్మానం ప్రపోజ్ చేయాలని అన్నారు. అది చాలా మంచిది. గడచిన రెండు రోజులుగా గుజరాత్లో జరిగిన తీవ్రమైన కార్నేజీ మసం అందరం ఖండించవలసిన అవసరం వున్నది.

(INTERRUPTIONS)

Speaker Sir, I am only substantiating your point of view. Let us not go further into this. Let us not continue this. At any cost, as on today, let us put a stop to this. దీనితో బాటు ఇలాంటి పరిస్థితులు రావడానికి సభ్య సమాజంలో ఏ ఒక్కరు కూడా కారణం గాకుండా వుండాలని, మసం మాట్లాడిన మాటలు, చేసే వ్యవహారం కూడా పూర్తిగా అందరికీ ఆమోదయోగ్యంగా వుండాలని మరీ ముఖ్యంగా సమాజ శ్రేయస్సు దృష్ట్యా మసం ప్రతి ఆలోచన చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు ఆలోచించిన తీర్మానాన్ని అన్ని పార్టీల వాళ్లు ఏకగ్రీవంగా ఒప్పుకోవాలి. I am requesting the Government to come forward with a Resolution. దీనితో బాటు మరొక విషయంలో కూడా, నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన మాటల గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం పెంచిన కిరోసిన్, గ్యాస్, ఎరువుల ధరలు .....

(అంతరాయం)

(గ్యాస్ ధర పెరుగుదలపై వాళ్లకే కాదు, మాకు కూడా బాధ్యత వున్నదని తెలుగుదేశం పార్టీ నుంచి అనడం వినిపించింది.)

వారికి ఎందుకు అంత బాధ అంటున్నాను. ఇది సామాన్యమైన మానవులందరికీ సంబంధించిన బాధ. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా దీన్ని పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నారు. హౌస్ మూడ్ కూడా అలాగే వున్నది. పెరిగిన కిరోసిన్, గ్యాస్, ఎరువుల ధరలను ఏ ఒక్కరు కూడా సమర్థించడం లేదు. ప్రతి ఒక్కరు తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నారు. I am requesting the Government to come forward with a Resolution along with this. There should not be any problem at all.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు:- అధ్యక్షా, కొన్ని సెన్సిటివ్ ఇష్యూస్ గురించి మనం చర్చ చేయవద్దని ఇంతకు ముందే అనుకోవడం జరిగింది. దానికి ప్రతి ఒక్క మెంబరు కట్టుబడి వుండాలి. ఇందాక ఇండ్రసేనారెడ్డిగారు రెయిజ్ చేసినప్పుడే చెప్పాను. We will discuss with our Party Leader. Regarding the proposed legislation also, we will also have a discussion within ourselves and then we will come forward to the House.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య:- అధ్యక్షా, ఇప్పటికే ఆర్థిక మంత్రిగారు 147 పేరాల సుదీర్ఘమైన ప్రసంగం ఇచ్చారు. మరి మేము ఏమీ చెప్పక ముందే వాళ్లు హాటవుతున్నారు. ఎప్పుడైనా కానీ శాంతి కాముకులుగా వుండే వీరు ఇప్పుడు ఎందుకు కోపానికి వస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఎందుకంటే ఇప్పుడు మన దగ్గర మెటీరియల్ లేకపోయినప్పుడు కొంత కోపం రావడం న్యాయం అంటారు. అది ఎంత వరకు నిజమో నాకు తెలియదు కానీ దయచేసి వారిని, వారి వైపు వున్న మిగిలిన మిత్రులందరిని కోరేది ఏమిటంటే మనం ఆంధ్ర దేశానికి ఈ సంవత్సర కాలం సరిపోయే బడ్జెట్ ఇచ్చాము. దాని ముందున్న పరిణామాలు ఏమిటి? దుష్పరిణామాలు ఏమిటి? ఎవరు ఏమనుకుంటున్నారనేది మనం చర్చిస్తే సరైన సిగ్నల్స్ వెడతాయి. మనది బహిరంగ బడ్జెట్ కాబట్టి ప్రజలు కొన్ని విషయాలలో సలహాలు యిస్తూ, వాటి గురించి మాట్లాడమని చెబుతున్నారని చెప్పారు. వాటి గురించి దయచేసి కాస్తా మాట్లాడుదాము. ఓపిక పట్టమని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ ప్రసంగాకి సంబంధించి మూడవ పేజీలో అన్ని స్థాయిల ప్రజల నుంచి మాకు చాలా తెలివైన సలహాలు అందాయని అన్నారు. నేను వాటిని కాదనడం లేదు. అన్ని స్థాయిల నుంచి అంటే ఈ బడ్జెట్ వ్యూహ పత్రం విడుదల విషయం మాత్రం ఇంగ్లీషులో ఒక పెద్ద గ్రంథంలాగా ఇచ్చారు. తెలుగులో ఇవ్వడానికి నోచుకోలేదు. మొత్తం ఆంధ్ర దేశంలో వున్న ప్రజలు ఇంగ్లీషును ఎంత థరోగా చదవగలరు? ఎంత మంది దానిని అర్థం చేసుకోగలరు? మరి ఎవరు సూచనలు ఇచ్చారో తెలియదు. గతంలో ఆర్థిక మంత్రిగారిని పరిపాలన చేసింది బ్రిటీష్ వాళ్లు. మమ్ములను నవాబు పరిపాలన చేశారు. Innocence of law is inexcusable తెలుగు రాని వాడు ఇంగ్లీషులో వ్రాసి పెడితే ప్రజలకు తెలుస్తుందా అండీ. ఇంగ్లీషులో విడుదల చేసిన తీరు ఆ రకంగా బడ్జెట్ వ్యూహ పత్రం వున్నది. నేను ఒక్కటే చెబుతున్నాను. దీనికి సంబంధించినంతవరకు 147 పేరాలలో ఆత్మస్తుతి లేకుండా వున్నదా? ఒక్కసారి పరిశీలించుకోండి. ప్రత్యేకించి దీని మీద అన్ని రకాలుగా సలహాలు వచ్చాయని అంటున్నారు. నేను కాదనడం లేదు. మన గౌడర్, అధికార పార్టీ ఆపద్బంధువు అయిన 'ఈనాడు' పేపర్లో ఏమి యిచ్చారో చూడండి. ఈనాడు పేపరు వారు ఏమి వ్రాస్తున్నారో ఒకసారి చూడండి. "ఎవరి కళ్లకు గంతలు? ఈ రోజు బాగా తలనొప్పి వున్నది. ఆకలి కూడా అవుతున్నది. జేబులో రూ. 10 మాత్రం వున్నాయి. అప్పుడు ఏమి చేస్తారు? మొదట తలనొప్పికి ఒక మాత్ర కొనుక్కుంటారు. మిగిలిన డబ్బుతో ఏదైనా తింటారు. కాస్తా తెలివి వున్న వాళ్లు ఎవ్వరైనా చేసే పని ఇదే.

(అంతరాయం)

మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీరే వేరు. విషమ పరిస్థితిలో ఇది ఏమి చేస్తున్నదంటే వున్న రూ. 10 ఇంటి సగిసీలు దిద్దడం లేదా కొత్త బంగళాకు శంకు స్థాపనకు ఖర్చు చేస్తుంది. ”

ఉ. 11.50

ఇవి నేను అన్న మాటలు కాదు. మిమ్ములను గైడ్ చేస్తున్న పేపర్ లో చెప్పిన మాటలు యివి. మంత్రివర్యులు కోపానికి వస్తే ఎలా? అవునో, కాదో ప్రజలే అంటారు, నేను ఏమీ అనను. ‘ప్రజాశక్తి’ పేపర్ లో కాదు ‘ఈనాడు’ పేపర్ లో వచ్చింది. మీ కోసం ఉద్భవించిన పత్రిక, మీ పార్టీ పత్రిక కాబట్టి అంటున్నాను. తప్పవూతే తరువాత నితీడ్రా చేసుకుంటాను. ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ గురించి కాంగ్రెస్ సోదరులు, మజ్లిస్ సభ్యులు, హరిబాబుగారు మాట్లాడారు. జీరో బేస్ట్ బడ్జెట్ అంటే అద్భుతం ఏమీ లేదని చెప్పారు. వారేమో కాసేపట్లో అంతా బాగవుతుందని చెప్పారు. మా దగ్గర మెజిషియన్ చిన్న వేలు, పెద్దవేలు చూపించి, చిన్న వేలును పెద్దవేలు చేస్తానని, పెద్ద వేలును చిన్న వేలు చేస్తానని చెప్పి, చేతిని అటునుంచి యిటు తిప్పి పెద్ద వేలు చిన్నవేలుగా, చిన్న వేలు పెద్ద వేలుగా అయిందని చూపిస్తారు. కానీ అయ్యేది ఏమీ లేదు. జీరో బేస్ట్ బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన రోజు మేము చెప్పిన మాటలు రికార్డ్స్ తీసి చూడండి. మీరు ఈ బడ్జెట్ ను బహిరంగంగా విడుదల చేశామని, వ్యూహపత్రాన్ని బయటపెట్టామని అంటున్నారు. మీరేమైనా పార్ట్ టు, ట్యాక్సేషన్ కు సంబంధించి బయటపెట్టారా అంటే లేదు. నేను ఇంతకుముందు చరిత్ర విద్యార్థిని. నేను చరిత్ర అధ్యయనం చేశాను కాబట్టి చెబుతున్నాను. రాజులు నిలబెట్టి మరీ పన్నులు పన్నాలు చేసే వారు. ప్రజాస్వామ్యంలో మరో రకంగా పరోక్షపన్నులు పన్నాలు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం మాత్రం సీతాధిపతి అయిన ప్రపంచ బ్యాంక్ ఆదేశం మేరకు సేవల రూపంలో కోట్లాది రూపాయలు పన్నాలు చేస్తున్నారు. దాన్ని ఏమనాలి? అది ఏ డిపార్ట్ మెంట్ కు వచ్చిన ఆదాయం? ఆదాయం లేకుండా పన్నులు ఎలా వేస్తారు? వారు చెప్పే తీరు ఆరకంగా వుంది. ఆర్థికమంత్రిగారిని కేటగారికల్ గా దేనికోసం ఆమోదం కావాలి చూడమనండి. పేరా నం . 145 ఒకసారి చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రెవిన్యూ డెఫిసిట్ అన్నారు, బడ్జెట్ డెఫిసిట్ అన్నారు. దీనికి సంబంధించి 2002- 2003 సంవత్సరంలో ప్రణాళికా వ్యయం రు. 10,082. 70 కోట్లు అని యిచ్చారు. అదే 146 పేరాలో 2002- 03 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రు. 11,299. 50 కోట్లు అని యిచ్చారు. దీనికి సంబంధించి వారు యిచ్చిన తేడా రు. 1216. 80 కోట్లు యిచ్చారు. ఇవి మీరు యిచ్చిన ఫిగర్స్, నేను చెప్పేవి కాదు. మీరు చెప్పిన ప్రకారమే మిగిలింది ఎంతో, తగిలింది ఎంతో బడ్జెట్ వేల్యూ ఎంతో చాలా చక్కగా చెప్పారు. ఎంత అప్పు మనకు వుందో చక్కగా చెప్పారు తమరు. 2001లో అన్ని లోన్స్ కలిపి రు. 32,214. 69 కోట్లు . 2001-02లో రు. 35,990. 30 కోట్లు. ఈ పరిస్థితుల్లో యిక్కడికిక్కడే రు. 3000 కోట్లపైన తేడా వచ్చింది. మరొక విషయం అధ్యక్షా, ఎకనమిక్ సర్వే ఏమి చెబుతోందో చెబుతున్నాను. ఎకనమిక్ సర్వేకు మీరు చెప్పే దానికి పొంతన లేదు. ఎకనమిక్ సర్వేలో 2000- 01 సంవత్సరంలో రు. 35,246 కోట్లు, 2001-02 సంవత్సరంలో రు. 42,556 కోట్లు వున్నట్లు తెలిసింది. ఈ తేడాలు ఎందుకు వచ్చాయి? తేడా సుమారు రు. 1200 కోట్లు పైచిలుకు వుంది. ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, ఆర్థికమంత్రిగారు కంప్యూటర్ గురించి తెలిసిన వారు. వరల్డ్ బ్యాంక్ వెబ్ సైట్ ఓపెన్ చేస్తే అన్నీ బయటకు వస్తాయి. నాకు కొత్త ,కానీ మీకు అన్నీ బాగా తెలుసు. మీకు , మీ హైటెక్ ప్రభుత్వానికి అన్నీ బాగా తెలుసు. ఇండోనేషియా విషయంలో మనకు యిచ్చిన ఫిగర్స్ లోనే సుమారు రు. 1200 కోట్లు , క్రింద మీద లెక్క తీసి తేడా చూపించారు. ఇవి అంతెల రూపంగానే వున్నాయా లేక మన దగ్గరకు డబ్బు వచ్చిందా? కాసేపు ఫిగర్స్ తప్పు కాదనే అనుకుందాము. డబ్బు ఊరకే ఒక చోటి నుండి మరొక చోటికి మారినదా? డబ్బు విడుదల అయినాకా ఎంతో కొంత రియాక్షన్ వుండాలి కదా. ఇదంతా ప్రభుత్వం వైపు నుండి ఆలోచించే పరిస్థితి లేదు. ఇండోనేషియా విషయంలో ప్రపంచబ్యాంక్ కు సంబంధించిన పెద్దలు పరిశీలించి, 40 శాతం డబ్బు అవినీతిమయం అయిందని చెప్పారు. అదేశాన్ని పరిపాలించే పెద్దలను అనేక రకాలుగా ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి చర్యలను రూపొందించారు. ఇది మీకు మాత్రం అవసరం లేదా? మరొక విషయం అధ్యక్షా. వరల్డ్ బ్యాంక్ లోన్ కు సంబంధించి ఒకసారి వెబ్ సైట్ ను చూడండి. జోసఫ్ సిగ్నెట్ అనే వ్యక్తి నాలెడ్జ్ సొసైటీ గురించి, నాలెడ్జ్ సొసైటీ ఎలా వుండాలనేది చెప్పాడు. నాలెడ్జ్ సొసైటీ రూపశిల్పి, నోబుల్ బహుమతి గ్రహీత , గ్లోబలైజేషన్ గురించి చెప్పారు.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా,

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య: ప్రజాధనం గురించి మాట్లాడుతూ వుంటే, ఆర్థికమంత్రిగారు అడ్డం పడుతూ వుంటే ఎలా? మావైపు చెప్పేది కూడా విసమనండి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, నోముల నర్సింహయ్య గారు మాట్లాడుతూ స్ట్రాటజీ పేపర్లు తెలుగులో యివ్వలేదు కాబట్టి తాము తెలుగులో స్పందించలేకపోయినట్లుగా చెప్పారు. వారు ఇంటర్నెట్ డాన్లోడ్ చేసుకొని కాపీస్ ఎలా తీశారు అధ్యక్షా? నాకు సందేహం వస్తోంది. స్ట్రాటజీ పేపర్స్ తెలుగులో రిలీజ్ చేస్తే చదవడానికి వారికి తీరిక లేదు. ఇంటర్నెట్ నుండి డాన్ లోడ్ చేయడానికి వారికి ఇంగ్లీష్ ఎలా వచ్చింది?

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య: మంత్రిగారు వైజ్ క్వశ్చన్ వేసినందుకు ధన్యవాదాలు. నాకు ఇంగ్లీష్ రాదని కాదు. అంతో, ఇంతో చదువుకున్నాను. నేను ప్రజలను గురించి అడిగాను.

చైర్మన్: భగవంతునికి జడవని మీరు వరల్డ్ బ్యాంక్ కు జడుస్తారు నర్సింహయ్యగారూ.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి: అధ్యక్షా, వారు భగవంతుణ్ణి నమ్మారు కాబట్టి ఆయనకు జడవరు. వరల్డ్ బ్యాంక్ ను నమ్ముతారు కాబట్టి దానికి జడుస్తారు.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, నేను చెప్పేది ఒకటే. నేను చెప్పే మాటలు దయచేసి ఆర్థికమంత్రిగారు వినాలి. జోసఫ్ సిగ్నెట్ చెప్పిన మాటలు వినకపోతే అన్యాయం జరుగుతుంది. గ్లోబలైజేషన్ ద్వారా వస్తున్నటువంటి ఫైబరైజేషన్, లంచగొండితనం మొదలైన వాటిని గురించి చెప్పారు. ఇవి నేను అన్న మాటలు కావు. దయచేసి వారు గమనించాలి. ఇవేవో కమ్యూనిస్టులు, ప్రతిపక్షాలు చెబుతున్న మాటలు కావు. వరల్డ్ బ్యాంక్ పెద్దలు భూమి మీద కాకుండా, నీటిలో పడవల్లో సమావేశం పెట్టుకుంటున్నారు. వారు ఎక్కడ అడుగు పెట్టినా మంటలే. ఈ విషయం వారు గమనించడం లేదు అనేది నా బాధ . అధ్యక్షా, నేను అందుకే అంటున్నాను, షరతులు లేని అప్పులు ఎవరు తీసుకున్నా మంచిదే. అది చైనా కావచ్చు, బెంగాల్ కావచ్చు, మరొకటి కావచ్చు. అప్పు తీసుకోవడం తప్పు అని నేను చెప్పలేదు. అప్పు తీసుకున్న ధనాన్ని ఉత్పాదకత పెంచుకొని, ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు పెంచుకోవడానికి వాడుకుంటే తప్పులేదు. నాకు యిక్కడ ఒక విషయం జ్ఞాపకం వస్తోంది. చిటికన వేలు “ తిందాం, తిందాం ” అంటే ఉంగరపు వేలు “ ఎక్కడ తెచ్చుకొని తిందాం ” అంటే, నడిమివేలు “ అప్పు తెచ్చుకొని తిందాం ” అంటే, చూపుడువేలు “ అప్పెలా తీరుద్దాం ” అంటే చిటికనవేలు “ ఎగ్గొట్టిపోదాం ” అందట. పరిస్థితి ఈ రకంగా వుంటోంది.

మ 12.00

అందుకే అప్పు చేస్తున్నారు. నేను అప్పు తేవడం తప్పు అనడం లేదు. ఉత్పత్తి రావాలి. దానితోబాటు ఎంప్లాయ్ మెంట్ జనరేట్ కావాలి. దాని కోసం నేను అడుగుతున్నాను. ఇంకో విషయం ఏమంటే మంత్రి గారు మొత్తం బడ్జెటు వివరాలు ఇచ్చారు. చాలా అభివృద్ధి ఉంది. తక్కువ అభివృద్ధి కాదు, ముందుకే పోతున్నాము తప్ప వెనుకకు అసలు పోవడం లేదు అన్నారు. ఆంధ్ర దేశం ఏ రకంగా ముందుకు పోతున్నదో చెబుతున్నారు. కాని ఇక్కడ ఒకటి మాత్రం అర్థం చేసుకోవలసిన విషయం ఉంది. వడ్డీ చెల్లింపులకు సంబంధించి గత సంవత్సరం రు.4853.50 కోట్లు. ఇప్పటికి వచ్చేసరికి రు.6,365.30 కోట్లకు పెరిగింది. అంటే

10.95 శాతం నుంచి 11.63 శాతం వరకు పెరిగింది. అసలు కన్నా వడ్డీ శాతం పెరుగుకుంటూ పోతున్నది. అసలు పట్టిపోయే పరిస్థితి వస్తున్నది.

ఇంకో విషయం మొత్తం 17 పెద్ద రాష్ట్రాలను తీసుకున్నా మన పరిస్థితులను చూస్తే 10 వ స్థానంలో మన రాష్ట్రం ఉంది. నిజమే . మన ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతున్నారు. మీరు రోజూ పొగిడే సిఐఏ బడా పారిశ్రామికాల తరపున వివేక్ డిబ్రాయ్ సర్వే చేసి కొన్ని విషయాలు తేల్చి చెప్పారు. తేల్చి చెప్పి 10 వ స్థానంలో ఉంది అంటే అదంతా వట్టిది వాస్తవంగా పాత లెక్కలు పెట్టుకుని చేశారు తప్ప కొత్తవి కాదు. కొత్తవి లెక్కలు తీసుకుని చూస్తే అభివృద్ధి, అభివృద్ధి. అభివృద్ధి ఎక్కడా ఆగలేదని చెబుతున్నారు. అది కూడా పరిశీలన చేసి చూస్తే జనవరి నెలలో ఇప్పుడున్న ప్రణాళికా సంఘ అధ్యక్షులు మాంటీనీసింగ్ అహ్లావాలియా 8 వ దశకం, 9వ దశకం తరువాత సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టిన తరువాత మధ్య తరగతి, పేద ప్రజల కొనుగోలు శక్తి తగ్గిపోయింది అన్నారు. ఇది మన వారు చెప్పిన మాట కూడా చెబుతున్నాను. వెబ్సైట్ నుంచి వచ్చిన మాట కాదు. అది కూడా వారు అర్థం చేసుకునే దశలో లేరు. ఇంకో విషయం అధ్యక్షా, ఈ ప్రణాళికా ఖర్చు శాతానికి సంబంధించి 1980-81 నుంచి 1990-91 వరకు ఒకసారి పరిశీలన చేస్తే 7.70 శాతం. మన రాష్ట్రం 9 వ స్థానంలో ఉండేది. 1987-88 నుంచి 1997-98 వచ్చేసరికి అది తక్కువ స్థానంలోకి వచ్చేసింది. 4.28 శాతానికి తగ్గిపోయింది. ఈ రకంగా తగ్గిపోవడానికి కారణం కురియన్ గారు వివరంగా చెప్పారు. ఆ విషయాలు మనకు అర్థం అవుతున్నట్లు లేదు. ఇంకో విషయం ప్రభుత్వం ఖర్చు పెడుతున్నటువంటి సగటు విషయం ఒకసారి చూస్తే 1997-98 నుంచి ఒరిస్సాకు సంబంధించి పర్ హాడ్ రు.2,123 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నారు. రాజస్థాన్ కు సంబంధించి రు.2548 లు ఖర్చు పెడుతున్నారు. మనం మాత్రం రాజస్థాన్ కంటే కూడా రు.1858 లు ఖర్చు పెడుతున్నాము. 11 వ స్థానంలో ఉన్నాము. మనది స్వర్ణాంధ్ర అవుతోంది. ఇక మిగలడం లేదు. ఈ పరిస్థితులు ఏమిటి అన్నప్పుడు ఇది అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రభుత్వం అటువైపు నుంచి వారికి ఉన్న ఇంటర్ప్రిటేషన్ ఇది మనం లెక్కలలో చూశాము. ఎకనామిక్ సర్వే కాని, బడ్జెట్ వాల్యూమ్స్ ఇచ్చిన దానిలో ఏ ఒక్కదానికి తేడా లేదు. వారి ఆ యాంగిల్ నుంచి చూసినా చాలా ముందుకు వెళ్లే పరిస్థితి ఉంది. నేను అడుగుతున్నాను. గ్రామీణ స్థాయిలో ఉన్నటువంటి వారు ఇబ్బందులకు గురవుతున్న వారు వారి ఆర్థిక పరిస్థితి ఏమిటి? కొనుగోలు శక్తి లేక ఏ రకమైన ఇబ్బందులు వడుతున్నారన్నది చూస్తే వాస్తవం అర్థం అవుతుంది. వాస్తవాలను చూడడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేదు. పోనీ ఎట్లా చూసినా సరే వీరి సేవసల్ స్టాటిస్కో ఆర్గనైజేషన్ సేవసల్ ఎకౌంట్స్ ఒకసారి చూస్తే, పరిశీలన చేస్తే రాష్ట్రస్థూల ఆదాయం 1980-81 నుంచి 1990-91 వరకు 6, 5 శాతం అంటే నాల్గవ స్థానంలో ఉన్నాము. 1991-92 నుంచి 1997-98 వరకు 5.03 శాతానికి తగ్గింది. 9వ స్థానంలోకి వడిపోయాము. మీరు ముందుకే వెళుతున్నాము అభివృద్ధి చెందుతున్నాము అ అక్షరం మొదలు అంటున్నారు. “ సూరగా సూరగా రోలుకు సగం, రోకలి బండకు సగం మాకేమీ రాలేదు ” అని గ్రామాలలో మా దగ్గర అంటారు. మరి ఈ రకమైన అభివృద్ధి ఎట్లా వస్తుందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. పోనీ ఇక్కడున్నటువంటి పరిస్థితులలో ప్రతి మూడు రాష్ట్రాలు తీసుకుంటే మనం మాత్రం రెండవ స్థానంలో ఉంటున్నాము. అఖిల భారత సగటు ఆదాయం రు.9918 లు అని మన మిత్రులు చెప్పారు. నేను ఎందుకంటున్నానంటే మీరు చెబుతున్నది గణాంకాలలో సగటు పెరిగింది. జీఎస్ డిపి పెరిగింది అంటే అది ఏ విధంగా? రామోజీరావు, రెడ్డి ల్యాబ్స్ ఇటువంటి కొద్దిమందిని వేళ్ల మీద లెక్క పెడితే కోట్ల మంది నిరుపేదల ఆదాయ శాతం దీనికి కలిపి చూస్తే మనకు ఇంత పెరిగింది అంటున్నారు. పెరగలేదు అనడం లేదు. వారికి పెరిగింది. వీరికి పెరగలేదు. అది చూడమంటున్నాను. మా దగ్గర చెబుతారు. వ్యవసాయం ఎన్ని అరకలు దున్నుతున్నారా అంటే దొరవారిని 10 అరకలు, నాది ఒక అరక కలిపి 11 అరకలతో వ్యవసాయం చేస్తున్నాను అంటాడు. ఇదీ అట్లానే ఉంది. నేను అడుగుతున్నాను. తలసరి ఆదాయం చూసినా సరే తమిళనాడు 3.87 శాతం నుంచి 4.97 శాతానికి పోయింది. కేరళ 2.28 శాతం నుంచి 3.45 శాతానికి పోయింది. ఆంధ్ర దేశం 3.34 శాతం నుంచి 3.44 శాతానికి మాత్రమే పెరిగింది. ఇవి వాస్తవాలు. వాస్తవాలు వినడానికి కూడా ఓపిక లేకపోతే ఎలా? ఈ రకంగా తలసరి సగటు ఆదాయం తగ్గింది. రోజూ ఒకటి కాదు, రెండు కాదు 18 గంటలు పని చేయాలి. నిద్ర పోను, నిద్ర పోనివ్వను అంటూ పని చేయగా, పని చేయగా ఆదాయం తగ్గిపోయింది. మన దగ్గరున్న బడ్జెటరీ లెక్కలు చెబుతున్నాయి . అక్క ఆర్పాటమే కాని బాస

బ్రతికేది లేదని సామెత. అలా చేయగా, చేయగా ఇది పోతోంది. ఇది చూడమని చెబుతున్నాము. ప్రభుత్వం ఎంతసేపు చెప్పినా ఒక్కటే మాట చెబుతున్నారు. ఏమైనా అంటే వచ్చింది అంతా ఉద్యోగులకే పోయింది అని మీకు ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అమ్మకం వన్ను, సెల్స్ ట్యాక్స్ కేంద్రం నుంచి వచ్చిన వన్నుల వాటా నాకు తెలిసిన లెక్కల ప్రకారం రు.16030 కోట్లు. ఇందులో సిబ్బంది వేతనాలు పెన్షన్స్ రు.10563 కోట్లు శాతం అనుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే ఎక్జిక్యూట్ చేయవలసింది వారే. మనం అది ఇక్కడ నుంచి వంపించి 95 శాతంగా చూపిస్తున్నాము. కాని కాగ్ ఒక నివేదిక ఇచ్చింది మార్చి 2000 ల సంవత్సరంలో. దాని ప్రకారం రావలసిన బకాయిలు రు.3000 కోట్లు. ఇంతకు ముందు వాణిజ్యశాఖా మాత్యులు చెబుతున్నారు. మాది ఏమీ పోలేదు. కాగ్ చెప్పిన దాని ప్రకారం రు.3000 కోట్లు వసూలు కాకుండా ఉన్నాయి. ఆర్థిక మంత్రి గారు ప్రకటన చేస్తూ రావలసిన బకాయిలు రు.7500 కోట్లు అన్నారు. మరి ఈ రకంగా కోట్ల రూపాయలు వసూలు చేయకుండా పెండింగ్ ఉన్నాయి. ఆర్థిక మంత్రి గారు డబ్బు లేదు ఏమీ చేయమంటారు అంటారు. ఎమ్ఎల్ఎలకు ఇచ్చిన కంప్యూటర్స్ కు కూడా డబ్బు లేదని బిల్స్ వాపస్ వచ్చిన పరిస్థితి. నేను ఎందుకు చెబుతున్నానంటే చిల్లల కుండలో నీళ్లు పోసి ఆ నీళ్లు నిలవడం లేదు అంటే ఎలా ఉంటుందో అలా ఉంది. అంత తెలివితక్కువగా కనిపిస్తున్నామా? మీరు ఎక్కడికక్కడ వదిలేస్తున్నారు. మిమ్ములను పట్టిపీడుస్తున్నది వరల్డ్ బ్యాంక్ ఒక్కటే. ఎట్లా అప్పులు తేవాలి? ఎట్లా ప్రజల మీద భారం మోపాలి అన్నది తప్ప మరొకటి లేదు. నేను అడుగుతున్నాను. గత 5 సంవత్సరాల నుంచి వన్నుల మినహాయింపు రు.9,500 కోట్లు ఇచ్చారు. సబ్సిడీలు పెంచారు. సుమారుగా రు.10,500 కోట్లు మినహాయింపు ఇచ్చారు. పెద్దలకు 5 సంవత్సరాలుగా ఇస్తున్నారు. అంటే 10 నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టులు కట్టి అంత డబ్బు. మీరు పెద్దలకు ఇస్తున్నారు. అక్కడ పేద వారు అడుగుతుంటే దానికి మా దగ్గర లేదు అంటున్నారు. మేము చెప్పేది ఒక్కటే. ఇప్పటికైనా సరే మన ఆర్థిక పరిస్థితి అధ్వాన్నమైన పరిస్థితిలో ఉంది. మనకు వచ్చే డబ్బు సరయిన పద్ధతిలో రాబట్టడం లేదు. ఖర్చుపెట్టే దగ్గర విచలవిడిగా పెడుతున్నారు. ఇచ్చే సబ్సిడీలు పెద్దలకు ఇస్తున్నారు. పేదవారికి ఇవ్వకపోవడం వల్ల కొనుగోలు శక్తి తగ్గిపోయింది. దాని వల్ల పారిశ్రామిక అభివృద్ధి మందగిస్తున్నది.

మ.12.10

ఇవి అర్థం కావాల్సిన పని లేదా? అందువల్ల చెబుతున్నాను, ప్రపంచబ్యాంకుకు మేమేదో వ్యతిరేకమైనట్లు, మీరు అనుకూలమైనట్లు కాదు. ఈ విషయం సామాజిక స్పృహతో ఆలోచించాలి. ఎందుకంటే, ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారు న్యాయ కోవిదులలో ఒకరు. వారు ఒకసారి ఆర్టికల్ 17 చూడాలి. Article 17 is very clear. "The Article including part 4 of the Constitution contains certain directives that which shall be the duty of the State to follow both the matters of administration as well as making the laws" ఇది మీరు పట్టించుకోలేదు.

SRI P.ASHOK GAJAPATHI RAJU: He has quoted Article 17 of the Constitution of India.

SRI NOMULA NARSIMHAIAH: Article 37 deals with the Directive Principles of State Policy. They are binding on the State.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- అధ్యక్షా, ఇదేం బుకాయింపు? ఆర్టికల్ 17 అని చెప్పారు. తప్పు జరిగితే చెప్పవచ్చు. సురేష్ రెడ్డి గారిని కూడా అడగండి.

శ్రీ నోముల సర్వినహయ్య :- స్టేట్ పాలసీకి సంబంధించి డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపుల్స్ కి వచ్చినపుడు నేను ఆర్టికల్ అటో ఇటో చెప్పివుండవచ్చు. అయితే దీన్ని గురించి పట్టించుకునే దిక్కు లేదు. ఇది రాజ్యాంగం. దీని మీద ప్రమాణం చేశారు. మీరు వరల్డు బ్యాంకు పోలీసీలను పట్టుకుని వేళ్లాడుతున్నారు. దీనిలోనివి బహిర్గతం కాకుండా దాచి పెట్టుకున్నారు. వాడెందుకు ఊరుకుంటాడు? న్యాయపారం, బేరం చేసుకునేవాడు. మొత్తం ఏదో ఒక వెబ్సైటు ద్వారా బయటపెట్టాడు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం

చిక్కులలో పడి తప్పనిసరై చెప్పుకుంటోంది. మీరు ఆఖరికి ప్రతిని కూడా ప్రెవెంటివ్ చేస్తారేమో. ప్రెవెంటివ్‌ను వల్ల ఎనాన్ మునిగిపోయింది అంటే, అయితే ఏమిటి అంటున్నారు. ప్రెవెంటివ్‌నుతో అమెరికాలో జరిగిన పరిణామాలు, కాలిఫోర్నియాలో జరిగినవి వీరికి తెలియదా? వీళ్ల గురువులున్నారక్కడ. అదీ పట్టడం లేదు. ఏం చేసినా మీరు తీసుకుంటున్న చర్యల వల్ల ప్రజలకు నష్టం జరుగుతోంది. భారత రాజ్యాంగాన్ని స్ఫూర్తిలోకి తీసుకోవడం లేదు. ప్రజలను స్ఫూర్తిలోకి తీసుకోవడం లేదు. హాసును కాన్సిడెస్సులోకి తీసుకోవడం లేదు. తీసుకుంటే దాని వల్ల ఉపయోగం జరుగుతుంది. అది మీకు పట్టడం లేదు. ఒకటే తేడా ఉంది. టెక్నికల్ మిస్టీక్సుతో మీరెంత దూరం పోతారు? నూటికి 70 మంది వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నారు. మరి ఈ వ్యవసాయ రంగానికి ఇచ్చిన రాయితీలు చూస్తే ఎంతో అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. మేము కోట్లాది రూపాయలు ఇంతకుముందు ఇచ్చాము. రూ.71 కోట్ల వ్యయం పెడతామంటున్నారు. మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ కు ఇంకా రూ.10 కోట్లు పెడతారట. నేను మొన్న గవర్నరు అడ్రసు మీద చెప్పాను. వ్యవసాయాన్ని ఆదుకోడానికి మీరు చేపడుతున్న చర్యలు శూన్యం. డబ్ల్యుటీఓ వల్ల పన్నును దుష్పరిణామాలు ఈ రూ.10 కోట్లతో ఎదుర్కొంటారట. అగ్రికల్చర్ గ్రాస్ డొమెస్టిక్ ప్రొడక్టు కు సంబంధించి మీరు పెట్టినవి చూడండి. విస్తరణకు మీరు పెట్టింది 0.02 శాతం. జాతీయ సగటు చూస్తే 0.07 శాతం. అంటే మనం 5 లోవల ఉన్నాం. మనది మరి స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్.

నేననేది, వ్యవసాయ విస్తరణకు ఖర్చు ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూస్తే ఒక హెక్టారుకు మహారాష్ట్ర రూ.236 ఇస్తోంది. తమిళనాడు రూ.376 ఇస్తోంది. ఒరిస్సా రూ.276, కర్ణాటక రూ.168 ఇస్తున్నాయి. మనం మాత్రం రూ.123 మాత్రమే ఇస్తున్నాం. మరి రైతులు చచ్చిపోతున్నారు. వాళ్ల పిచ్చి ముదిరిందని అంటారొకసారి. మరోసారి మరో కారణం చెబుతారు. ఈ లెక్కలు పరిశీలించండి. నేనడిగేది, వ్యవసాయం స్లాను మీద పెట్టి ఖర్చు గురించి చెప్పేది, వారు విడుదల చేసింది ఆంగ్లంలో వెదికి చూస్తే మనకొచ్చే వివరాలు ఎంత గొప్పగా ఉన్నాయో చూడండి. స్లాను కోసం మీరు పెట్టిన ఖర్చు ఎంత నిర్లజ్జగా చెబుతున్నారు? అది రూ.14. ఒకసారి తీసి చూడండి, ఎంత గొప్పగా ప్రకటించుకున్నాం మన పీఠాధిపతి చెప్పింది. బడ్జెటు వివరాలు హాసుకంటే ముందే చెప్పాలి, బయట పెట్టాలి అన్నారు.

నేననేది, వ్యవసాయ విస్తరణకు ఖర్చు ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూస్తే ఒక హెక్టారుకు మహారాష్ట్ర రూ.236 ఇస్తోంది. తమిళనాడు రూ.376 ఇస్తోంది. ఒరిస్సా రూ.276, కర్ణాటక రూ.168 ఇస్తున్నాయి. మనం మాత్రం రూ.123 మాత్రమే ఇస్తున్నాం. మరి రైతులు చచ్చిపోతున్నారు. వాళ్ల పిచ్చి ముదిరిందని అంటారొకసారి. మరోసారి మరో కారణం చెబుతారు. ఈ లెక్కలు పరిశీలించండి. నేనడిగేది, వ్యవసాయం స్లాను మీద పెట్టి ఖర్చు గురించి చెప్పేది, వారు విడుదల చేసింది ఆంగ్లంలో వెదికి చూస్తే మనకొచ్చే వివరాలు ఎంత గొప్పగా ఉన్నాయో చూడండి. స్లాను కోసం మీరు పెట్టిన ఖర్చు ఎంత నిర్లజ్జగా చెబుతున్నారు? అది రూ.14. ఒకసారి తీసి చూడండి, ఎంత గొప్పగా ప్రకటించుకున్నాం మన పీఠాధిపతి చెప్పింది. బడ్జెటు వివరాలు హాసుకంటే ముందే చెప్పాలి, బయట పెట్టాలి అన్నారు.

మీరు చేస్తున్న విధానాల వల్ల రైతు బంధు, ఆపద్బంధు పేర్లు పెట్టి రైతులను ముంచుతున్నారా లేదా? ఇదే విషయాన్ని వ్యవసాయ మంత్రి గారుంటే వారి దృష్టికి తెద్దామనుకున్నాను, వారుంటే బాగుండేది. అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో ఇచ్చే సబ్సిడీ 370 బిలియన్ డాలర్లట. మన లెక్కల్లో చూస్తే రూ.18,13,000 కోట్లు. మనం ఎంతిస్తున్నామో ఇంతకు ముందు చెప్పాను. ఈ రకమైన పరిణామాల వల్ల, మీరు చేస్తున్నదాని వల్ల రైతు అణగారినా ఉంటుంది. ఎరువులు కల్తీ, పురుగుమందులు కల్తీ, సాగునీరు కూడా కల్తీ చేస్తారేమో. మార్కెట్ కి పోతే నిలుపు దోపిడీ వందల, వేల కోట్ల రూపాయలు రైతుల మీద భారం పెడుతూ, మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ కి, రైతును ఆదుకోడానికి రూ.10 పెట్టారు. రాజుల కాలంలో వళ్లు రాలగొట్టి, డబ్బులు లాక్కుని, చేతిలో బెల్లం పెట్టి పంపించేవారట. చరిత్రలో అలా వుంది. మనమేం చేస్తాం? ఇది స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్ అట.

ఇరిగేషన్ కి 2 శాతం పైన ఉంది. దీనికి సంబంధించి ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారికి సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ఎకనామికల్ సర్వే. ఆల్టర్నేటివ్ సర్వే కూడా చూడండి. దీన్ని ఖరీదు చేసి చూసుకోండి. లేదా నన్ను పంపించమంటే పంపిస్తాను. నేననేది ఒకటే. ఇరిగేషనుకు సంబంధించి ఎంత గొప్పగా ఉందంటే, చేసిన ఖర్చు ఎంత దయనీయమైన పరిస్థితి అంటే, 2001-2002లో రూ.880 కోట్లు. మేజరు ఇరిగేషనుకు 2002-2003కి వచ్చేసరికి రూ.855 కోట్లు. అంటే ఏమిటి? మీరు పూర్తి చేస్తాం అని కేటాయించింది కాదు. మొన్న చదివిన దండకం లిస్టు ఉంది. వీరి వద్ద పోయినసారి డబ్బు ఖర్చు తక్కువ ఎలాటమెంటు చేశారు. ఎలాటమెంటు ఇవ్వం. దేవాదుల 2003కి పూర్తి చేస్తాం అంటారు. ఎవరిని మోసం చేయడానికి? దీనిని ప్రజలు చూస్తే వివరాలు అర్థం అవుతాయి.

కృష్ణా డెల్టా అభివృద్ధి కోసం 1996-97లో రూ.82 లక్షలు విడుదల చేసి, ఖర్చు చేసింది రూ.2 లక్షలు. పోనీ అక్కడైనా ప్రేమ ఉందా అంటే లేదు. ఇకపోతే, మా శ్రీరాంసాగర్ వెనుకబడ్డ ప్రాంతం, అక్కడ సర్వేస్ గోదావరి నీరిచ్చి ఆదుకోవాల్సింది. 2000-2001లో రూ.362 లక్షలు ఇచ్చి వ్యయం చేసింది మాత్రం రూ.272 లక్షలు. 2001లో రూ.400 కోట్లు విడుదల కానే లేదు.

**శ్రీ ఎస్. చంద్రమోహన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, పాయింట్స్ ఆర్డర్. రూల్ 277 మరియు 280 ల ప్రకారం నిబంధనలున్నాయి. అసెంబ్లీ ప్రీమిసెస్ లో మెంబర్లు ఎవరూ ధర్నా చేయకూడదని, యాజిటేషను చేయకూడదని ఉంది. కాంగ్రెసు మెంబర్లు బయట ధర్నా చేసి, పోనీ ఏదైనా కారణం ఉంటే వయొల్యేట్ చేసినా అర్థం ఉంటుంది, కాని కేవలం ఫోటో తీయించుకుని మళ్ళీ వచ్చి ఇక్కడ కూర్చున్నారు. ఇది మంచిది కాదు.

మ . 12 . 20

శాసనసభ్యులు కొంతమందయితే అక్కడకు వెళ్లలేదు . మిగతావాళ్లు యాజిటేషన్ చేశారు . ఫోటో తీయించుకున్నారు . వచ్చి కూర్చున్నారు . ఇది మంచి సంప్రదాయం కాదు . దీనిని మేము ఖండిస్తున్నాము .

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, మా మిత్రులు సంప్రదాయం గురించి చెబుతున్నారు .

శ్రీ కె ఆర్ సురేష్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ సభ్యులు డెమోక్రటిక్ రైట్ యూజ్ చేసుకున్నారు . దానికంటే ముందే ఇదేహాస్లో **Leader of the Opposition has pleaded with the Chair to request the Government.** దయచేసి ఒక తీర్మానం మూవ్ చేయండి, నిన్నటి బడ్జెట్ సామాన్యప్రజలకు ఇబ్బంది కలిగించేవిధంగా, ఫెర్టిలైజర్ ధరలు, కిరోసీన్ ధరలు, ఎలెక్ట్రీక్ కుకింగ్ గ్యాస్ రేట్లు పెరగడం వలన పేదప్రజలు చాలా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితిలో ఉంటారు కాబట్టి ఒక తీర్మానం మూవ్ చేసి బడ్జెట్ లో తగ్గించడానికి కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపుదామని ఇక్కడ కోరుకున్నప్పటికీ రావలసిన స్పందన ప్రభుత్వం నుండి రాలేదు . బయటనుండి కేవలం మహాత్మాగాంధీ గారి స్టాచ్యూ దగ్గర నిలబడి **we have registered our protest and we are well within our limits. I do not know why the Hon'ble Minister should take an objection to it.** అంటే మేము ఫోటో తీసి శాంతిపూర్వకంగా ధర్నా చేస్తే వారికి ఇబ్బందా ? ఒకవేళ వేరే విధంగా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి ఏర్పడితే బాగుండేదా అధ్యక్షా ? **We have just done our duty.**

శ్రీ ఎస్ చంద్రమోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, సురేష్ రెడ్డిగారు దీంట్లో పాల్గొనలేదు . అక్కడకు వెళ్లినవాళ్లు నప్పుకుంటూ, జోక్లు వేసుకుంటూ, ఫోటోలు మాత్రం తీసుకుని వచ్చారు . వారికి సీరియస్ నెస్ లేదు . ఇక్కడ అడిగారు . లెజిస్లేచర్

** As asterisk before the name indicates confirmation by rhe Member

ఎఫయిర్స్ మంత్రిగారు , మాపార్టీతో డిస్కషన్ చేసి డెసిషన్ తీసుకుంటామని చెప్పారు . అయినా వారు ఒక 5 నిమిషాలు ఫోటో కోసం వెళ్లిరావడంలో అర్థం లేదని తెలియజేస్తున్నాను .

డా వై ఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి(పులివెందుల) : అధ్యక్షా, మాకు సమస్యపట్ల సీరియస్నెస్ ఉందో లేదో మేము నవ్యాము ఏడాము అనే విషయం చంద్రమోహన్ రెడ్డిగారి దగ్గర నుండి మాకు సర్టిఫికేట్ అవసరం లేదు . చంద్రమోహన్ రెడ్డి, మీ సర్టిఫికేట్ మాకు ఏమీ అవసరం లేదు . మీరు ఇక్కడ కూర్చుని మేము నాన్ సీరియస్గా బిహేవ్ చేశామని అనడం ఏ కొంచెం కూడా రెస్పాన్సిబిలిటీ లేకుండా మాట్లాడిన వ్యవహారం . దయచేసి ఇటువంటి వ్యవహారం ఇంకొకసారి చేయవద్దు . ఒకవేళ చూచి ఉంటే మేము సీరియస్గా ఉన్నామో లేమో మాట్లాడినా అర్థం ఉంది . ప్రజా సమస్యల పట్ల మాకున్న సీరియస్నెస్ మాకు తెలుసు . మీ దగ్గర సర్టిఫికేట్ తీసుకోవలసిన గతి మాకు పట్టలేదు . సురేష్ రెడ్డిగారు వెళ్లలేదని మాటిమాటికి చెబుతున్నారు . మాపార్టీకి సంబంధించిన రిప్రజెంటేషన్ వదిలి మా సహచర కొలీగ్ మాట్లాడుతుంటే , ప్రజలకు సంబంధించిన సమస్యల గురించి ప్రజాస్వామ్యబద్ధంకగా ఏదయినా యాజిటేషన్ కార్యక్రమం చేయవలసి వచ్చినా చేసినా మా ప్రజన్స్ అసెంబ్లీలో ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో సురేష్ రెడ్డిగారిని, ఇంకొక మెంబర్ ను ఇక్కడ ఉండమని కోరి, మేము పోవడం జరిగింది . ఇది ఏమన్నా మీకు అభ్యంతరమా ? మేము ఎల్లా ఉండాలో, ఏమి చేయాలో, మిమ్ములను అడిగి, మీ పర్మిషన్ తీసుకుని చేయాలా ? ఎందుకు చంద్రమోహన్, మీ పర్మిషన్ తీసుకుని మేము ఈ హాస్లో వ్యవహరించాల్సిన అవసరం లేదు . మీ దయాదాక్షిణ్యాలపైన ఆధారపడి మేము ఇక్కడలేము . మేము ఏ కార్యక్రమం చేశామో నవ్వుతూ చేశామో, ఏడుస్తూ చేశామో, మరొకవిధంగా చేశామో, మా మంచిచెడ్డలు మాకు తెలుసు . మీ సర్టిఫికేట్ మటుకు అవసరం లేదు .

శ్రీ ఎస్ చంద్రమోహన్ రెడ్డి : నేను అనేది ఏమిటంటే, వాళ్లకు ప్రజలమీద ప్రేమ ఉండి కాదు . రూలింగ్ పార్టీలో గవర్నమెంట్ ఎన్ డి ఏ ను సపోర్ట్ చేస్తూ, మా చీఫ్ మినిస్టరుగారు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు . ఫస్ట్ స్టేట్ మెంట్ చీఫ్ మినిస్టరుగారే ఇచ్చారు . ప్రజా సమస్యల మీద, ప్రజల అవసరాల మీద మొదట రియాక్ట్ అయింది మా చీఫ్ మినిస్టరుగారే . వాళ్లకు ఎక్కడ ప్రేమ లేదు . ఈ ఆగస్ట్ హాస్లో సభ్యులయివుండి, బయటకు వెళ్లి ధర్నా చేయాల్సిన అవసరం ఏమిటి ? దీనికి అర్థం లేదు .

డా వై ఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇది సంప్రదాయం కాదు . వారు ఒక మాట మాట్లాడారు . దానికి జవాబు చెప్పాము . ఫినిషింగ్ టచ్ ప్రభుత్వపక్షం నుండి ఇవ్వాలని, లాస్ట్ సే వారు ఇవ్వాలనే చట్టం ఉందా ? నాకు తెలియక అడుగుతాను . సమస్య తెచ్చింది వాళ్లు . ఆ సమస్యకు సంబంధించిన జవాబు మేము చెప్పాలి . నేను చెప్పాను . చెప్పిన తరువాత ల్యాంట్ సే వారు చెప్పాల్సిన అవసరం ఉందా ? అటువంటి చట్టం ఉంటే చెప్పమనండి, మేము వూరుకుంటాము . వాళ్ల ముఖ్యమంత్రిగారు బాగా స్పందించారని అన్నారు . ఆయన స్పందించితే రిజల్యూషన్ కు ఎందుకు వ్యతిరేకం ? రిజల్యూషన్ అడిగాము, దయచేసి ఒప్పుకోండి . ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడు ఏదో ఒక విధంగా మోసం చేసి వోట్లు దండుకోడానికి ప్రయత్నిస్తారు . ఎన్నికలప్పుడు నేను కేంద్రంలో ప్రధానమంత్రి వాజ్ పాయిగారితో మాట్లాడాను, రామ్ నాయక్ గారితో మాట్లాడాను, గ్యానుధరలు పెంచే సమస్య లేదు . కిరోసిన్ ధరలు పెంచే సమస్య లేదని అప్పుడు అంటారు . నిజంగా ఆరోజు మాట్లాడితే ఈ రోజు ఎందుకు పెంచుతారు ? వీరి దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడి ఉందికాదా ఆ ప్రభుత్వం . ఆరోజు ప్రజలను మోసం చేసే కార్యక్రమాలు చేశారు . మునిసిపల్ ఎన్నికలు, ఉప ఎన్నికలు ఉన్నాయి కాబట్టి వారు వాడుకున్నారు తప్ప మరొకటి ఏమీ లేదు . ఎప్పుడు ఎక్కడ ఏ విధమైన మోసాలు చేయాలో అందులో వారు, వారి ముఖ్యమంత్రులు అందెవేసిన చేయి . ఇందులో కొత్తగా చెప్పాల్సిన పనిలేదు .

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : నేను ఈ సందర్భంగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరేది, ఇంతకు ముందు ఆర్థికమంత్రిగారు చెప్పారు . కుండెడు నీళ్లలో విషం కాదు . పుట్టెడుతేనెలో విషం చుక్క వేస్తున్నారు . మీరు ప్రాటెక్ట్ చేస్తామని అంటున్నారు . మేము ప్రాటెస్ట్ చేస్తూనే మాట్లాడుతున్నాము . అధ్యక్షా, తమరిద్వారా మనవిచేసేది ఏమిటంటే, దీనికి సంబంధించిన అంశం . నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను . ముందు బడ్జెట్కు సంబంధించిన ఎలోకేషన్ వలన వస్తున దుష్పరిణామాలు, ఇబ్బంది వస్తున్నది . ఆత్మను చంపుకుని ఇబ్బందిని ఎదుర్కొని వెల్ లోకి వెళ్లే పరిస్థితి వస్తున్నది . ఇది ఎవరి సృష్టి? విధానాల సృష్టి కాదా ? ఈరోజు మనం పొలైట్ గా ఉండాలి, క్రింద కూర్చోలేము అనుకుంటే కాదు , ప్రజలు చూస్తున్నాను . తమరిద్వారా ఒక మెస్సేజ్ చేస్తున్నాను . ఒక ఎక్స్ ఎంఎల్ ఏ కర్నూలు ఆయనను అరెస్ట్ చేసుకుని తీసుకుని వెళ్లారు . ఏమిటంటే, గుజరాత్ ఇన్సిడెంట్ అంటారు . ఆయనకు దానికి సంబంధం లేదు . కొన్ని విషయాలు కనీసం ఆలోచించకుండా మీవాళ్లు చేయడం వలన ఈ రకమైన పరిణామాలు వస్తున్నాయి . దీనికి బాధ్యత వహించమని అంటున్నాము . ఇది కాకుండా, రాజ్యం కొట్టుకుని పోయినట్లు చేస్తే బాగుండదు . అసలు విషయానికి వస్తే ప్రభుత్వం రైతుల మీద వల్లమాలిన ప్రేమ చూపించినా సరే ఇచ్చింది మాత్రం ఏమీ లేదు . అన్ని రకాలుగా బడ్జెట్ను ఒకసారి పరిశీలన చేస్తే వారికి అన్యాయం జరిగింది తప్ప అంచనాలలో ఉంది కానీ, ఇచ్చిన దగ్గర లేదు . అందుకోసం ఇరిగేషన్కు సంబంధించి కొన్ని సమస్యలు చూస్తే, పులిచింతల సంబంధించిన దానికోసం ప్రతి సంవత్సరం దీని ముచ్చట చెబుతున్నారు . రు 430 లక్షలు అన్నారు . ఒక్కపైసా విడుదల కాలేదు . మూసీ ప్రాజెక్టుకు 98-99 ఆర్థికమంత్రి రామకృష్ణుడు సార్ వచ్చిన తరువాత రు 101 లక్షలు కేటాయించారు . ..... సరే - ఆయన లేకపోతే, వారి ప్రభుత్వం కూడా జవాబుదారీనే కదా ? రు 60 లక్షలు మాత్రం విడుదల చేశారు . ఈ విధానాల వలన మొత్తం అంతా మారిపోతుందా ? మేము ఆంధ్రదేశాన్ని ఒక మిషన్ గా పెట్టామని 11 వ శాసనసభలో చెప్పారు . దరిద్ర నిర్మూలన మిషన్, దరిద్రం అంటే ఆ సార్ పూరుకోరు . నిరుద్యోగ నిర్మూలన మిషన్కు సంబంధించి పెడితే, ఎంత గొప్పగా తయారయిందంటే దారిద్ర్యం తక్కువ కాలేదు . బీహారు కంటే ఎక్కువ ఉంది . లెక్కలు కావాలంటే ఉపాధి కల్పన , ఉన్నతవిద్యా వ్యూహపత్రం, 2002 చూస్తే ఆంధ్రదేశం 6 .27 నిరుద్యోగ శాతం ఉంది . బీహారు 6 .25, గుజరాత్ 5 .73, అలాగే కర్ణాటక 4 .89 శాతం .

మ.12.30

పంజాబులో 3.08 శాతం వుంది. అఖిల భారత సగటు 6.03 శాతం మాత్రమే. దీంట్లో మాత్రం మనం పెరిగాము. రేపు ఏదో పద్ధతులలో అంకెలను అన్నిటినీ అటు చేసి, ఇటు చేసి ఒక స్టాటిస్టిక్స్ తయారు చేసి చూపిస్తారు ఆర్థిక మంత్రిగారు. నేను అనేది, ఇది వాస్తవ పరిస్థితి, ఈ పరిస్థితిని మీరు చూడడానికి సిద్ధంగా లేరు. ఇప్పటికైనా వారు చెప్పే విధానాల వల్ల మనకు ఏ రకమైన ప్రయోజనమూ లేదు. కాని వారు మాత్రం మేము రోజు రోజుకూ అన్ని విధాలా ఆంధ్ర దేశాన్ని ముందుకు తీసుకువెళతామని అంటున్నారు.

వారు ఎప్పుడూ భారాలు వేయక తప్పడం లేదని చెబుతున్నారు. సర్ప్లస్ విద్యుత్ వుందట. మేమేమీ కాదని అనడం లేదు. మీరు తీసుకొచ్చి పెట్టారు. దానిని వాడుకోవడానికి వీలు వుండాలి కదా? వ్యవసాయానికి విద్యుత్ను వాడుకోవడానికి మీరు మీటర్లను పెట్టేందుకు రూపకల్పన చేశారు. మీరు చెప్పే సర్ప్లస్ విద్యుత్ విషయంలో, విద్యుత్ను ఎవరైతే తయారు చేస్తున్నారో, వారి లిస్ట్ తీసుకుని ఎవరు తక్కువ ధరకు ఇస్తామని అన్నారో, వారి దగ్గర తీసుకోండి, అప్పుడు సర్ప్లస్ విద్యుత్ వుందని అనుకోవచ్చు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంత జనరేట్ చేస్తుంది, కేంద్ర సంస్థల నుంచి ఎంత వస్తుంది అనేది చూసి, దానిని మొత్తం వాడుకొని, ఆ పైన అతి తక్కువకు వచ్చే విద్యుత్ ఏదైతే వుందో దానిని ఖరీదు చేసి వాడుకుందాము కాని మనది మొత్తం పక్కన పెట్టి పి.పి.ఎ. ల ద్వారా తీసుకుంటున్నాము. ఇది ఎట్లా వుందంటే, ఇల్లు తీసి వందిరి వేసినట్లు కాదా అని అడుగుతున్నాను.

నేను అడుగుతున్నాను, మీ ప్రభుత్వం విద్యుత్తుకు సంబంధించి ప్రజలందరినీ తప్పుదోవ పట్టిస్తోంది. అనవసరమైన భారాలను ప్రజలపై మోపుతోంది. మేము మోయలేమని చెప్పినా కూడా మోయాల్సిందేనని చెబుతోంది. దానిని భూతద్దంలో పెట్టి పెద్దదిగా చేసి చూపుతోంది. మీరు అన్నారు, రైతులకు 9 గంటల పాటు నిరవధికంగా కరెంటు ఇస్తామని. కాని ఆ విధంగా ఇవ్వడం లేదు. మీరు ఇచ్చే 2 స్పెల్స్ లో ఒవర్ లోడ్ అయిన ట్రాన్స్ ఫార్మర్ల వల్ల 2 గంటలు సప్లయ్ పోతోంది. ప్రజలందరూ మీ గురించి ఏమనుకుంటున్నారో ముందర అది చూడండి. ఈ రకమైన ఇబ్బంది వుందని చెబితే, దాని గురించి ఆలోచనే చెయ్యరు.

ఆంధ్ర దేశంలో మెజారిటీ కుటుంబాలు వృత్తిదారులకు సంబంధించిన కుటుంబాలు. మొత్తం జనాభాలో 50 శాతానికి పైన, సుమారుగా 3 కోట్ల మందికి పైన వారున్నారు. వారి పరిస్థితి ఎంతో అద్వాన్నంగా వుంటే, మన ఆర్థిక మంత్రిగారికి వారికి చేసే కేటాయింపుల విషయంలో చేతులు రాలేదు. ఎందుకంటే నేత కార్మికులు సుమారు 155 మంది చనిపోయారని సభలో చర్చించుకున్నాము. కాని వారికి ఇచ్చింది ఏముంది? ఏమీ లేదు. పైలట్ ప్రాజెక్ట్ ల ద్వారా వచ్చిన డబ్బులనే వారి బకాయిలకు ఇచ్చారు కాని, వారికి రంగులు కాని, రసాయనాలు కాని, ఇతరత్రా సబ్సిడీలు కాని ఇచ్చి వారిని ఆదుకోవాలనే ఆలోచనలో లేరు. మెజారిటీ ప్రజలలో గీత కార్మికులున్నారు. వారు కోల్లాది రూపాయల రెవిన్యూని మనకిస్తున్నారు. తాటి చెట్టు పైకెక్కి క్రిందకు దిగేటప్పుడు ఎప్పుడు చచ్చిపోతారో తెలియదు. గీత కార్మికుడి భార్య రోజుకి రెండు సార్లు ముండ, రెండు సార్లు ముత్తైదువ అంటారు. ఎందుకంటే వారు ఎప్పుడు చచ్చిపోతారో తెలియదు. అటువంటి వారు చచ్చిపోతే వారికి ఎక్స్ గ్రేషియా ఇవ్వవలసిన ప్రభుత్వం, ఆ ఎక్స్ గ్రేషియాను ఆపద్భంధులో పెట్టేసారు. ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వ రెవిన్యూ నుంచి ఇచ్చేది. ఇప్పుడు ఆ విధంగా కాకుండా ఆపద్భంధు లో పెట్టేసారు. వారు అల్లాడుతున్నారు.

తాడిచెట్లను తీసివేసి రెవిన్యూను తక్కువ చెయ్యమంటే వినడానికి సిద్ధంగా లేదు ఈ ప్రభుత్వం. ఈ ప్రభుత్వం ఎంత మొండిగా వుందంటే, వినడానికి సిద్ధంగా లేని ప్రభుత్వం. వ్యవసాయ కార్మికులకు సంబంధించిన కనీస వేతనాలను అమలు చేయాలని నేను ఒక బిల్ ఇంట్రడ్యూస్ చేసాను, అది ఈ హౌజ్ లో చర్చకు వచ్చింది. కనీసం దానిని స్పూర్తిగా తీసుకునైనా సరే ప్రభుత్వం మినిమమ్ వేజెన్సు అమలు చేయాలి. ఆ విధంగా చేసి వ్యవసాయ కార్మికుల జీవన పరిస్థితులను మెరుగు పరచాలనే స్పృహ కోల్పోయింది. దాని గురించిన ఆలోచనే లేదు. ప్రజా వ్యతిరేకమైన ప్రభుత్వం కాదా ఇదని అడుగుతున్నాను.

సామాన్యుడికి కొనుగోలు శక్తి పెరిగితే, కనీస వేతనం అమలైతే, దాని వల్ల అనేక విధాలుగా పారిశ్రామికీకృతి పెరిగి, రాష్ట్రంలో వుండే చిన్న పరిశ్రమలు మూత పడవు. ఈ విషయం కూడా వినడానికి సిద్ధంగా లేదు ప్రభుత్వం. గోర్రెల పెంపకానికి సంబంధించి ప్రత్యేకించి మంత్రిగారికి అనేకసార్లు చెప్పాము. ఇక్కడ నిమ్మల కిష్టపు గారు లేరు, వారు వుండి వుంటే బాగుండేది. ఎన్నికలు రాగానే గోర్రెల పెంపకందార్లు కనపడతారు. వారికి ఎన్నికలకు ముందు రు.83.00 కోట్లు ఇస్తామని అన్నారు. అందులో ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు. పైకి మాత్రం పేద వారిని అందరినీ ఉద్ధరిస్తామని చెబుతారు.

ఆదరణ, సి.ఎం.ఇ.వై. పథకాలకు సంబంధించి చెప్పడానికి వీలే లేదు. క్యాబినెట్ మొత్తం కలెక్టివ్ రెస్పాన్సిబిలిటీగా ఒప్పుకుంది, అవినీతి జరిగిందని, సకీలీ పరికరాలు ఇచ్చారని, నష్టం జరిగిందని. నేను చర్య తీసుకుంటున్నానని ముఖ్యమంత్రిగారు వేలు ఊపారు. అది ఏమైందో ఏమో కాని, ఒక్కడి మీదా చర్య లేదు, జరిగిన తప్పును సరిదిద్దనూ లేదు. సి.ఎం.ఇ.వై. పరిస్థితి కూడా అదే. జిల్లాల వారీగా అవినీతి జరిగిందని చెప్పాము, మా నల్లగొండ జిల్లాలో జరిగింది కూడా చెప్పాము. అదే విధంగా చైతన్య పథకం ఎస్.టి.లకు ఉద్దేశించబడ్డ పథకం. ఇక్కడ గౌరవ సభ్యులెవ్వరినైనా, వారి నియోజక వర్గాలలో చైతన్య పథకం క్రింద అప్పు వచ్చిందేమో వారి కాన్ఫస్ పర్మిట్ చేస్తే చెప్పమనండి. అయినా సరే, 'చైతన్య' ను పృథ్వి చేసాము, దళితులను డవలప్ చేస్తున్నామని అంటారు.

'ముందడుగు' పరిస్థితి కూడా అంతే. ఇది దళితులకు సంబంధించిన పథకం. ఇది కూడా ఎక్కడా అమలు కాలేదు. 'రోష్ని' పథకం మైనారిటీలకు సంబంధించింది, ఇది మా దగ్గర లేదు, హైదరాబాదులో ఏమైనా ఇచ్చారేమో మా మిత్రులు ఒకసారి గారుంటే చెప్పారు. ఒక్కరికంటే ఒక్కరికి ఇవ్వలేదు మైనారిటీలకు. ఇకపోతే నేను అడుగుతున్నాను, ప్రభుత్వానికి ఏ మాత్రమైనా స్పృహ వుందా అని అడుగుతున్నాను.

వనికి ఆహార పథకంలో ఇరైగ్యులారిటీస్ జరుగుతున్నాయని అంటున్నాము. నిన్న కాక మొన్న ఒక కట్ట తెచ్చి చూపించారు. మా వైపు నుంచి రాజశేఖర రెడ్డి గారు అన్నీ చెప్పారు, వ్రాత పూర్వకంగా చూపించాము. ఏ ఒక్క అధికారి మీదా చర్య లేదు, ఏ కాంట్రాక్టర్ మీదా చర్య లేదు. ఇంకా తమాషా ఏమిటంటే, రావణాసుర కాష్టం లాగ మా నల్గొండ జిల్లా తిప్పర్తి మండలంలో వదుల లారీలలోనో, వందల లారీలలోనో బియ్యం కాజేశారు అని ఫిర్యాదు చేస్తే, మా జిల్లా కలెక్టర్ గారు సస్పెన్షన్ కోసం చీఫ్ ఇంజనీర్ కు వ్రాసామని అన్నారు. అంటే క్రిమినల్ చర్యలు వుండవా? ఎవరు ఎక్కడ తింటున్నారో తెలియదు. ఎవరికి దొరికిన చోట వారు తిందామనే వున్నారు కదా.

ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం పారదర్శకత చాలా బాగుంది. ఎవరికీ కనపడకుండా తిందాము అనే పద్ధతిలో వుంది. ఉద్యోగులను త్రిశంకు స్వర్గంలో వుంచారు. విద్యా వాలంటీర్లు, కాంట్రాక్ట్ లెక్చరర్లు వున్నారు. వారికి వేతనాలు ఎన్నాళ్లకు ఒకసారి వస్తున్నాయి? ప్రతి నెలా వస్తున్నాయా? 6 నెలలకో, 3 నెలలకో, సంవత్సరానికో ఒకసారి వచ్చే పరిస్థితి వుంది. ఈ విధంగా చేయడం వల్ల మీరు అనుకున్న నాలెడ్జ్ సొసైటీ తయారవుతుందా? ఉద్యోగులను ఎంత మేరకు ఇబ్బందులలో పెట్టాలో అంత మేరకూ పెడుతున్నారు. మొత్తం ఈ ప్రభుత్వ రంగం అంతా చాతకానిది, ప్రైవేటు రంగం మాత్రమే ఆదుకొంటుంది అని మార్కెట్ వ్యవస్థను డవలప్ చేయాలనే దురుద్దేశ్యంతో చేస్తున్నారు తప్ప కనీసం దానిని రెక్టిఫై చేద్దామని, వుండే ఇబ్బందులను సరిచేద్దామని కాకుండా, వారిని అర్ధాకలితో వుంచే పరిస్థితి వుంది.

మ.12.40

రిటరై అయిన ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు డి.ఏ. విషయం గురించి ఆలోచించినట్లయితే, ప్రభుత్వ ఉద్యోగంలో ఉన్నవారికి ఒక తీరు, లేనివారికి ఒక తీరుగా ఉంది. అంటే ప్రభుత్వం విభజించి పాలిస్తుంది. ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టినప్పుడు ఎంతో ఘనంగా స్తుతించారు. ఇందులోని ఈరకమయిన ఇబ్బందుల గురించి ఆలోచించాలి. ఇవి వారికి సంబంధం లేనివా? రోజూవారి జన్మభూమి గురించి స్తుతిస్తారు. మాకన్నా గొప్పవారు లేరని వారంటారు. అసలు దీనిని అమలు చేసేవారు మండల ఉద్యోగులు. ఆ యండివోలు తప్ప మిగిలిన వారికి ఉద్యోగాలురాక మూడు నెలలు అయింది. కావాలంటే వారి నియోజకవర్గంలో యండివోకార్యాలయాన్ని పరిశీలించమనండి. పంచాయతీరాజ్ కార్యాలయానికి వెళ్లి చూడమనండి అక్కడ మూడు నెలల నుండి వారికి జీతాలు లేవు. మనం ఎటు వైపు పోతున్నాము. కనీస విధానం లేని దుస్థితి అంటే ఆర్థిక పరమయిన ఎమర్జెన్సీని పెట్టాలి. దివాలా తీసిన ప్రభుత్వం అని మా వైపు నుండి(డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డిగారిని చూపుతూ)అంటే, పార్లమెంటేరియన్ అవునో, కాదో తేల్చుకోవాలంటారు పెద్దలు పార్లమెంటేరియన్ అయిన ఒక మంత్రిగారు. వాస్తవ విషయాలు చెబితే వారికి పార్లమెంటేరియన్ గా అగుపడడం లేదు. వారి నియోజకవర్గాల్లో చెబితే బాగుంటుంది. ఈ ప్రభుత్వం ప్రతిసారి అనేక విషయాలు చెబుతుంది. ఇప్పటికీ మేము దేనికీ వెనుకకుపోము, మేము ముందుకు పోతాము, ఎప్పుడూ వెనుకకు పోము అని వారంటున్నారు.

ఆంధ్ర దేశంలో జరుగుతున్న వివిధ అవకతవకల విషయంలో పరిశీలించాలి. ప్రపంచబ్యాంక్ నుండి తెచ్చిన డబ్బు అనుత్పాదక వ్యయం పెరిగినందువల్ల కనీస కొనుగోలు శక్తి పెరగగపోవడంవల్ల వచ్చేది అంతా అరాచకమే. కోర్ట్, పోలీసులు, సర్కారుతప్ప మిగిలినదంతా ప్రైవేటైజ్ చేస్తారట. ఆ పోలీసులు సరయిన పద్ధతిలో వ్యవహరించడం లేదు. మిగిలిన సెక్షన్స్ అన్నీ పోయిన తరువాత ఈ మూడింటి కోసం ఎందుకు? మా మిత్రులు ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు ఇంకొక విషయం చెబుతున్నారు.

పోలీసులను కొంతవరకు ప్రైవేట్ చేస్తారు. ప్రపంచబ్యాంక్ వారు ఊహించిన కండిషన్ లో దిశలో వారు చెప్పలేదు, వీరూ అసలేదు. ఎందుకంటే, వారిని వీరిని కాపాడవలసినది వారేగా.

ఇక ఈనాడు శాంతిభద్రతల విషయం చూసినట్లయితే ఎక్కడా లేదు. ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా, ఏ ఊరికి వెళ్లినా ఎవరూ ప్రశాంతమయిన పరిస్థితిలో లేరు. అభద్రతా భావం పెరిగిపోయింది. భద్రత లేకుండా పోయింది. భద్రతను కాపాడవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. రక్షక భటులే భక్షక భటులు అవుతున్నారు. అనేక ఉదాహరణలు మనం ప్రతి రోజూ చూస్తూనే ఉన్నాము. ఏమన్నా అంటే, మాది మీడియా ప్రభుత్వం, హైటెక్ ప్రభుత్వమని అంటారు. ఇంటర్నెట్ లో అన్ని విషయాలు తెలుసుకుంటున్నానని అంటారు. మానిటరింగ్ చేస్తున్నానని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటారు. కానీ ఏ ఒక్కరి మీద చర్య లేదు. ఎవరి మీదనయినా చర్య తీసుకుంటే అది బాగుంటుందని అనుకుంటాము. ఈ హాజ్ లో ఎన్నోసార్లు దళితుల విషయం గురించి మాట్లాడడం జరిగింది. క్యాటగారికల్ గా చెప్పడం జరిగింది. ప్రత్యేకించి దళితుల మీద జరిగే దాడులను ఒక్కసారి పరిశీలిస్తే తెలుస్తుంది. ఈ హాజ్ లో చర్చించాము. దళితులు అభద్రతా భావానికి గురవుతున్నారు. కులవ్యవస్థకు గురవుతున్నారు. వారిని కాపాడవలసిన బాధ్యత ఎంతయినా ఉంది.

జస్టిస్ పున్నయ్య కమీషన్ ను అడ్డం పెట్టుకొని ప్రచారమే, ప్రచారమే. అంటరానితనం పాపమని అది సమాజంలో ఉండరాదని చెప్పడం బస్సుల మీద, అన్నింటిమీద పోస్టర్లు వేస్తున్నారు. జస్టిస్ పున్నయ్య కమీషన్ అహర్నిశలు కృషి చేసి చెబితే దాని మీద చర్యలు తీసుకొన్నది లేదు. జన్మభూమి విషయానికి వస్తే వారానికి ఒక్కసారి వెళ్లివస్తాము. మా జిల్లాలో జలకుర్తి నియోజకవర్గంలో అధికారులంతా అక్కడ ఉన్నారు. అక్కడ గుడిలోకి పోలేమని యండివోని, అధికారులను వెనుకకు నెట్టిస్తే, అంతా వెనుకకు మళ్లి వచ్చారు. ఇక మన ముఖ్యమంత్రిగారి సొంత జిల్లా చిత్తూరులో ఆఖరుకి దళితుడిని, వేసిన చాప మీద కూర్చోని వుంటే. మనం ఎటువైపు పోతున్నామో ఒక్కసారి ఆలోచించాలి. వివక్షత ఉందా, లేదా? పున్నయ్య కమీషన్ ను అడ్డం పెట్టి మనం ఏదో బయట పెడతామంటే, ఇంతకన్నా మరొకటి లేదు. దళితులను, ప్రజలను మోసం చేసే చర్య మరొకటి ఉందా? దళితులకు సంబంధించి రాయితీల విషయం గురించి చూసినట్లయితే, అట్రాసిటీస్ కి గురయినప్పుడు వారికి డబ్బు ఇవ్వడం లేదు. సిసిఆర్ ఆక్ట్ స్పష్టంగా చెప్పింది. దాడికి గురయిన దళితుల మీద ఎఫ్ఐఆర్ ఇష్యూ కాగానే 25 శాతం అమౌంట్ ఇవ్వాలని ఉంది. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఇస్తోంది, దానిని మనం ఇవ్వడం లేదు. దానిని అమలు చేస్తున్నారా? చార్జ్ షీట్ వ్రాసిన తరువాత పూర్తి అమౌంట్ ఇవ్వమని చెబుతున్నారు, అది అమలు చేస్తున్నారా? దళితులను చైతన్యవంతులను చేయడానికి వారిలో కనీస పరిజ్ఞానం రావడానికి ఏదో మాటలు చెప్పడం తప్పమరొక విషయం కాదు.

హోమ్ మినిస్టర్ గారు సభలోకి వచ్చారు. శాంతిభద్రతల విషయమై పోలీసు శాఖకు అలాగే చేసిన బడ్జెట్ ను పెంచవలసిందిగా గౌరవసభ్యులు మైనూరారెడ్డిగారు చెప్పారు. వారు చెప్పిన సూచన సరయినదే. మనం రాజ్యాంగబద్ధంగా ప్రమాణం చేస్తున్నాము. దానిని దుర్వినియోగపరుస్తున్నాము. వెనక పెట్టుకున్న జాతీయ నాయకుల ఫోటోలను అవమాన, అవహేళన చేస్తున్నాము. పోలీసులు కూడా పచ్చచొక్కా వేసుకుని వారి దగ్గరకు వెళ్లిన వారికి ఒక విధమయిన ట్రీట్ మెంట్, వేరే చొక్కా వేసుకున్నవారు వెళ్లితే వారికొక ట్రీట్ మెంట్ ఇస్తున్నారు. పోలీస్ శాఖలో 5 సంవత్సరాలు దాటిన అధికారులు అలాగే ఉంటున్నారు. మన స్వర్ణాంధ్రలో 5 సంవత్సరాలు హైదరాబాదు నగరంలో ఉన్నవారున్నారు. నేను చెప్పేది హైదరాబాదు నగరంలో పోలీసు శాఖ గురించి కాదు. 5 సంవత్సరాలకు గ్యారంటీ ఇచ్చినట్లుగా ఒక అధికారినివేసి నుందరమయిన ఇల్లు నిర్మించమంటే వారు నిర్మిస్తున్నారు. అదే పరిస్థితిలో పోలీసు అధికారులు మూడు సంవత్సరాల వరకూ నియామకంలో ఉంటే ఎక్కడ పోయినా వారినే తీసుకువెళతారు. ఈ రోజు పోలీసులకు సంబంధించి మైత్రి సంఘాలు పెట్టారు. మరొకవైపు నుండి శాంతిభద్రతల కోసం అందరినీ పిలుస్తున్నారు. మైత్రి సంఘాల వల్ల ఎంత మంది పోలీసులు ప్రజలతో మైత్రిగా వ్యవహరిస్తున్నారో చూశారా? వారికున్న పర్క్ లో డిను ఆలోచించి ఎప్పుడయినా ఇన్వెస్టిగేషన్, లా అండ్ ఆర్డర్ గురించి చూశారా? వారికి మళ్లీ మన బందోబస్తులు. ఇవన్నీ

పెట్టి వారుపని చేయడం లేదంటే పని చేసేవారికి కూడా పని చేయదల్చుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. ఈ విషయాలను ఎప్పుడయినా ఆలోచించారా?

శాస్త్రీయ పరిశోధన అంటారు. లీగల్ గా తెలిసిన ప్రతివారికి, సమాజంలో కొద్దిగా జ్ఞానం ఉన్నవారికి బాధగా ఉంటుంది. లజ్జాకరంగా ఉంది. కర్నూలులో ఒకడిని బాగా కొట్టించి చనిపోయినట్లుగా ఒప్పుకుంటావా లేదా అని కన్ ఫెస్ చేయించి ఒప్పించి వాడిని రిమాండ్ కి పంపించారు. తీరా రెండు మాసాలు కాకముందే వాడు వచ్చి, నేను చనిపోలేదు బ్రతికే ఉన్నానని అన్నాడు. అక్కడ ఎంత గొప్ప ఇన్ వెస్టిగేషన్ జరిగిందో చూడండి చెబుతున్నాను. ఏమన్నా అంటే ఎక్స్ పరే ఇన్ వెస్టిగేషన్ అని అంటారు. మన ఎక్స్ పరే ఇన్ వెస్టిగేషన్ ఎంతగొప్పగా ఉందంటే, నిన్న మొన్నటి ప్రత్యక్ష కేసులో చూసాము. ఒక రోజు ఒక విషయమయితే, రెండవ రోజు రెండవ విషయం వస్తుంది. ఏది ఏమయినా వీరి విచారణను ఫోటోస్టాట్ తీయిస్తున్నారా? అంత స్పీడీ ఇన్ వెస్టిగేషనా? పోలీసులకు సంబంధించిన మారల్ వాల్యూస్ పెంచవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. కాన్ స్టిట్యూషనల్ స్పిరిట్ ఉండాలి. పేదవారిని గౌరవించే అవసరం కల్పించాలి. దానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేదు. వారి పనులు చూస్తే చాలా దారుణంగా ఉన్నాయి. పోలీసులే ఎన్నికలలో డబ్బులు పంచిపెడుతున్నారు. ఆ విషయం గమనించాలి. ఆ విధంగా దిగజారితే లా అండ్ ఆర్డర్ ఇక వీరి చేతుల్లో ఉండదు.

మిత్రులు ఒకరినొకరు కూడా చెప్పారు. హరిబాబుగారు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. నేను ఎక్కువగా వాటి జోలికి పోదలచుకోలేదు. మేము మాత్రం శ్రద్ధగా గమనిస్తున్నాము. సెక్యూలర్ లో పోతున్నామంటున్నారు, మంచిదే. పోవాలి. వారు సెక్యూలర్ అవునా, కాదా? యునైటెడ్ ఫ్రంట్ కన్ సెర్నగా ఉన్న మన సభా నాయకులు ఎన్నికల ముందు బిజెపివారు మసీదులు కూలగొడతారు, నేను కట్టిస్తాను అన్నారు. సభలలో చెప్పినవి. అవి రికార్డ్ లో ఉన్నాయి. పేపర్ కటింగ్ కూడా ఉన్నాయి. ఎన్నికలు అయిన తెల్లవారే వారిని అక్కడే వదిలేశారు. ఆ బండి ఎప్పుడో ఎక్కేసారు. బిజెపి కూడా సెక్యూలరే అని చెప్పారు. అవునో, కాదో నాకు తెలియదు. అవి మీ రికార్డ్ లో ఉన్నాయి. మనము ఇచ్చే మెసేజ్ వల్ల, మన విధానాల వల్ల రాంగ్ సిగ్నల్స్ ఎవరికి పోవలసిన పని లేదు.

మ.12.50

ఎవరూ, ఇరిటేట్ కావాల్సిన పనిలేదు. ప్రోవోక్ కావాల్సిన పనిలేదు. ఏ మతం వారెైనా ఆచరణాత్మకమైన చర్యలను మనం చూపాల్సి ఉంది. కళ్యాణ్ సింగ్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి ఆనాడు అయోధ్య పరిస్థితిని సమీక్షిస్తున్నామని చెప్పారు. అలాగే సుప్రీమ్ కోర్టు కమీషన్ వచ్చింది, వారు అయోధ్య పరిస్థితిని సమీక్షిస్తున్నామని చెప్పారు. ఒక రోజు ముందు బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రిగారు బాబ్రి మసీదు కూలిపోతుందని చెప్పారు. అట్లాగే కూలిపోయింది. దాని వల్ల మతానికి సంబంధం లేని వేలాది మంది చనిపోయారు. హిందూ, ముస్లిమ్ మతోన్మాదుల దుశ్చర్యల వల్ల సామాన్య ప్రజానీకం నాశనమై పోయారు. మార్చి 15వ తేదీన త్రిశూలం వల్ల ఏమి జరగబోతోందో చూడండి. నిన్న ఒక మిత్రుడు చెబుతున్నాడు. రైల్వే స్టేషన్ లో ఆపేశారుట. జై శ్రీరామ్ అని వారసగా, పోతే నష్టం జరుగుతుందని పోలీసులు అంటున్నారు. ఆనాడు సుప్రీమ్ కోర్టు ఆదేశాలను లెక్క చేయలేదు. కమీషన్ ని లెక్క చేయలేదు. మన దుశ్చర్యల వల్ల ఏమి జరుగుతోందో తెలుస్తునే ఉంది. ఒకర్ని నిందించడం కాదు. భారత రాజ్యాంగానికి మనందరం కట్టుబడి ఉన్నాము. న్యాయ వ్యవస్థ చెప్పిన విషయాలను ఖచ్చితంగా పరిగణలోకి తీసుకోల్సిన బాధ్యత మనపై ఉంది. వారిని ఏ రకంగా రెచ్చగొట్టినా, అంతకంటే దుర్మార్గమైన చర్య మరొకటి ఉండదు. ఎవరేమి మాట్లాడినప్పటికీ ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ప్రజలు సౌఖ్యంగా లేరు. అలజడితో ఉన్నారని తెలియజేస్తున్నాను. బడ్జెటుకి సంబంధించి అంతా సాఫీగా ఉందని, ఇబ్బందులు లేవని, క్యాటగారికల్ గా చేస్తామని అంటున్నారు. బయటి రాష్ట్రాలతో పోలుస్తున్నారు. నేను మన రాష్ట్ర పరిస్థితి గురించి అడుగుతున్నాను. ఈ హౌస్ ద్వారా విషయాన్ని చర్చించాల్సిన అవసరం ఉంది. విధానాలు నిర్ణయించాల్సిన అవసరం ఉంది.

వీటిని నిర్ణయించకుండా మీరు తప్పు చేస్తున్నారు. మీ బడ్జెటు సక్రమంగా లేదు. విధానాలు సక్రమంగా లేవని చెప్పితే ప్రభుత్వం వివరాలను సేవగా లేదు. నేను ఒక్కణ్ణి తప్పు చేశానా, నేనొక్కణ్ణి దొంగనా వారంతా కూడా దొంగలే అని మీరు చెబుతున్నారు. వారంతా దొంగలే అని చెప్పేబదులు, ముందు, మీరు అధికారంలో ఉన్నారు కాబట్టి అందరూ దొంగలని చెప్పడం మంచిది కాదు. మీ తప్పుడు చర్యల వల్ల నష్టపోయే విషయాల గురించి చెప్పామంటే, అందరూ అదే చేస్తున్నారని చెప్పడం కరెక్టు కాదు.

(అంతరాయం)

ఒక విషయం గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఏ విషయాన్ని మేము చెప్పినా, , అది మేము చెయలేదు, వారెవరో చేశారు అని, ప్రతిపక్షం ఏమి చెప్పినా, అది పార్లమెంటేరియన్ తత్వానికి లోబడి ఉండడం లేదని ఇంటర్ ప్రెట్ చేస్తున్నారు. ఇది దురదృష్టకరమని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రజలకు ఉన్న ఇబ్బందుల గురించి ఆలోచించాలని అంటున్నాను. బడ్జెటులో సామాజిక భద్రత, గ్రామీణాభివృద్ధి కోసం గానీ, ఇతరత్రా అభివృద్ధి పనుల నిమిత్తం కేటాయించిన సొమ్ము రూ. 1094 కోట్లుగా ఆర్థిక మంత్రి చూపించారు. మీ ఆర్థిక పరిశీలన సంబంధించి ప్రత్యామ్నాయ రిపోర్టు ఒకటి తయారైనది. మంచి జర్నలిస్టులైన వారు మంచి గణాంకాలతో తయారు చేశారు. మీరు చూడండి. మీరు రూ.1094 కోట్లను కేటాయించినా, ఖర్చు చేసింది కేవలం రూ.194 కోట్లు మాత్రమే. కేవలం బడ్జెటులో సొమ్ము కేటాయించడమే కాదు. మీరు వ్యయం చేయాలి. వ్యయం సక్రమమైన రితిలో జరగాలి. అధికార్లు, మీరు దుబారా చేస్తున్నారు. మంత్రి గారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటులో కొత్తదనం లేకపోగా, గతంలో ఉన్న వన్నీ జోడించి, పాత విషయాలనే, పాత పద్ధతిలోనే, వారికున్న సంఖ్య బలంతో అందరిని అణచివేసి తీసుకు వెళ్లడానికి చేసింది. బడ్జెటు ప్రపంచ బ్యాంకు తయారీ కాగా, లేబుల్ మాత్రం వారిదని తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ఆలోచించి, ప్రజలను పరిగణలోకి తీసుకొచ్చిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- అధ్యక్ష నోముల సర్నిహాయ్య గారు ఎన్నిసార్లు ఈ సభలో మాట్లాడినా, ఈ టి.డి.పి. వారు మాతో(కమ్యూనిస్ట్) లేకపోయారే, గతంలో ఉండి ఇప్పుడు లేకపోవడం వల్ల ఈ సభలో 33 మంది ఎమ్.ఎల్.ఎ.ల స్థాయి నుండి 2కి పడిపోయామని, తెలుగుదేశం పార్టీతో పొత్తు లేదనే బాధ వారికి ఉంది. సి.పి.ఎమ్. వారికి ఒక అలవాటు ఉంది. చేసిన తప్పులను వెంటనే ఒప్పుకోరు. 20,25 సంవత్సరాలైన తరువాత ఫలానా రోజు మేము తప్పు చేశామని ఒప్పుకొంటారు. అది వారి అలవాటు. వారు అనేక సందర్భాల్లో, ప్రధాన మంత్రి గా కావడానికి ఆ రోజు వచ్చిన అవకాశాన్ని వినియోగించుకొంటే బాగుండేదని, రెండు, మూడేళ్లైన తరువాత హిస్టారికల్ బ్లండర్ ఆనాడు చేశామని రియలైజ్ అవుతుంటారు. సుభాష్ చంద్రబోస్ తదితరుల గురించి మేము ఆనాడు తప్పుగా మాట్లాడామని తరువాత చెప్పి పరిస్థితి వారికి ఉంది. ఇప్పుడు మా మిత్రులు కూడా తప్పు చెప్పారు. వారు (తెలుగుదేశం) మేము (బి.జె.పి.) ఎన్నికలైనా కలిశామని అన్నారు. కాదు. మేము ఎన్నికల ముందే కలిసి పోటీ చేశాము. ఎన్నికల ప్రచారం చేశాము. ఎన్నికల్లో గెలిచామని తెలియజేస్తున్నాను. అందుకనే వీరికింత బాధ అని తెలియజేస్తున్నాను.. వెస్ట్ బెంగాల్ లో సుప్రీమ్ కోర్టు, హైకోర్టు ఇచ్చిన ఆర్డర్స్ ని కూడా, కేవలం రాజకీయ లబ్ధి కోసం కోల్ కత కార్పొరేషన్ లో యింప్లిమెంట్ చేయని విషయాన్ని వారు గుర్తుకి తెచ్చుకోవాలని కోరుతున్నాను. మెజారిటీ సంఖ్యలో ఉన్నటువంటి, మెజారిటీ మతస్థులను ఏమన్నా వారికి ఒపిక ఉందని, వారిని రెచ్చగొట్టి, మైనారిటీ వారిని దగ్గరకు తీసుకొందామనే రాజకీయ లబ్ధి కోసం ఈ ప్లాట్ ఫామ్ ని ఉపయోగించుకోవడాన్ని వారు మానేయాలి. ఆ రకమైన ఆలోచన మంచిదికాదని, తోటి కోలిగ్, ఫ్రెండ్లయిన శ్రీ సర్నిహాయ్య గార్కి సలహా ఇస్తున్నాను.

శ్రీ నోముల సర్నిహాయ్య :- ఈ సలహాలు ఇచ్చినందుకు, కోట్లాది రూపాయలు ఇస్తున్నారు, తీసుకొంటున్నారు. అక్కడ నుండి వారికి ఈ ప్రభుత్వములో భాగస్వాములైన వారికి ఇస్తే ఆ డబ్బులు మిగులుతాయి. ఇది ఏ విధంగా ఉందంటే, ఒకణ్ణి ‘

అరేయి ఊరికే ఎక్కడికీరా వెళుతున్నానంటే, ఎక్కడికో వెళుతున్నానని చెప్పినట్లు ఉంది. నేను రెండు సీట్లతో ఉండి తాంబాళం నిండా ఇటుకలు పెట్టుకొని ఊరూరా తిరిగి, మేము అక్కడ అది కడతాము, ఇక్కడ ఇది కడతాము అని చెప్పలేదు. మేము విధానాల కోసం ఉన్నాము.

(అంతరాయం)

వెస్ట్ బెంగాల్ కి సంబంధించి ఆయన చెప్పారు. మాది 25 సంవత్సరాల తప్పిదము చేశామంటే ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఏ రకంగా చూసినా, కమ్యూనిసులను అనే అర్థత ఆయనకు ఉందో లేదో ఆయన విజ్ఞతకే వదిలేస్తాను. ఫ్యాక్షన్ కమిటీతో మేము వెస్ట్ బెంగాల్ వెళ్లి వాస్తవాలు చాలా చూశాము. మా మిత్రులు చాలా మంది వచ్చి అక్కడ చూశారు. ఇప్పుడు దాని గురించి చర్చ అక్కరలేదు. ఆరు సార్లు ఎన్నికైనారు. ఢిల్లీలో అధికారంలో ఉండి అన్ని రాష్ట్రాల్లో వీరు ఓడిపోయారు. ఏమైందిరా అంటే ఉన్నవన్నీ ఊడిపోయాయి. ఆఖరుకి మిగిలించి బరిబత్తల అన్న చందంగా వారి పరిస్థితి ఉంది. ఆరు పర్యాయాలు అధికారంలోకి వచ్చారంటే, ఏమీ చేయకుండానే వచ్చారా? మీరు తక్కువ అరాచకం చేశారా? దయచేసి మిత్రులు ఈ రకమైన సలహాలు ఇవ్వకండి. మీరు చెప్పినందుకు థ్యాంక్స్ చెబుతున్నాను. ఎవరం ఏ పరిస్థితుల్లో ఉన్నామో ఆలోచించండి. మీరు నేను చెబుతుంటే సరిగా వినలేదు. నేను ఏమన్నానంటే, యునైటెడ్ ఫ్రంట్ సర్కారులో కన్వీనర్ గా ఉన్న బాబుగారు కన్వీనరైన తరువాతనే అని అన్నాను. నిన్న నీతో గూడిండా లేదా అని చెప్పలేదు. నేను ఆ విషయం చెప్పాను. మీరు నేను చెప్పింది ఫోలో కాకుండా వేరే విధంగా మాట్లాడితే ఎట్లా ?

మ. 1.00

మ. 1.00

ఆర్థిక మంత్రి గారికి చేతులు జోడించి ఒక విషయం చెప్ప దలచుకున్నాను. నేను ఎకనమిక్ సర్వే వాల్యూమ్స్ లో వున్న లెక్కలు చెప్పాను. రూ. 1200 కోట్లు క్రిందు మీదుగా వున్నాయి. అయ్యా , ఒక వైజ్ మెన్ గా మీరు మా దగ్గర ఎప్పుడూ కతలు చెబుతారు. ఆ కతలు ఎలా వుంటాయంటే, ఒక మంచి తెలివైన అతను కాకులను లెక్కపెట్టి చెప్పమని, కాకుల లెక్క అడిగాడట. అంటే వారు దానిమీద వున్నారట. ఒకటి అటు పోతే మరోటి మరోచోటకు పోవడం , ఒకటి ఇటు రావడం, ఒకటి అటుపోవడం జరగుతోంది, లెక్కలు దొరకడం లేదు అన్నారట. ప్రభుత్వంలో ఉండే ఒక తెలివిగల వాడు ఇలా చెప్పాడట, ఎందుకయ్యా, అడిగిన వారి వద్దకు వెళ్లి ఒక లక్షా ఐదు వున్నాయని లెక్క చెప్పుమని. అలా అంటే ఎలా? మరి ఎక్కువ తక్కువలైతేనో అని అతనన్నాడట. దానికి తెలివిగల అతను యిలా జవాబిచ్చాడట, ఒకవేళ వాళ్లు లెక్కపెట్టి ఎక్కువున్నాయంటే, మళ్ళీ వచ్చి చేరాయనీ, తక్కువైనట్లయితే వెళ్లి పోయి వుంటాయనీను. ఆ రకమైన లెక్కలు మీరు ఇక్కడ బడ్జెటుకు సంబంధించి ఇచ్చిన లెక్కలు. మీ ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ ప్రెస్సిపల్ సెక్రటరీ గారు రెండు మార్గాలున్నాయన్నారు. మూడవ మార్గం ఒకటి అన్నారు. పత్రికా ప్రకటన వుంది , దానికి మనం టైము తీసుకోవడం ఎందుకు? అందుకని ఈ విషయాలను గమనించి మీరు ఈ విధంగా కాకుల లెక్కలలా వుండకుండా మీ లెక్కలు వుండాలని తమ ద్వారా సవినయంగా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఒక మాజీ ఎమ్ఎల్ఏ ను అరెస్ట్ చేశారు. ఎందుకు అరెస్ట్ చేశారు. అసలు విషయం ఏమిటి? అంతా ఆందోళన వదుతున్నారు. అనవసరమైన గొడవ తెచ్చుకోవలసిన అవసరం ఏమిటి? ఆ నియోజక వర్గానికి చెందిన మంత్రి గారు వున్నారు. ఆ విషయాన్ని గురించి తెలుసుకుని మాకు చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, మినిష్టరు గారు కూడా ఇక్కడే వున్నారు. ఫరూఖ్ గారు ఇక్కడే వున్నారు. He is also a concerned Minister for the district. ఆ జిల్లాకు చెందిన వారు, దయచేసి ఆందోళనతో వున్నారు. ఎందుకు, ఏమిటి అని చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎన్.ఎం.డి. ఫరూఖ్ :- అధ్యక్షా, వారు క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వమని అడిగారు. ఎన్పి గారిని కనుక్కుని వారికి చెప్పతాను.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడి :- అధ్యక్షా, చిన్న క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను. బడ్జెటు మీద మాట్లాడటం కాదు. ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు రేపు రిస్ట్రీ చెప్పే సమయంలో ఒక చిన్న క్లారిఫికేషను యివ్వాలండీ. ఇంతకు ముందు సమావేశంలో కూడా ఎప్పుడో ఒకసారి ఈ సమస్యను నేను ప్రస్తావించాను. అప్పుడు వారు తమ వద్ద ఇన్ఫర్మేషను లేదని చెప్పారు. నాకు కావలసిన ఇన్ఫర్మేషను 1997 నుంచి 2002 వరకు ఈ సంవత్సరం రివెన్యూ ఎస్టిమేట్ సహా ఇరిగేషన్ బడ్జెట్ లో గత 5 సంవత్సరాల నుంచి కావాలి. జరిగిపోయిన 5 సంవత్సరాలుగా మన రాష్ట్రంలో ఇరిగేషన్ నిమిత్తం రూ. 5,500 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నారన్నారు. మనలో పోటీ పడే చిన్న రాష్ట్రమయిన కర్ణాటక మన కంటే ఎక్కువ ఖర్చు పెడు తున్నది. కర్ణాటక ఇరిగేషన్ నిమిత్తం రూ. 8,000 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్న మాట వాస్తవమా? అలాగే మహారాష్ట్ర ఇరిగేషన్ లో రూ. 15,000 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నది. మహారాష్ట్ర రూ. 15,000 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్న మాట వాస్తవం అవునా కాదా? రేపు గవర్నమెంటు తెలియజేయాలి. గవర్నమెంట్ వద్ద ఫిగర్స్ వుండి వుండవచ్చు. కనుక మనం మార్చి, 2002 వరకు రివెన్యూ ఎస్టిమేషన్ తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. సరేంద్ర కుమార్(పొన్నూరు) :- అధ్యక్షా, మా పరిస్థితి అటూ ఇటూ గాని పరిస్థితి. ఎందుకంటే మ. 1.30 నిమిషాలు కాపడానికి ఇంకా కరెక్ట్ గా 25 నిమిషాలుంది.

డా. ఎమ్.వి. మైసూరా రెడ్డి (కమలాపురం):- అధ్యక్షా, సభ్యులు అటూ ఇటూ కాకుండా వున్నామన్నారు. అందుకని ఒక చిన్న పాయింట్ ఆర్డర్ తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. I am quoting from Page 915 of Kaul and Shakhdar " As far as possible time is divided between the party in power and the opposition in proportion to their strength in the House. Time taken by the Ministers is counted within the time allocated to the party in power. " మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పతారు కదా? ఆయన అటూ ఇటూ వుండవలసిన అవసరం లేదని అంటాను.

శ్రీ డి. సరేంద్ర కుమార్ :- అధ్యక్షా, మనం ఒకసారి ఆలోచిస్తే, రాష్ట్ర బడ్జెట్ మీద వివిధ అభిప్రాయాలు చెప్పుకోవడం జరిగింది. ముందుగా నేను ఒక చిన్న కొటేషన్ చెబుతాను. A statesman will become tomorrow but a politician will become today. మాకు వర్తిస్తుందని మేము చెబుతున్నాము. ఈ దేశంలో వున్న కొద్ది మంది నాయకుల్లో, మా నాయకులు చంద్రబాబు నాయుడు గారు కూడా ఒకరు. అది ఈ రాష్ట్రం, దేశం, ప్రపంచం యావత్తు చెబుతున్న మాట. అది వాస్తవమని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రాన్ని ఏ విధంగా వివిధ రంగాలలో అభివృద్ధి పథం వైపు నడిపించాలో, అలాగే భవిష్యత్తులో ప్రజల అవసరాలు ఏ విధంగా వుంటాయో, సమాజంలో వున్న సామాజిక స్థితిగతులు ఏ విధంగా ఉంటాయన్న విషయాలపై మా నాయకుడు ఖచ్చితమైన ఆలోచనలతో పని చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం కూడా వాటికనుగుణంగానే కార్యక్రమాలను తీసుకుపోతున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. కాంగ్రెసు వారి పరిస్థితి మాత్రం మా పరిస్థితి కాదు. ఎందుకంటే వారి ఆలోచన ఒకటే. దీపం ఉండగానే ఇల్లు చక్కదిద్దుకోవాలని, లేకుంటే దీపం ఆరిపోతే మా పరిస్థితి ఏమిటనే ఆలోచనతో వారు పనిచేస్తూ వుంటారు.

మేమెప్పుడూ ఒకటే ఆలోచిస్తాము. ఆ దీపాన్ని ఎన్ని ఒడిదుడుకులు వచ్చినా ఏ విధంగా కాపాడుకోవాలి? ఆ దీపం ఎంత మేరకు వెలుగు యివ్వగలుగుతుంది, అంతవరకూ కూడా విస్తరించే విధంగా మేము పని చేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. దానికి ప్రత్యేకించి ఎక్కడ ఉదాహరణో తీసుకోవసరం లేదు. ఈ అసెంబ్లీలో టిడిపి శాసన సభ్యులను తీసుకుంటే, అలాగే కాంగ్రెసు పార్టీ శాసన సభ్యులను తీసుకున్నట్లయితే తెలుస్తుంది. టిడిపి లో 4 లేక 5 సార్లకు మించి గెలిచిన శాసన సభ్యులు దాదాపు 25 లేక 30 మంది దాకా మా పార్టీ పరంగా వున్నారని సగర్వంగా చెప్పుకుంటున్నాము. కానీ కాంగ్రెసు పార్టీలో

పరిస్థితి ని ఒకసారి చూసినట్లయితే , వారు ఎప్పుడూచెబుతూ వుంటారు, మా పార్టీకి 100 సంవత్సరాల ఘనమైన చరిత్ర వుంది. ఈ రాష్ట్రంలో దాదాపు 25 సంవత్సరాలు రాజకీయాధికారాన్ని ప్రజలు మాకు అప్పచెప్పారు.

మ. 1.10

అధ్యక్షా, ఈ హాస్లో సీనియర్ నాయకులు, ఫ్లోర్ లీడర్లు రామజన్మభూమి, అయోద్య గురించి మాట్లాడినప్పుడు బడ్జెటు గురించి గుర్తుకు రాలేదనుకుంటాను నాకు అయితే తెలియదు. నేను ఈ నాడు వాస్తవాలు చెబుతావుంటే ఇక్కడ కూడా నా స్పీచ్ కి అడ్డుపడాలని మా సోదరులు మాట్లాడారు ఇది సరైనది కాదు అని తెలియచేస్తున్నాను. వారు ఒకసారి ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవాలి, తెలుగుదేశం పార్టీలో 25, 30 మంది ఎంపీలను 4,5 సార్లు నుంచి ఎన్నికవుతావుంటే కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఆ విధంగా ఎన్నికైన శాసన సభ్యులు ఎంతమంది ఉన్నారని అనేదే ప్రశ్న. ఈ తెలుగుదేశం పార్టీయొక్క విధానాలు, పభుత్వం చేపడుతున్న కార్యక్రమాలు, తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులకు ఉన్న ఆదరణకు నిదర్శం అని ప్రత్యేకించి చెప్పవలసిన అవసరం లేదని తెలియచేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

ఆ లెక్కలో స్వర్గీయ శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు కూడా ఓడిపోయారు. ఎన్నికల్లో ఓడిపోవడం, గెలవడం సహజమే కాని పనిచేసే వ్యక్తులు నిరంతరం పనిచేయాలనే తపన, ప్రజలకు ఏదో ఒకటి చేయాలనే తపన , తెలుగుదేశం పార్టీలో నాయకులకు ఉన్న తపన కాంగ్రెస్ పార్టీలో లేదని చెప్పడానికి ఒక నిదర్శనం .

డా. ఎం .వి. మైసూరారెడ్డి: అధ్యక్షా, అంటే వాళ్ల ముఖ్యమంత్రిగారు లేదు అనే కదా? ఒకమారు ఓడిపోయినాడు, నియోజకవర్గం మారినాడు అంటే ఆయన చెప్పిన ప్రకారం అప్పుడు లేనట్టే కదా?

శ్రీ డి.నరేంద్రకుమార్: అధ్యక్షా, నాలాంటి వారికి కొత్తగా మొట్టమొదటిసారి బడ్జెటు మీద మాట్లాడే అవకాశం వచ్చింది. సీనియర్ శాసన సభ్యులు సహకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ఈ నాడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ నాడు ఓడిపోయింది కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఓడిపోయారు. అయితే కాంగ్రెస్ పార్టీ బ్యాండ్ అంతా ఆయన మీద పడింది.

శ్రీ డి. నరేంద్రకుమార్: అధ్యక్షా, 1989లో ఎన్.టి.రామారావుగారు ఓడిపోయారు అంటే ఆ నాడు తీసుకొన్న సంక్షేమ కార్యక్రమాలు కిలో రెండు రూపాయలకు బియ్యం, పక్కా గృహ నిర్మాణం, ఊరూరా తిరిగి సత్యాలను అసత్యాలుగా , అవాస్తవాలను ప్రజలలో ప్రచారం చేసి వారు అధికారంలోకి వచ్చారు తప్పితే మంచి పనులు చేసి కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి రాలేదని ఒకసారి గుర్తుంచుకోవాలని తెలియచేస్తున్నాను. ఈ నాడు విజన్ 2020 అనేది రాబోయే 20 సంవత్సరాలలో రాష్ట్ర భవిష్యత్తు ఉండాలనేది కొన్ని ఖచ్చితమైన ఆలోచనలతో ముందుకుపోతావున్నది. జిఎస్ డిపి 9 నుంచి 10 శాతం ప్రతినంవత్సరం కూడా సాధించాలనేది. అదే విధంగా పర్క్యాసిటా ఇన్ కం రాబోయే 25 సంవత్సరాలలో 9 శాతం పైగా పెంచాలని , జనాభా రేటుని ఒక శాతానికి తగ్గించాలని , 2005 నాటికి పూర్తి అక్షరాస్యత సాధించాలనేదే రాష్ట్ర విధానం . రాష్ట్రం వివిధ రంగాలకు సంబంధించిన ఒక నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమాన్ని కూడా ప్రభుత్వం తీసుకుంది. ఈ నాటి బడ్జెటు కూడా మా నాయకుడు చంద్రబాబునాయుడుగారు ప్రభుత్వం రూపొందించిన విధానం లక్ష్యాలకు అనుగుణంగానే రూపొందించారని ఒకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. మనందరికీ తెలుసు సెప్టెంబరు 11, వరల్డ్ ట్రేడ్ సెంటరు మీద దాడి తరువాత ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఆర్థిక సంక్షోభం ఎదుర్కొంటుంది. అర్జింటినాలాంటి దేశాలను చూస్తే ఆర్థిక సంక్షోభం ప్రపంచంలో ఏ విధంగా ఉన్నదో మన

కళ్లముందే కనపడుతావుంది. ఈ నాడు బడ్జెటు అనేది ఒక కొత్త విధానంతో దేశంలోనే ఈ రాష్ట్రం మొట్టమొదటిసారిగా తీసుకొని ప్రజల ముందుకు వచ్చింది. వార్షిక ఆర్థిక కార్యక్రమం ముసాయిదా ప్రజల ముందు వుంచి ఈ దేశంలోనే మిగతా రాష్ట్రాలకు ఈ ప్రభుత్వం ఆదర్శంగా నిలచింది అని చెప్పి ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నాడు ఒక మాట చెప్పుకోవలసిన అవసరం వుంది. తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వానికి ప్రజల పట్ల అచంచలమైన విశ్వాసం వుంది. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల అమలులో విధాన నిర్ణయాలలో ప్రజలయొక్క భాగస్వామ్యాన్ని ఎప్పుడు కూడా కోరుతుంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎప్పుడు కూడా ప్రజలను కాన్పిడెన్సులోకి తీసుకొని ఏ కార్యక్రమాలు చేయలేదు. ప్రజలకు ఒక అభిప్రాయం ఉండేది ప్రజలు వేరు, ప్రభుత్వం వేరు, గతంలో ప్రభుత్వం అంటే ప్రజలకు సంబంధం లేదు అనే విధంగా ప్రభుత్వం యొక్క పరిపాలన ఉండేది. ప్రజలకు, ప్రభుత్వానికి అంతరాయం తగ్గించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం ప్రజలయొక్క భాగస్వామ్యంతో కార్యక్రమాలు కోరతావుంది . ఈ నాడు ప్రజలయొక్క భాగస్వామ్యాన్నికోరి, సమాజంలోని వివిధ వర్గాల ప్రజలయొక్క అభిప్రాయాన్ని తీసుకొని ఈ బడ్జెటు రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. ఈ నాడు సామాన్యూడి నుండి మేధావివరకు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఈయొక్క వార్షిక ఆర్థిక కార్యక్రమం పైన విస్తృతమైన చర్చలు జరిగాయి. రాష్ట్ర, జిల్లా , నియోజవర్గ స్థాయిలలో, ప్రతిపక్ష పార్టీలు ఏర్పాటు చేసుకున్న ప్రయివేటికరణ మీద జరిగే సభలలో, ఏ విధంగా అయినాసరే ముసాయిదా బడ్జెట్ మీద విస్తృత చర్చలకు అవకాశాన్ని కూడా ఈ ప్రభుత్వం కల్పించింది మీకు తెలియచేస్తున్నాను. ప్రాధాన్యత రంగాలకు సంబంధించిన వ్యూహాపత్రాలను ప్రజలముందు ఉంచడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమాల ద్వారా ప్రజల నుండి వచ్చిన సూచనలను , వివిధ వర్గాల ప్రజల నుంచి వచ్చిన చర్చలు కాని ఈ నాడు బడ్జెటు రూపకల్పనకు దోహద పడినాయని వాస్తవాలు మీకు తెలియచేస్తున్నాను. ఈ నాడు బడ్జెటులో వివిధ రంగాలకు కేటాంపులను మనం పోల్చుకున్నప్పుడు అధిక కేటాయింపులు చేశారు అనే వాస్తవాన్ని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. ప్రజలయొక్క ఆశలు ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా ప్రాధాన్యత రంగాలు అయిన వ్యవసాయం, నీటిపారుదల, విద్య, ఆరోగ్యం లాంటి వాటి మీద అధిక నిధులు కేటాయింపడం చాలా సంతోషకరం అని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెటు మీద ప్రజలతో చర్చించడం అనేది ఇప్పుడే కాదు ఎప్పుడో దేశంలో స్వర్ణీయ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ చేశారని సహారులు కొంతమంది చెబుతావున్నారు. ఈ నాడు ప్రభుత్వ పరంగా కొన్ని ఖచ్చితమైన విధానాలు , ఇవాళ దేశం మొత్తంమీద చూసినా సరే కొన్ని ఆర్థికపరమైన ఇబ్బందులు రెనెన్యూలోటు, డ్రవ్యలోటు కాని దేశంలో ఉన్న అన్నీ రాష్ట్రాలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్య కాని మనయొక్క రాష్ట్రంలో ఉన్న సమస్య కాదు.

మ.1.20

సరసింహయ్యగారు మాట్లాడుతూ బయట రాష్ట్రాలతో ఎందుకు పోలుస్తున్నారని, మన రాష్ట్రం గురించే మాట్లాడుకోవాలని చెప్పారు. తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించినంతవరకు అయితే మేము ఈ రాష్ట్రం వరకు మాట్లాడతాము. కాంగ్రెస్, సి.పి.ఐ.(ఎం)లు జాతీయపార్టీలు. దేశ సంస్కరణలు, ఆర్థిక పరిస్థితులు మొదలగువాటికి సంబంధించి జాతీయపార్టీలకు దేశం మొత్తానికి ఒకేవిధంగా ఉండాలి. ఆయా రాష్ట్రాల్లో స్వప్రయోజనాల కోసం, అధికారం కోసం వారికి తోచినట్లు చేయకూడదు. జాతీయస్థాయిలో పార్టీలు రాష్ట్రస్థాయిలో పార్టీల్లాగా వ్యవహరిస్తే జాతీయస్థాయి అనేదానికే అర్థంలేదు. కేరళ రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చింది. అక్కడ ఎ.కె. ఆంటోనిగారు కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. అక్కడ ఆర్థికపరమైన ఇక్కట్లవలన, జీతాలు కూడా చెల్లించలేని స్థితిలో ఉండటంవలన కొన్ని కఠినమైన నిర్ణయాలను అమలుచేస్తున్నారు. అక్కడ కాంగ్రెస్ ఒకవైపు, కమ్యూనిస్ట్లు మరొకవైపు ఉన్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీవారు ఈనాడు ఏమి చెబుతున్నారంటే అయిదు సంవత్సరాల ఎన్.డి.ఎఫ్. పాలనలో అన్యాయం చేశారని కమ్యూనిస్ట్ పార్టీవారిని విమర్శిస్తున్నారు. జాతీయస్థాయిలో ఉన్న పార్టీలు ఈవిధంగా విధానాలు చేపట్టటంవలనే మనదేశంలో ఇటువంటి పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. ఈ విషయం మనందరం ఒకసారి గుర్తుంచుకోవాలి.

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య: అధ్యక్షా, సరేంద్రకుమార్ గారు మా మీద ఆరోపణలు చేసేముందు కొన్ని విషయాలు తెలుసుకుంటే బాగుంటుంది. ఇంతకుముందు ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడినప్పుడు చెప్పాను. త్రిపుర, వెస్ట్ బెంగాల్ లో మా విధానాలు ఒక్కటే. సంస్కరణల విషయంలోగాని, వరల్డ్ బ్యాంక్ విషయంలోగాని మా విధానాలు, మేము అనుసరిస్తున్న తీరు ఒక్కటే. మేము ఇక్కడ ఏమి మాట్లాడుతున్నామో అక్కడ అదే అవలంబిస్తున్నాము. సభ్యులు తెలుసుకుని మాట్లాడాలి. అది వారి విజ్ఞతకే వదలివేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. సరేంద్రకుమార్: అధ్యక్షా, న్యూస్ పేపర్లో చూశాను. ఈమధ్య కాలంలో కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందినవారు ఒక ప్రెస్ స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. దాంట్లో ఏమన్నారంటే 1998లో రూ.165 కోట్లుగా ఉన్న ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ ఇప్పుడు రూ.240 కోట్లకు చేరిందని, దానికి కారణం ఆనాడు అధికారంలో ఉన్న ఎన్.డి.ఎఫ్. ప్రభుత్వమని చెప్పారు. ఎన్.డి.ఎఫ్. ప్రభుత్వం వెళుతూ, వెళుతూ రాష్ట్రంలో కొన్ని వేలమంది టీచర్స్ ను అసాయింట్ చేశారని, వారు ఉద్యోగుల నియామకం చేసి వెళ్లటంవలన వారికి డబ్బు తాము చెల్లించవలసి వస్తోందని కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు చెప్పిన అంశాన్ని గుర్తుచేస్తున్నాను. కేరళలోని ఎ.కె.ఆంటోనిగారి ప్రభుత్వం హాజరుశాతం 100% లోపు ఉండి లోపభూయిష్టంగా నడుస్తున్న ప్రభుత్వ పాఠశాలలను మూసివేయాలని ఆలోచిస్తోంది. వారు ఆ రాష్ట్రంలో ఉన్న ఆర్థిక పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని కఠినమైన నిర్ణయాలు చేస్తూ ఆ రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ముందుకువెళుతోంది. అవసరమైతే స్కూల్స్ కూడా మూసివేస్తామనే పరిస్థితులు అక్కడ ఉంటే ఈనాడు ఇక్కడి కాంగ్రెస్ నాయకులు ఏవిధంగా ఉన్నారో ప్రత్యేకించి చెప్పనవసరం లేదు. నెల రోజులుగా అక్కడ ఉద్యోగులు సమ్మె చేస్తున్నారు. అక్కడి కాంగ్రెస్ పార్టీవారు సైతం తాము పాఠశాలలకు వెళ్లి కాపాడుకుంటామని చెప్పినా, తల్లిదండ్రులు ముందుకువచ్చినా ప్రభుత్వం ఒక్కటే చెబుతున్నది. రాష్ట్రంలో ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగైతే తప్ప వీటన్నింటినీ అంగీకరించమని, చర్చలకు ఆమోదం తెలిపే పరిస్థితుల్లో లేమని చెబుతున్నారు. ప్రెస్ కటింగ్స్ ద్వారా ఇవన్నీ తెలుసుకోగలిగాను.

అధికారం ఎప్పుడూ శాశ్వతం కాదు. అధికారంలో ఉన్నంతకాలం రాష్ట్ర ప్రజల శ్రేయస్సు కోరాలి, రాష్ట్రాభివృద్ధి కోరాలి. రాష్ట్రాన్ని ప్రగతివైపు తీసుకువెళ్లే విధంగా చర్యలు తీసుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద ఉంటుంది. దానికి అనుగుణంగా ఈ ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందని సభాముఖంగా తెలియచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా వివిధ సందర్భాలలో గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు చెబుతుంటారు, “ఎవరబ్బు సొమ్ము” అని అంటుంటారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారుగాని, తెలుగుదేశం పార్టీగాని ప్రజల సొమ్ముకు ట్రస్టీలుగా వ్యవహరించటం తప్ప ప్రజల సంపదను దోచుకునే అలవాటు లేదు. ప్రజల సొమ్ము దుర్వినియోగం చేసే సాంప్రదాయాలు మాకుగాని, తెలుగుదేశం పార్టీకిగాని లేవనే విషయాన్ని స్పష్టంచేస్తున్నాను. ఎప్పుడైనా **we are acting as trustees to the people's money.** అది దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ ప్రభుత్వం పనిచేస్తున్నది.

బడ్జెట్ అన్న తరువాత వివిధ రకాలైన అంశాలు ఉంటాయి. బడ్జెట్ లో ఉన్న మంచి అంశాలగురించి కూడా మాట్లాడవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ప్రతిపక్ష పార్టీలు బడ్జెట్ లో ఉన్న కొన్ని నెగెటివ్ పాయింట్స్ ను తీసుకుని మాట్లాడటం సరైన సాంప్రదాయం కాదు. గత మూడు సంవత్సరాలుగా రెవెన్యూ ఎక్స్ పెండిచర్ దాదాపు 14%కు ఈ ప్రభుత్వం తగ్గించగలిగింది. ఒకసారి చూస్తే 1995-96 సంవత్సరంలో 2.1%గా ఉన్న క్యాపిటల్ అవుట్ లే 1999-2000 సంవత్సరంలో 3.4%కు పెరిగిందనే వాస్తవాన్ని ఒకసారి గుర్తుంచుకోవాలి. ఈ బడ్జెట్ లో ప్లాన్, నాన్ ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్ రూ.39,400 కోట్లు ఉండగా అందులో ప్రణాళికకు రూ.10,082 కోట్లు ఈనాడు కేటాయింపులు జరిగాయనేది వాస్తవం. 2001-02 సంవత్సరానికి చూస్తే రూ.8,329 ప్రణాళికా వ్యయం ఉన్నది. గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే ఈనాడు 21% అధిక నిధులు ప్రణాళికకు కేటాయించటం జరిగింది. ఈ వాస్తవాన్ని గుర్తుంచుకోవాలి. రెవెన్యూ లోటు 2000-01 సంవత్సరానికి రూ.3,595 ఉండగా 2002-03 బడ్జెట్ ప్రతిపాదనల్లో దానిని రూ.2,481కి తీసుకురావటం ఈ ప్రభుత్వానికి ఆర్థికంగా ఖచ్చితమైన విధానాలు ఉండబట్టే సాధ్యమైంది. ఆర్.బి.ఐ. స్టడీ స్టేట్ సైనాస్సెస్ లో ఒక చిన్న అంశాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. రెవెన్యూ డెఫిసిట్,

గ్రాస్ ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ రేషియో చూస్తే మన రాష్ట్రం మిగతా రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే ఎంతో ముందుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రెవెన్యూ డెఫిసిట్, ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ 1999-2000 సంవత్సరానికి 24.8% ఉండగా 2000-01 సంవత్సరంలో ఇది 43.2%కు వచ్చింది. కర్ణాటకలో ఇది 1999-2000లో 54.4% ఉండగా 2000-01 సంవత్సరంలో 52.4%కు వచ్చింది. వెస్ట్ బెంగాల్ లో 1999-2000 సంవత్సరంలో 79.6% ఉంటే 2000-01 సంవత్సరంలో 66%కు వచ్చింది. ఏది చూసినా మనకంటే ఎక్కువే ఉన్నది. ఆర్.బి.ఐ. స్టడీ ప్రకారం క్యాపిటల్ అవుట్ లే, గ్రాస్ ఫిస్కల్ డెఫిసిట్ కేటాయింపులు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 1999-2000 సంవత్సరాల్లో 40%, 2000-01 సంవత్సరాల్లో 45% ఉన్నది. కర్ణాటకలో 1999-2000 సంవత్సరాల్లో ఇది 41.6%, 2000-01 సంవత్సరాల్లో 43.5% మాత్రమే ఉన్నది. వెస్ట్ బెంగాల్ లో 1999-2000 సంవత్సరాల్లో 8.6% ఉండగా, ఇప్పుడు కేవలం 15.4%కు వచ్చారు.

మ.1.30

Centre for monitoring the Indian economy వారి సర్వే వివరాలు ఒకసారి చూసినట్లయితే టోటల్ ప్లాన్డ్ ఇన్వెస్ట్ మెంట్ టాపెలిస్ట్ లో మన రాష్ట్రం మూడవ స్థానాన్ని ఆక్రమించిందని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఆ లిస్టులో పొందుపరచిన వివరాల ప్రకారం గుజరాత్ రాష్ట్రం మొదటి స్థానంలో ఉండగా తరువాతి స్థానంలో మహారాష్ట్ర రెండవ స్థానంలోనూ అటు తరువాత మూడవ స్థానంలో మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ప్లాన్డ్ ఇన్వెస్ట్ మెంట్ గ్రోత్ రేటు దాదాపు తొమ్మిది శాతం పెరిగినట్లు ఆ నివేదికలో తెలియజేయడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలోని టోటల్ ప్లాన్డ్ ఇన్వెస్ట్ మెంట్ చూసుకుంటే రు.1,66,024/- కోట్లున్నట్లు ఆ నివేదిక తెలిపింది. అదేవిధంగా ప్లాన్డ్ ఇన్వెస్ట్ మెంట్ ఇంప్లిమెంటేషన్ విషయానికి వస్తే మనం 35 శాతం ఉండగా మన పొరుగు రాష్ట్రాలైన తమిళనాడు 26 శాతం, కర్ణాటక 29 శాతం ఉన్నాయి. అదేవిధంగా పర్ క్యాపిటా ఇన్ కం విషయానికి వస్తే 1995-96లో మన రాష్ట్రంలో రు.8130/-లు ఉంటే ఈరోజుకు అనగా 1999-2000 సంవత్సరం నాటికి అది రు.9424/-లకు చేరింది. అయితే ఈనాడు కొంతమంది ప్రతిపక్షాల వారు పర్ క్యాపిటా ఇన్ కం విషయంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఏదో తన సొంత విధానంలో గణాంకాలు తయారు చేసుకుని మాట్లాడుతున్నారని విమర్శలు చేయడం సమంజసం కాదు. అయితే ఈ పర్ క్యాపిటా ఇన్ కంకు సంబంధించిన గణాంకాలు తయారు చేయడానికి ఎక్కడైనా కొన్ని పద్ధతులుంటాయని ఆ పద్ధతులనేవి ఎవరికైనా ఒకటేనని అవి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలకు ఒకరకంగాను, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి మరొక రకంగాను లేదా కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వాలకు ఇంకొకరకంగాను ఉండవచ్చు విషయాన్ని వారికి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ గణాంక వివరాలు కాని, పద్ధతులు కాని ఎవరైనా వాటిని అనుసరించాలి కాని ఎవరికి వారు సొంత పద్ధతులు అనుసరించడానికి వీలులేదన్న విషయాన్ని వారు గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా రాష్ట్రంలో ట్యాక్సెస్ కలెక్షన్ విషయంలో గణనీయమైన ప్రగతి సాధించడం జరిగిందని చెప్పడంలో ఎటువంటి సందేహం లేనప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వానికి కొన్ని అనుకోని లిమిటేషన్ల వలన ఆర్థిక ప్రగతి విషయంలో కొంత అన్యాయం జరిగిందన్న విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అదేమంటే మన రాష్ట్రానికి కేంద్రం నుండి రావలసిన వివిధ గ్రాంట్ల విషయంలో కాని ట్యాక్స్ డివల్యూషన్స్ విషయంలో కాని ఒకసారి చూసినట్లయితే ఈ విషయం స్పష్టమవుతుంది. టెన్ట్ ఫైనాన్స్ కమీషన్ కు సంబంధించి గతంలో మనకు వచ్చిన మొత్తాలకు ఇప్పుడు వచ్చిన మొత్తాలకు పోల్చుకుంటే చాలా తగ్గిపోవడం జరిగింది. టెన్ట్ ఫైనాన్స్ కమీషన్ గ్రాంట్లు మనకు గతంలో రు.8.65 శాతం రాగా ప్రస్తుతం అవి రివైజ్ కావడంతో 7.13 శాతానికి పడిపోవడం జరిగినందువల్లనూ, అదేవిధంగా 11వ ఫైనాన్స్ కమీషన్ గ్రాంట్లు 7.91 శాతం నుండి 7.7 శాతానికి తగ్గిపోవడం జరిగినందువల్లనూ మన రాష్ట్రానికి రావలసిన రు.4479/- కోట్లు మనం కోల్పోవడం జరిగిందని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం పేదరిక నిర్మూలనా కార్యక్రమాలను పకడ్బందీగా అమలుపరచి సమాజంలోని అట్టడుగు వర్గాల సంక్షేమ కార్యక్రమాలను విస్తృతంగా అమలు పరచడం వల్ల రాష్ట్రంలో పేదరికం తగ్గితే అది మన రాష్ట్రం యొక్క ఆర్థిక ప్రగతికి అడ్డంకిగా మారిన విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. లక్ష్మణ్ కమీషన్ కాని, 11 ఫైనాన్స్ క్రైబీరియా గాని దానివల్ల మన రాష్ట్రంలో పేదరికంలో వున్న వారి సంఖ్య తగ్గిపోయిందని నివేదించడం వల్ల రాష్ట్రానికి కేంద్రం నుంచి

రావలసిన గ్రాంట్లు తగ్గిపోయాయి. అంతేగాకుండా పే రివిజన్ తర్వాత దాని వల్ల ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఎక్స్పెండిచర్ కూడా గణనీయంగా పెరిగిన విషయాన్ని మనం గమనించవలసి వున్నది. 1984-85లో రూ. 1080కోట్లను ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఎక్స్పెండిచర్ 1990-91 నాటికి కాంగ్రెస్ పరిపాలనలో వున్నప్పుడు రూ. 2657కోట్లకు చేరుకున్నది. అది ఈనాడు 2000-2001 సంవత్సరం నాటికి రూ. 10279కోట్లకు చేరుకున్నది. ఈవిధమైన భారం ఆర్థిక పరిస్థితి మీద తీవ్ర ప్రభావం చూపుతుందన్న విషయం ఆర్థికంగా అవగాహన వున్న ఎవరికైనా అర్థం అవుతుంది. 1984 నుంచి 2000 సంవత్సరం వరకు పోల్చుకుంటే ఈ పదహారు సంవత్సరాలలో ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఎక్స్పెండిచర్ దాదాపు పది రెట్లు పెరిగింది. అదేవిధంగా ఒకసారి ఆలోచిస్తే, మన ట్యాక్సెస్ గాని, ట్యాక్సెస్ రెవెన్యూ గాని గణనీయంగా పెంచుకోవడం వల్ల ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఎక్స్పెండిచర్ 74 శాతం వుంది. ఇక ఏ నాయకుడు మాట్లాడినా అప్పుల గురించి ఎక్కువగా మాట్లాడే చేస్తున్నారు. దానివల్ల ప్రజానీకంలో లేనిపోని ఆపోహలు సృష్టించి వారిలో ఆందోళనలు కలిగిస్తున్నారు. భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రం కూడా అప్పులు తెచ్చుకోలేదని, కేవలం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమే అప్పులు తెచ్చుకుంటోందన్న అవవాదులను ప్రజల్లో కలిగిస్తున్నారు. ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమైనా వారి అవసరాల కోసం అప్పులు తెచ్చుకోవడమన్నది సహజమైన ప్రక్రియ. కేవలం ఆంధ్రదేశంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే అప్పులు తీసుకొస్తోందని మాట్లాడడం సమంజసం కాదు. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడుగారు అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు ఉదోగస్తులకు బీతాలు చెల్లించలేని పరిస్థితి వుండేది. ఈనాడు మన ఆర్థిక ప్రగతి గణనీయంగా పెరిగిందనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. ఒకసారి మన ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క గణాంకాలు పోల్చి చూసుకుంటే 1999-2000 సంవత్సరంలో రూ. 29114కోట్లు అప్పు వుంది. ఆనాడు రాష్ట్రం అప్పుల్లో పన్నెండవ స్థానంలో వున్నది. 2000-2001 నాటికి ఆ అప్పులు రూ. 42556కోట్లకు చేరుకున్నాయి. తలసరి రుణం రూ. 5622 లు వున్నది. మనకంటే చిన్న రాష్ట్రమైన గోవా లో అత్యల్ప జనాభా వున్నది. ఆ రాష్ట్రం గురించి చూస్తే 1999-2000లో రూ. 1921కోట్ల అప్పు వున్నది. తలసరి రుణం రూ. 1437లు. ఈ దేశంలో అప్పుల్లో ఆ రాష్ట్రం మొదటి స్థానంలో వుంది. 2000-2001 సంవత్సరానికి ఆ అప్పు రూ. 2732కోట్లు వుండగా, తలసరి రుణం రూ. 2115కు పెరిగింది. 2001-2002 లో కూడా గోవా అప్పుల విషయంలో మొదటి స్థానంలో వుంది. అలాగే వెస్ట్ బెంగాల్ 1999-2000 సంవత్సరంలో రూ. 37006కోట్ల అప్పు వుండగా తలసరి రుణం రూ. 4614లు వుండి, వారు దేశంలో ఏడవ స్థానంలో వున్నారు. అదే 2000-2001 సంవత్సరంలో చూస్తే వారి అప్పు రూ. 57357 కోట్లకు చేరింది. తలసరి రుణం రూ. 7152లు వుండి ఈ సంవత్సరంలో కూడా ఏడవ స్థానంలో వుంది. ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అప్పులు తీసుకొచ్చినా వాటిని జుడిషియన్ గా ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతున్నది. ఈ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి కృషి చేసే విధంగా ఖర్చు పెడుతున్నది. అదే కాంగ్రెస్ హయాంలో ప్రపంచ బ్యాంకునుంచి సిఇఆర్పి కోసం రూ. 700 కోట్లు రుణం తెచ్చారు. అందులో పని జరిగినది కేవలం రూ. 200కోట్లు మాత్రమే. మిగతా డబ్బు అంతా పనుల కోసం 200శాతం, 300 శాతం ఎక్సెస్ టెండర్లు వేసుకోవడం వల్ల ఆ డబ్బు వారి జేబుల్లోకి వెళ్లిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆనాడు వారి ప్రభుత్వంలో క్యూబిక్ మీటర్ కు రూ. 22.75పైసలు చొప్పున మాన్యువల్ రేటు నిర్ణయించి, అన్నింటినీ ప్రొక్లెయిన్లు తదితర యంత్రాలతో పని చేసినప్పటికీ మాన్యువల్ రేట్లు నిర్ణయించి ఆ డబ్బును చెల్లించారు. ఈనాడు ప్రభుత్వం జన్మభూమి తదితర పనుల్లో క్యూబిక్ మీటరుకు రూ. 14.50 పైసల చొప్పున నిర్ణయించి దాన్ని ఖచ్చితంగా అమలుపరిచే విధంగా కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరుగుతోంది.

మ 1.40

రుణాలను తీసుకున్న వివిధ ఏజన్సీల నుంచి ఏప్రభుత్వ హయాంలో రాని విధంగా ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాములో రాష్ట్రానికి గ్రాంట్లు వచ్చాయనే విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. ప్రతిపక్షాల వారు మాట్లాడితే వరల్డ్ బ్యాంకు అంటారు, ప్రపంచబ్యాంకు కండీషన్స్ తోటే మీరు పని చేస్తున్నారని అంటారు. ఈ ప్రభుత్వం వివిధ ఏజన్సీల నుంచి తెచ్చిన విధంగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం హయాములో గ్రాంట్లు తెచ్చారా? ఒకసారి ఆత్మ విమర్శ చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈరాష్ట్రానికి సంబంధించి ప్రపంచ బ్యాంకు ప్రాజెక్టుల ద్వారా వచ్చిన నిధులు రూ. 7721కోట్లుంటే, అందులో రుణం రూపేణా రూ.4884కోట్లు కాగా గ్రాంట్స్ రూపేణా రూ. 2837కోట్లు వస్తోంది. మొత్తం తీసుకున్న రుణంలో 36.7శాతం మనకు గ్రాంట్స్ రూపేణా

ప్రపంచ బ్యాంకు ద్వారా నిధులు మనకు వస్తున్నాయని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే డిఎఫ్ఐడి కార్యక్రమం క్రింద రూ.1890కోట్లు వస్తే, ఆ మొత్తం డబ్బులు కూడా గ్రాంటు రూపేణా మనకు వచ్చాయనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు, సరసింహయ్యగారు ఎప్పుడు మాట్లాడినా కూడా తెచ్చిన అప్పులతో ప్రొడక్టివ్ ఎక్స్‌పెండిచర్ చేయాలని చెబుతుంటారు. ప్రొడక్టివ్ ఎక్స్‌పెండిచర్ అంటే ఏమిటి? తెచ్చిన అప్పుతో ఒక ఇండస్ట్రీని ఏర్పాటు చేసినప్పుడు, ఆ తర్వాత దాని ద్వారా వచ్చిన ఆదాయంతో అప్పును తిరిగి చెల్లించే అవకాశం వుంటుంది. కాని ఇక్కడ కాంగ్రెస్ పార్టీ సుదీర్ఘకాలం పరిపాలన చేసింది, ఆ కాలంలో సామాజిక వెనుకబాటుతనం, పేదరికం వల్ల వైద్య, విద్య మొదలైనవి నిర్లక్ష్యం చేయబడ్డాయి, వాటిని సరిచేయడానికి ఈనాడు ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులు ప్రభుత్వవరంగా ఖర్చు పెడితే, ఆ డబ్బులు కూడా దురపయోగం అవుతున్నాయని విమర్శించడం శోచనీయం. ఎంతో కాలంగా అనేక రంగాలు ఈరాష్ట్రంలో నిర్లక్ష్యం చేయబడ్డాయి. మానవ వనరుల అభివృద్ధి కోసం, ప్రజలకు విద్య, వైద్య ఆరోగ్య సౌకర్యాలు ప్రజలకు కల్పించడం కోసం, స్పోర్టికాహారం కల్పించడం కోసం, సమాజంలో వున్నటువంటి పేద వర్గాల ఆర్థికాభ్యున్నతి కోసం ప్రభుత్వం ఈ డబ్బులు ఖర్చు చేస్తోందనే విషయాన్ని మీకందరికీ తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పుడు చేసిన ఖర్చుల వల్ల రాబోయే రోజుల్లో ఫలితాలు కనబడుతాయి, ఇవి ఈరోజుకు ఈరోజు ఫలితాలు కనిపించే అంశాలు కావనే వాస్తవాన్ని ఈ సందర్భంగా గౌరవ సభ్యులకు గుర్తు చేస్తున్నాను.

నేను ఈరోజు ప్రభుత్వాన్ని ఆభినందిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఈరోజు వివిధ సర్వేలు వాస్తవాలను తెలియజేస్తున్నాయి. ఈరాష్ట్రంలో 65శాతం మంది ప్రజలు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి వున్నారు. 65శాతం జనాభా ఆధారపడిన వ్యవసాయం మన ఆర్థిక వ్యవస్థకు మూలం, వెన్నెముక అనే విషయాన్ని ఎవ్వరూ కూడా విస్మరించలేరు. అటువంటి రంగాన్ని ఈనాడు మాప్రభుత్వం గుర్తించి దానికి ప్రాధాన్యతను ఇచ్చి, బడ్జెటులో ఆ రంగానికి ఎక్కువ కేటాయింపులు చేయడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. వ్యవసాయ రంగంలో అభివృద్ధిని సాధిస్తేనే, అటు పారిశ్రామిక రంగంలోగాని, వాణిజ్య రంగంలో గాని, సర్వీసు సెక్టారులోగాని మనం ముందుకు పోతాం, వ్యవసాయ రంగంలో అభివృద్ధిని సాధించకపోతే మిగతా రంగాలలో అభివృద్ధి సాధ్యపడదనే వాస్తవాన్ని ఈ ప్రభుత్వం గుర్తించింది. దాన్ని దృష్టిలో వుంచుకుని కేంద్ర ఆర్థిక సర్వే కూడా ఈరోజు చేశారు. అందులో కూడా చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. ఈదేశంలో వ్యవసాయానికి ప్రాధాన్యత ఇస్తేనే ఈ దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు మనుగడ వుంటుంది, వ్యవసాయాన్ని నిర్లక్ష్యం దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ మనుగడ సాధించలేదని నిన్న గాక మొన్న పార్లమెంటులో ప్రవేశ పెట్టిన ఆర్థిక సర్వే తెలియజేస్తోంది. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత పారిశ్రామిక రంగానికి ఇచ్చిన ప్రాధాన్యత వ్యవసాయ రంగానికి ఇవ్వలేదనే వాస్తవాన్ని గౌరవసభ్యులకు ఒకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. పార్లమెంటులో చూసినా, ఈ శాసనసభలో చూసినా మన వృత్తి ఏమంటే ప్రతి ఒక్కరం వ్యవసాయమని చెబుతున్నాం. ఆవిధంగా చెప్పుకునే మనం దేశ స్థాయిలో, రాష్ట్ర స్థాయిలో మొన్నటి వరకు కూడా ఒక వ్యవసాయ విధానమంటూ రూపొందించుకోకుండా ఈ మధ్య కాలంలోనే చేసుకోవడం దురదృష్టకరం.

వ్యవసాయ ప్రగతి మీద మన జిఎస్‌డిసి, యాస్వల్ గ్రోత్ రేట్ ఆధారపడి వున్నాయన్న విషయం వాస్తవం. ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లుగా జనాభాలో ఎక్కువ మంది వ్యవసాయం మీద ఆధారపడ్డారు, అయితే పర్లాభావ పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడు రైతాంగం ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారన్నది వాస్తవం. ఒకసారి వివరాలు చూస్తే, 1997-98లో ఈ రాష్ట్రంలో నెగెటివ్ గ్రోత్ రేటు వచ్చింది, ఎందుకంటే ఆ సంవత్సరం కరువు రావడం వల్ల వ్యవసాయం రంగంలో అభివృద్ధి సాధించలేదు కాబట్టి నెగెటివ్ గ్రోత్ రికార్డు చేయబడింది. 1999-2000 సంవత్సరంలో మన జిఎస్‌డిసి 5.3శాతం వున్నప్పటికీ ఈ సంవత్సరంలో వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి నెగెటివ్ గ్రోత్ మైనస్ మూడు శాతంగా నెగెటివ్ గ్రోత్ రేటు రికార్డు అయింది. అయితే పారిశ్రామిక రంగంలోగాని, సర్వీసు సెక్టారులో గాని గ్రోత్ రేటు సాధించడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం రైతుల ప్రభుత్వం . రైతుల శ్రేయస్సు కోరే ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. రైతుల సంక్షేమం కోసం పనిచేసే ప్రభుత్వం మాదని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతుల అవసరాలను గుర్తించి కాబట్టే వ్యవసాయాభివృద్ధి నిధి క్రింద రూ. 75కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ ప్రోగ్రాము క్రింద రూ. 10కోట్లు ఇచ్చారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు ఈనాడు ఎక్కడికి వెళ్ళినా చెబుతున్నారు, రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు, దానికి ఈ ప్రభుత్వం కారణమని. వ్యవసాయాన్ని ఇన్ని సంవత్సరాలు నిర్లక్ష్యం చేసింది ఎవరని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఆనాడు కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పుడు డబ్ల్యుటీఓ ఒప్పందపై సంతకం చేయడం వల్ల చోటు చేసుకున్న పరిణామాల క్రమంలో రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్నారు, ఈవిధంగా జరగడానికి మీరు కారణం కాదా? అని అడుగుతున్నాను. రాష్ట్రంలో వున్న రైతాంగాన్ని రాబోయే పరిణామాల వల్ల చైతన్యవంతులను చేయకుండా, రైతాంగాన్ని ఆ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా తయారుచేయకుండా కేవలం సంతకం పెట్టి మీరు ఆనాడు చేసిన పాపాలను మేము ఈనాడు మోస్తున్నామని, ఇది మేము చేసిన పాపం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడేమంటున్నారంటే మేము అధికారంలో వున్నప్పుడు ఏవో తప్పులు జరిగాయి, ఇప్పుడు మీరు అధికారంలో వున్నారు కదా వాటిని సరిదిద్దండి అంటున్నారు. డబ్ల్యుటీఓ మీద ఒక దేశం యొక్క ప్రభుత్వం సంతకం చేసిన తర్వాత తిరిగి ఏవిధంగా దాన్ని ఒప్పందం చేసుకోవడం సాధ్యపడుతుందో విజ్ఞతతో ఆలోచించమని కోరుతున్నాను.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు డబ్ల్యుటీఓ ఒప్పందం వల్ల కలిగే పరిణామాలను దృష్టిలో వుంచుకుని వాటిని ఏవిధంగా ఎదుర్కోవాలనే దానికి సంబంధించి ప్రత్యేకంగా ఒక కేబినెట్ కమిటీను కూడా ఏర్పాటు చేశారు. అలాగే రైతాంగాన్ని సమూయత్తం చేసే విధంగా ప్రభుత్వపరంగా వ్యవసాయాభివృద్ధి నిధికి రూ. 75కోట్లు కేటాయించడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. డబ్ల్యుటీఓ ఒప్పందం వల్ల రాబోయే రోజుల్లో ఎదురయ్యే సమస్యలను ఏవిధంగా ఎదుర్కోవాలనే దానికి సంబంధించి రైతులకు అవగాహన కల్పించేందుకు రైతు సదస్సులు, రైతు క్షేత్ర పాఠశాలలు, రైతు క్లబ్బులు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వీటి ద్వారా రైతులను చైతన్య వంతులను చేసి, రైతులు తమ ఉత్పత్తుల నాణ్యతా ప్రమాణాలను సాధించే దిశగా ఈ ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటోంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ హయాంలో ఈవిధంగా ఒక్కసారైనా చేశారా? చెప్పండి. ఈ ప్రభుత్వం మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ ప్రోగ్రామును ప్రవేశపెట్టింది. రాష్ట్రంలోని రైతాంగం తమ ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధరలు లేకపోవడం వల్ల చాలా సార్లు ఆందోళనలు చేసిన సంఘటనలు గతంలో ఎన్నో వున్నాయి.

మ 1.50

ఏనాడు కూడా వారు ఈ కార్పొరేషన్ ద్వారా రైతు దగ్గర వారి యొక్క ఉత్పత్తులు ఈ ప్రోగ్రామ్ క్రింద కొన్న సందర్భాలు లేవని గుర్తు చేస్తున్నాను. మేము శాసనసభ్యులం అయ్యి 6 1/2 సంవత్సరాలయింది. ఈ 6 1/2 సంవత్సరాల కాలంలో వాణిజ్యవంటలైన మిర్చి కాని, పత్తి కాని, మేజ్ కాని, సోయా చిక్కుడు కాని వాటికి గిట్టుబాటు ధరలు లేనప్పుడు 1995 లో ఆనాడు ప్రధానమంత్రిగా పి.వి. నరసింహారావు గారు ఉండే వారు. పత్తికి గిట్టుబాటు ధరలేదు. రాష్ట్ర రైతాంగం ఆందోళన చేస్తే ఆనాడు రాష్ట్రంలో మార్కెట్ ద్వారా పత్తి కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. 1996 లో మిర్చికి సరయిన ధర లేనప్పుడు మార్కెట్, మాఫెడ్ ద్వారా ఈ రాష్ట్రంలో, ఈ ప్రభుత్వం మిర్చి కొనుగోలు చేసింది అని తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, 1998-99 లో మిర్చికి గిట్టుబాటు ధర లేదని రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా రైతాంగం ఆందోళన చేసినప్పుడు మార్కెట్ ద్వారా ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసింది అన్న

విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం మొక్కజొన్న కు మార్కెట్లో సరయిన ధర లేకపోతే మార్కెట్లోని ప్రవేశపెట్టి గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ప్రభుత్వం వివిధ రకాలుగా రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించారు. రైతులు పండించే ఉత్పత్తులు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటికి గిట్టుబాటు ధరలు వచ్చే విధంగా మార్కెట్ను స్థిరీకరించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని చెప్పండి. నేను చెప్పిన ఈ సందర్భాలలో ఈ రాష్ట్రంలో మా ప్రాంతాలలో కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. మా ప్రభుత్వం రైతుల ప్రభుత్వం అంటారా, రైతు వ్యతిరేక ప్రభుత్వం అంటారా? రైతు వ్యతిరేక ప్రభుత్వం అనుకుంటే ఎవరూ ఏమీ చేయలేరు అని నేను తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ రోజు ప్యాడీ గురించి ఒకసారి ఆలోచన చేస్తే ఇన్ని సంవత్సరాలలో ప్యాడీ గురించి ఎమ్ఎస్పి ధరల గురించి చర్చ జరగలేదు. కాని గత సంవత్సరమే ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న మార్కెటు ధరలను దృష్టిలో పెట్టుకుని గత సంవత్సరం ప్యాడీ పండించిన రైతాంగం ఎమ్ఎస్పి ధరల కోసం ఎంతో ఆందోళన ఎదుర్కోవలసిన పరిస్థితులు వచ్చాయి. గత సంవత్సరం అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ సంవత్సరం ప్రభుత్వం పట్టిష్టమైన చర్యలు తీసుకున్నారు కాబట్టి గత సంవత్సరం కంటే మిన్నగా ఈనాడు పండించిన వరికి ఈ రాష్ట్రంలో ఎలాంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయో మీరే ఒకసారి ఆత్మవిమర్శ చేసుకోండి. ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాని, కేంద్ర ప్రభుత్వం కాని సేకరణ విధానాన్ని మార్చాలనుకున్నప్పుడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు మొట్టమొదటి సారి మిగతా రాష్ట్రాల కంటే ముందుగా ఆ విధానాన్ని వ్యతిరేకించి ఎఫ్సీఐ ఉండాలి అని ఈ రాష్ట్రంలో రైతాంగం పరిరక్షణ కోసం దానినే కొనసాగించాలని కేంద్రం మీద తెలుగు దేశం పార్టీ పార్లమెంటు సభ్యుల ద్వారా పార్లమెంటులో వత్తిడి తెచ్చారు. నేను అడుగుతున్నాను. ఒక్క కాంగ్రెస్ పార్లమెంట్ శాసన సభ్యుడు ఈ సమస్య గురించి పార్లమెంట్లో మాట్లాడినట్లు నేను ఎక్కడా చూడలేదు. ఆ విధంగా వారు ఉన్నారు. మేము ఈ విధంగా ఉన్నాము. రాష్ట్రం ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఉన్నప్పుడు ఒక రిజల్యూషన్ ఇవ్వాలి, రేపో అది కూడా మన ముందుకు వస్తుంది. ఎఫ్సీఐని కంటిన్యూ చేయాలని ఈ రాష్ట్రం గట్టిగా కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద వత్తిడి తెస్తున్నది. ఈ విధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్న ప్రభుత్వాన్ని, ఇటువంటి ముఖ్యమంత్రిని అభినందించవలసింది పోయి కేవలం విమర్శలు చేస్తున్నారు. రైతులు పండించిన ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధర లేనప్పుడు అయినకాడికి అమ్ముకోకుండా వాటికి గిడ్డంగుల సౌకర్యం కూడా ఈనాడు ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్నది. అధ్యక్షా, ఒకసారి మనం ఆలోచిస్తే వరి ఉత్పత్తులకు సంబంధించి 1995-96 సంవత్సరంలో 2498 కేజీలు వర్ హెక్టార్ ఉంటే ఈ సంవత్సరం 1999-2000 లో 2710 కేజీ వర్ హెక్టార్ ఉత్పత్తి పెరిగింది. ప్రొడక్టివిటీ పెరిగింది అన్న వాస్తవాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈనాడు సెంట్రల్ బడ్జెటులో పెరిగిన ఎరువుల ధరల మీద ముఖ్యమంత్రి గారి స్పందన చెప్పడం జరిగింది. 1995లో దేశంలో సరళీకృత ఆర్థిక విధానాలు వచ్చినప్పుడు దేశంలో యూరియా ధరలు పెంచితే ఆనాడు అధికారంలో అక్కడ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఉంది అన్న వాస్తవాన్ని మీరు గుర్తుంచుకోవాలి. ఆనాడు ఈ రాష్ట్ర రైతాంగం అధిక ధరలకు ఆందోళన చేస్తే 1991లో రైతుల మీద కేసులు పెట్టించిన విషయం మర్చిపోయారా? ఒకసారి గుర్తు చేసుకోండి. మా స్వచ్ఛంద చిలకలూరి పేట శాసన సభ్యులు పుల్లారావు గారు ఈ మధ్యన హోం మినిస్టర్ గారిని అడుగుతున్నారు. 1991 లో రైతుల మీద పెట్టిన కేసుల గురించి ఇప్పటికీ కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. దయచేసి వాటిని తీసి వేయండి అడుగుతున్నారు. అటువంటి పరిస్థితులు కల్పించిన ఆ ప్రభుత్వం ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్న కార్యక్రమాలను విమర్శలు చేయడం హాస్యాస్పదం అని తెలియజేస్తున్నాను. వ్యవసాయ రంగం అభివృద్ధి చెందాలంటే నీటి లభ్యత ఎంతో అవసరం. ఈ నీటిపారుదల రంగానికి ఈ ప్రభుత్వం గుర్తింపు ఇచ్చింది కాబట్టి ఆనాడు స్వర్గీయ ఎన్.టి. రామారావు గారు కాని ఈనాడున్న ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు కాని ఈ రంగానికి ఎంతో ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం జరిగింది అన్న విషయం ఒకసారి నేను తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఒక విషయం నేను మీకు తెలియజేయాలి. ఈనాడు మనం ఒకసారి చూసుకుంటే ఈ రాష్ట్రంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత 1953 నుంచి 1980 వరకు అంటే 27 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పాలనలో ప్రణాళికా కేటాయింపులు మేజర్, మీడియం ఇరిగేషన్ కాని మైనర్ ఇరిగేషన్ కాని ఒకసారి చూసుకుంటే 1953 నుంచి 1979 వరకు దాదాపు రు.1010 కోట్లు మాత్రమే వారు ఖర్చు పెట్టారు. అలాగే ఈ మధ్య కాలంలో కూడా చెబుతున్నాను. 1990-91 లో మేజర్, మీడియం, మైనర్ ఇరిగేషన్ కు ప్లాన్

ఎలకేషన్లో వాళ్లు ఖర్చు పెట్టింది చూస్తే 1990-91 లో రు.345 లు 1991-92 లో కేవలం రు.392 కోట్లు. వాళ్లు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు డబ్బు ఖర్చు పెట్టకుండా ఇప్పుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 1997 నుంచి 2000 సంవత్సరం వరకు చూసుకుంటే నీటిపారుదల మీద దాదాపు రు.2754 కోట్లు ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో ఈ ప్రభుత్వం ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. 27 సంవత్సరాల నుంచి రు.1000 కోట్లు ఖర్చుపెడితే ఈ మూడు సంవత్సరాలలో ఈ ప్రభుత్వం రు.2700 కోట్లు ఖర్చు పెట్టింది. ఈ రాష్ట్రంలో నీటిపారుదలకు ఏ విధమైన ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నదో ఒకసారి ఆలోచించాలి. అదే విధంగా ఈ రాష్ట్రంలో ప్రాజెక్టులు ఎప్పుడు తీసుకున్నా సరే కేవలం ప్రాజెక్టులు తీసుకున్నారు కాని ఆయకట్ సరళీకృతం చేయడం జరగలేదు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు 1998-2000 సంవత్సరాలుగా గ్యాప్ ఆయకట్ చూస్తే మనం ఒకసారి చూస్తే ఈనాడు మొత్తం రెండు సంవత్సరాలుగా 10 లక్షల ఎకరాలను

(అంతరాయం)

మీరు వాస్తవాలు వినలేరు. రాజశేఖర రెడ్డి గారు ఇందాకు చెప్పారు. ఎంతసేపైనా మేము ఉంటాము అన్నారు. దాదాపు ఈ రెండు సంవత్సరాలలో 10 లక్షల గ్యాప్ ఆయకట్ ఈ ప్రభుత్వం స్థిరీక రించారు. అలాగే ఇవ్వాళ ఎస్ఆర్ఎస్పి ప్రాజెక్టు క్రింద దాదాపు 3,26,000 ఎకరాలు అలాగే మైసూర్ ఇరిగేషన్ క్రింద చూసుకుంటే తెలంగాణా రీజియన్లో దాదాపు 1.68 లక్షల ఎకరాలు మైసూర్ ఇరిగేషన్ ఈ ప్రభుత్వం రెండు సంవత్సరాలలో సాగుకు తీసుకు వచ్చింది అని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఆ విధంగా ప్రధాన్యత ఇస్తున్నది ఈ ప్రభుత్వం. కేవలం రాజకీయం కోసం రాజకీయ అధికారాల కోసం ఎంతో కాలంగా నిర్లక్ష్యం చేసిన నాయకులు ఈ నాడు ప్రాంతాలను, రీజియన్స్ను దృష్టిలో పెట్టుకని రాజకీయంగా పోవాలనుకుంటే అటువంటి పరిస్థితులు మీకు సాగవని ఈ రాష్ట్ర ప్రజలు చెప్పిన చారిత్రక సత్యం. ఆ విధమైన కార్యక్రమాలు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్నది.

ఈ నాడు ఎడ్యుకేషన్ కాని , ఆరోగ్యం కాని వీటి అన్నిటికీ కూడా ప్రభుత్వపరంగా ప్రాధాన్యతలు ఇస్తున్నాయి. వాటికి కేటాయింపులు కూడా అధికంగా ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ నాడు సంక్షేమం ఒకసారి చూస్తే ఇవ్వాళ సమాజంలో అణగారిన వర్గాల వారికి ఈ ప్రభుత్వం అండగా నిలిచిన ప్రభుత్వం. సమాజంలో అణగారిన వర్గాల వారికి విద్యాపరంగా ఆర్థిక పరంగా సమాజంలో ముందుకు తీసుకురావాలని ఈ ప్రభుత్వం లక్ష్యం. ఈనాడు జస్టిస్ పున్నయ్య రికమెండేషన్స్ పూర్తిగా ఆమోదించి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ రాష్ట్రంలో వెనుకబడినతనాన్ని, అంటరాని తనాన్ని నిర్మూలించే దిశలో రాష్ట్రవతరణ దినోత్సవం రోజున ఒక ప్రజా ఉద్యమానికి స్వీకారం చేసిన చరిత్ర ఈ ప్రభుత్వానికే దక్కింది.

మ. 2-00

ఇదే కాదు. మహిళా కమిషన్ కానీ లేదా మైనారిటీ కమిషన్ కానీ ఈ రాష్ట్ర శాసన సభలో మైనారిటీల కోసం ప్రత్యేకంగా సభా సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసిన ఘనత కూడా ఈ ప్రభుత్వానికే దక్కింది. రాష్ట్రంలో మౌళిక సదుపాయాలు కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి వున్నది. గ్రామాలలో కానీ, పట్టణాలలో కానీ రోడ్లు మరియు రక్షిత మంచి నీటి సౌకర్యాలు కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వున్నది. దానిని దృష్టిలోపెట్టుకుని వాటికి ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యత ఇచ్చి పనులు చేపడుతున్నది. నేను ఏమైనా తప్పు చెబితే దానిని కరెక్ట్ చేసుకోడానికి నాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. గవర్నర్ గారి ప్రసంగం మీద గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతూ ఈ ప్రభుత్వ విధానాల గురించి మాట్లాడుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం విధానాలు ఏవిధంగా వున్నాయంటే సెక్రటేరియట్ మీద ఫ్లెక్సిబిలిటీ పోలారు కాంగ్రెస్ వాళ్లు . పచ్చకామెర్ల వాడికి లోకమంతా పచ్చగానే వుంటుంది. హైదరాబాదు పట్టణంలో 12 ఫ్లె ఓవర్లు నిర్మించడానికి ఈ ప్రభుత్వం రూ. 120కోట్లతో ప్రణాళికను చేపట్టింది. అందులో 8 పూర్తి చేయడం జరిగింది. కాని దురదృష్టం ఒక్కటే, పూర్తి అయిన ఫ్లె ఓవర్లు కనబడవు . కాని ఒక సెక్రటేరియట్ దగ్గర వున్నది ఒక్కటి మాత్రమే వీరికి కనబడుతుంది. ఎందుకంటే రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి చూపు ఎప్పుడూ కూడా సెక్రటేరియట్ వైపే వుంటుంది. అందువల్ల వారికి అది ఒక్కటే కనబడుతుంది తప్ప ఇక్కడ బసీర్ బాగ్ వద్ద వున్నది కనబడదు. మిగతావి కూడా కనబడవు . కాని వారు

తెలుసుకోవలసినది ఒకటి వున్నది. అందని ద్రాక్షపళ్ళ పుల్లగా వుంటాయన్నది గుర్తుంచుకోవాలి. ఎందుకంటే 1999 వ సంవత్సరంలో ఎన్నికలు జరిగినపుడు ఈ రాష్ట్రానికి కాబోయే ముఖ్యమంత్రిగా రాజశేఖర్‌రెడ్డిగారిని వారి పార్టీ నాయకులు అభివర్ణించుకున్నారు. ఎన్నికలలో వారు చేసిన ప్రసంగాలు వారి స్థాయిని దిగజారుకునేలా వున్నాయి. వాటిని చెప్పి ఇప్పుడు మా స్థాయిని దిగజారుకుము. వారు ఎన్ని చెప్పినా ఈ రాష్ట్ర ప్రజానీకం తెలుగు దేశం పార్టీకే పట్టం కట్టారు. ఈ దేశ చరిత్ర చూసినా, రాష్ట్రాల చరిత్ర చూసినా ఒక పాజిటివ్ ఓటుతో అధికారంలోకి వచ్చిన ప్రభుత్వం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమని తెలియజేస్తున్నాను. యు.పి.లో గాని, పంజాబులో, ఉత్తరాంచల్‌లో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిందని ఇక్కడి కాంగ్రెస్ పార్టీవారు సంతోషపడుతున్నారు. అయితే అక్కడ వుండే ప్రభుత్వ వైఫల్యాల వల్ల మీ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిందే గాని మీరు చేసిన మంచి పనుల వల్ల కాదు. మీరు చేసిన మంచి పనుల వల్ల కేవలం మధ్యప్రదేశ్‌లోనే మీ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిందనే విషయాన్ని గుర్తించుకోవాలి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారు అధికారంలో వున్నంతవరకు మీకు ఈ రాష్ట్రంలో అవకాశం లేదు. మేము ప్రజలకు మంచి చేసే విధంగా పని చేస్తున్నాం. ప్రజల మనస్సుల్లో చిరస్థాయిగా వుండే విధంగా ప్రభుత్వం కార్యక్రమాలు చేపడుతూ వుంటుందని సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. మైసూరారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, విద్యుత్ రంగంలో అవినీతిని అరికడితే వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు ఆదా అవుతుందన్నారు. ఈదేశంలో, ఈ సమాజంలో అవినీతికి అంకరార్పణ చేసింది కాంగ్రెస్ పార్టీయే నని ఒకసారి ప్రజలు ఆలోచించాలి. ఈదేశంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ లైసెన్సుల కోటా రాజ్యాన్ని ప్రవేశపెట్టి వారికి అనుకూలంగా వున్న వ్యక్తులు, అధికారానికి దగ్గరగా వున్న వ్యక్తులకు దాన్ని కైవసం చేశారు. అధికారాన్ని అడ్డం పెట్టుకుని ముందుకు వెళ్లిన భాగ్యవంతులైన వ్యక్తులు కాంగ్రెస్ పార్టీలో వున్నారు తప్పితే ఏ ఇతర పార్టీలో లేరనే విషయాన్ని నేను గుర్తు చేస్తున్నాను. అవినీతిని ఈనాడు అరికడుతున్నాం. ఎసిబి వాళ్లు ఏవిధంగా పని చేస్తున్నారనే విషయం అందరికీ తెలుసు. దాదాపు కోటిన్నర రూపాయలు లాకర్ లో వున్న డబ్బులను పట్టుకున్నారు. అవినీతి అధికారులపైన ప్రభుత్వం కఠినమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నది. అలాగే ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ మీద వారు చెప్పారు. ఆరోపణలు వస్తే మీరు చర్యలు తీసుకోవడం లేదన్నారు. మా నియోజకవర్గంలో ఈ కార్యక్రమానికి డయల్ యువర్ సిం ప్రోగ్రాములో కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన స్థానిక నాయకులు ఫిర్యాదు చేస్తే, తెల్లవారే సరికి విజిలెన్స్ వారు అక్కడికి వచ్చి, పూర్తి స్థాయిలో అన్ని విధాల విచారణ చేసి నివేదికను ప్రభుత్వానికి అందజేశారు. అధికార పార్టీ శాసనసభ్యులమని కూడా వారు ఆగలేదు. వారి విధులు వారికి వున్నాయి. మీరిక్కడ చేస్తున్న ఆరోపణలలో ఎటువంటి వాస్తవాలు లేవు. చివరగా ఒక్కమాట చెబుతున్నాను. రుగ్వేదంలో ఈవిధంగా చెబుతారు **Let the noble thoughts come to us from every side.** ఈ ప్రభుత్వం యొక్క విధానమే అది. ఎక్కడ నుంచైనా మంచి ఆలోచనలు, సూచనలు వచ్చినా వాటన్నింటినీ పరిగణలోకి తీసుకుని చర్యలు తీసుకోవడానికి ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. ప్రజల సంక్షేమం కోసం, ప్రజల అవసరాల కోసం, ప్రజల అవసరాలు తీర్చే విధంగా పని చేయడం కోసమే ఈ ప్రభుత్వమున్నది. దీనికోసమే మా ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు నిరంతరం కృషి చేస్తున్నారనే వాస్తవాలను తెలియజేస్తూ, ఈ నాడు ఈ బడ్జెట్‌ను అన్ని వర్గాలకు ఆమోదయోగ్యంగా, ముఖ్యమైన రంగాలకు ఎంతో ప్రాధాన్యతను ఇచ్చింది, అందుచేత ఈ బడ్జెటును నేను పూర్తిగా సమర్థిస్తూ, మీరు నాకు ఇచ్చిన అవకాశానికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

CHAIRMAN: Now the House is adjourned to meet again at 8.30 a.m. on Monday, the 4th March, 2002.

(The House was then adjourned at 2.05 p.m. to meet again at 8.30 a.m. on Monday, the 4th of March, 2002.)

1. ANANTHAPUR DISTRICT

- 2. CHITTOOR DISTRICT**
- 3. CUDDAPAH DISTRICT**
- 4. KURNOOL DISTRICT**
- 5. NELLORE DISTRICT**
- 6. MAHABOOB NAGAR DISTRICT**
- 7. PRAKASAM DISTRICT**
- 8. RANGA REDDY DISTRICT**
- 9. WIDOW PENSION (ALL DISTRICTS)**

